

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

**FAKULTA PEDAGOGICKÁ
KATEDRA PEDAGOGIKY**

**MOŽNOSTI A MEZE DISTANČNÍ (ONLINE)
VÝUKY NA 1. STUPNI ZŠ**

DIPLOMOVÁ PRÁCE

NIKOLA SCHRIMPFOVÁ

Učitelství pro 1. stupeň ZŠ

Vedoucí práce: Šafránková Dagmar, PhDr. Ph.D.

Plzeň 2024

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně
s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

Plzeň 30. dubna 2024

.....
vlastnoruční podpis

Ráda bych poděkovala vedoucí diplomové práce paní PhDr. Dagmar Šafránkové, Ph.D. za odborné vedení, trpělivost a ochotu při zpracování diplomové práce, kterou mi věnovala.

OBSAH

SEZNAM ZKRATEK.....	5
ÚVOD	6
1 VZDĚLÁVÁNÍ JAKO ZÁKLADNÍ PEDAGOGICKÁ KATEGORIE.....	8
1.1 VYMEZENÍ A CHARAKTERISTIKA DISTANČNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ	10
1.1.1 PRINCIPY DISTANČNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ	11
1.2 FORMY VZDĚLÁVÁNÍ SE ZAMĚŘENÍM NA DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	12
1.2.1 DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ A E-LEARNING	13
1.2.2 BLENDED LEARNING.....	15
1.2.3 MOBILE LEARNING	15
1.3 DISTANČNÍ VÝUKA Z HISTORICKÉHO A SPOLEČENSKÉHO KONTEXTU OD 18. STOLETÍ PO SOUČASNOST VE SVĚTĚ A V ČESKÉ REPUBLICCE	17
2 DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ NA 1. STUPNI ZÁKLADNÍCH ŠKOL.....	19
2.1 DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ A COVID-19.....	19
2.1.1 ZMĚNY A NAŘÍZENÍ V ČESKÉM ŠKOLSTVÍ V DOBĚ PANDEMIE COVID-19.....	20
2.2 METODICKÉ DOPORUČENÍ MINISTERSTVA ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY	22
2.2.1 KDY ZAVÁDĚT DISTANČNÍ VÝUKU	23
2.3 DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ POHLEDEM AKTÉRŮ VZDĚLÁVACÍHO PROCESU	24
2.4 VÝHODY A NEVÝHODY DISTANČNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ.....	26
2.4.1 ZÁSADY ÚSPĚŠNÉ DISTANČNÍ VÝUKY	27
2.5 NÁSTROJE V ONLINE VÝUCE NA 1. STUPNI ZÁKLADNÍCH ŠKOL	29
2.5.1 ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE V DOBĚ DISTANČNÍ VÝUKY	30
2.6 DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ A NAPLŇOVÁNÍ RVP ZV A ŠVP ZV.....	31
2.7 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRO PRAKTICKOU ČÁST	32
3 VÝZKUMNÁ SONDA DO PRAXE 1. STUPNĚ ZÁKLADNÍCH ŠKOL – PRAKTICKÁ ČÁST.....	33
3.1 CÍLE A VÝZKUMNÉ OTÁZKY.....	33
3.2 METODY VÝZKUMNÉ SONDY	34
3.2.1 DOTAZNÍK.....	34
3.2.2 ROZHOVOR.....	36
3.3 VYMEZENÍ ZKOUMANÉHO VZORKU.....	38
3.4 VÝSLEDKY VÝZKUMNÉ SONDY A INTERPRETACE ZÍSKANÝCH DAT.....	39
3.4.1 ANALÝZA VÝSLEDKŮ DOTAZNÍKU PRO RODIČE	39
3.4.2 ANALÝZA VÝSLEDKŮ DOTAZNÍKU PRO ŽÁKY	56
3.4.3 ANALÝZA VÝSLEDKŮ ROZHOVORŮ S UČITELI	72
3.5 INTERPRETACE VÝSLEDKŮ VÝZKUMNÉ SONDY	77
3.5.1 INTERPRETACE K CÍLŮM PRÁCE	77
3.5.2 INTERPRETACE K VÝZKUMNÝM OTÁZKÁM	79
3.6 ZÁVĚRY VÝZKUMNÉ SONDY	81
3.6.1 OBSAHOVÝ ZÁVĚR.....	81
3.6.2 METODOLOGICKÝ ZÁVĚR	81
3.6.3 PRAKTICKÝ ZÁVĚR	82
ZÁVĚR	83
RESUMÉ	85
SUMMARY	I
SEZNAM LITERATURY.....	II
SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK, GRAFŮ A DIAGRAMŮ.....	VII
SEZNAM PŘÍLOH	IX

SEZNAM ZKRATEK

AJ. – A jiné

APOD. - A podobně

COVID-19 – Coronavirus disease 2019 (z anglického spojení)

ČADUV – Česká asociace distančního univerzitního vzdělávání

ČŠI – Česká školní inspekce

DiV – Distanční výuka

Dvz – Distanční vzdělávání

ICT – Informační a komunikační technologie

LMS – Learning management system

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

NAPŘ. – například

OU – Open University

PES – Protiepidemický systém

RVP ZV – Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání

ŠVP ZV – Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

TZN. - to znamená

ZŠ – Základní škola

Úvod

Distanční vzdělávání se stalo v posledních letech klíčovou součástí moderního vzdělávání, zejména na reakci událostí, jež ovlivnily způsob, jakým se učíme a jaké možnosti máme k dispozici. Těmito událostmi máme na mysli pandemii COVID-19, která se zapsala do našich životů. S nástupem pandemie COVID-19 se začalo využívat distanční vzdělávání i na 1. stupních základních škol, které s sebou přineslo řadu otázek, které je důležité nadále zkoumat a analyzovat.

Cílem diplomové práce bude zjistit a analyzovat, jaké jsou postoje rodičů, žáků a učitelů k distančnímu vzdělávání na 1. stupni základních škol. Výzkumná sonda bude realizovaná na jihu Plzeňského kraje v městské a vesnické škole.

Diplomová práce bude založena na empirickém přístupu a bude rozdělena na teoretickou část, věnovanou teoretickým poznatkům dané problematiky a praktickou část, která bude zahrnovat aplikaci teoretických poznatků a výsledky empirického výzkumu v praxi.

V teoretické části budou kapitoly členěny do dvou hlavních kapitol. V první kapitole práce se budeme zabývat vzděláváním, jako základní pedagogické kategorií, a jeho vymezením. V následujících podkapitolách se budeme blíže zabývat vymezením termínu distančního vzdělávání zejména v rovině obecné. Druhá kapitola teoretické části práce bude soustředěna a specifikována zejména v oblasti distančního vzdělávání, konkrétně na 1. stupeň základních škol. Pro vypracování teoretické části diplomové práce budeme využívat dostupnou odbornou literaturu.

V praktické části naší diplomové práce, kterou se zabývá kapitola číslo tři, budeme zjišťovat a analyzovat postoje rodičů, učitelů a žáků k distančnímu vzdělávání z hlediska městské a vesnické školy. Budeme se zaměřovat na výhody a nevýhody distančního vzdělávání z pohledu žáků, efektivitu distančního vzdělávání z pohledu rodičů a problémy a nedostatky distančního vzdělávání z pohledu učitelů. Tyto oblasti srovnáme z hlediska městské a vesnické školy.

Prostředkem pro získání potřebných odpovědí od všech respondentů se nám stanou vlastně zkonstruované dotazníky pro rodiče a žáky a také námi sestavený rozhovor pro učitele.

V závěru praktické části budou interpretovány zjištěné výsledky výzkumného šetření v kontextu ke stanoveným cílům diplomové práce. Následně budeme tyto závěry výzkumné sondy rozebírat z hlediska obsahového, metodologického a praktického závěru.

Diplomová práce bude doplněna celkem šesti přílohami. V prvních třech přílohách bude ukázán vytvořený dotazník pro rodiče, dotazník pro žáky a zpracované otázky rozhovoru pro učitele. Další tři přílohy budou obsahovat ukázky vyplněných dotazníků od respondentů z vybrané školy a ukázkou přepisu jednoho rozhovoru s učitelem z vybrané školy.

1 VZDĚLÁVÁNÍ JAKO ZÁKLADNÍ PEDAGOGICKÁ KATEGORIE

V první kapitole se zabýváme vymezením termínu vzdělávání jako základní pedagogické kategorie. Kapitola je rozdělena na několik podkapitol, ve kterých se blíže věnujeme obecnému vymezení distančního vzdělávání.

Vzdělávání patří mezi základní pedagogické kategorie. Vzdělávání chápeme jako dynamický proces, který zahrnuje nejen získávání nových znalostí, dovedností a postojů, ale také formování osobnosti jedince včetně jeho názorů. Hlavním cílem vzdělávacího procesu je sociální integrace jedince a rozvoj jeho kognitivních schopností a charakterových vlastností. Během vzdělávacího procesu jedinec získává nové poznatky, dovednosti, postoje, hodnoty, normy a metody, které mu pomáhají v dalším získávání znalostí (Zormanová, 2014).

Zormanová (2017) uvádí celkem tři formy vzdělávání: formální, neformální a informální vzdělávání.

Formální vzdělávání je řízený a cílený proces ve kterém se předpokládá jeho následující uplatnění na trhu práce. Studium probíhá ve vzdělávacích institucích, které jsou povinny se držet v mezích vydaných platných zákonů pro vzdělávání. Formální vzdělávání lze vymezit jako záměrné, plánované a řízené s jasně daným cílem. Každý stupeň vzdělávání na sebe jasně navazuje. Nejprve žáci získají základní vzdělání, následuje střední vzdělání, a na konci mohou získat vysokoškolské vzdělání. Na konci studia student získá vysvědčení, diplom nebo certifikát o absolvování studia. **Neformální vzdělávání** je v podstatě opakem formálního vzdělávání. Neformální vzdělávání využívají převážně zaměstnavatelé nebo soukromé vzdělávací instituce, protože tato forma vzdělávání není realizována ve školských institucích. Smyslem neformálního vzdělávání je rozšířit dosavadní znalosti, dovednosti a vědomosti lidí, které dosud získali během formálního vzdělávání. Typickým znakem neformálního vzdělávání je nesystematičnost a zaměřuje se především na určité skupiny osob. Neformální vzdělávání zahrnuje různé rekvalifikační kurzy nebo školení. **Informální vzdělávání** se vyznačuje tím, že podporuje osoby v samostatnosti při aktivitách a činnostech v jejich každodenním životě. Charakteristickým znakem je spontánnost a neorganizovanost. Lidé jsou vedeny k samostatnému uvažování a hledání řešení konkrétních problémů. Typickým příkladem je koučing, firemní workshop či brainstorming (Zormanová, 2017).

Jedním z klíčových termínů, který patří mezi základní pedagogické kategorie je **vzdělání**. Vzdělání lze do jisté míry charakterizovat jako ukončený proces vzdělávání, který obsahuje soubor nabytých znalostí, dovedností, postojů, názorů, hodnot a norem. Vzdělání funguje jako

prostředek, který jedinec využívá k objevování a poznávání své osobnosti. Do jisté míry může vzdělání ovlivnit jeho chování či povahu ve všech životních nebo sociálních situacích. Zkráceně lze vzdělání vysvětlit jako výsledek procesu vzdělávání (Šafránková, 2019).

Šafránková (2019, s. 38) rozděluje vzdělání do tří oblastí, které blíže specifikujeme níže.

První oblastí je rozdělení podle získaného **stupně vzdělání**. Do této oblasti autorka zařazuje zejména vzdělání předškolní, školní neboli primární, středoškolské neboli sekundární a vysokoškolské neboli terciární. Ve druhé oblasti autorka vymezuje vzdělání podle **vzdělávacího obsahu**. Příkladem druhé oblasti je vzdělání technické, umělecké, přírodovědné nebo humanitní či ekonomické. Autorka rozlišuje i třetí oblast pro vzdělání, ve které se soustředí na **typ vzdělání**. Konkrétně se jedná o vzdělání odborné, které je velice důležité pro vykonávání určitého zaměstnání a vzdělání všeobecné, které kombinuje prvky různých vědních disciplín.

1.1 VYMEZENÍ A CHARAKTERISTIKA DISTANČNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Autoři Pedagogického slovníku popisují Dvz jako vzdělávací proces, který je primárně založen na základních prostředcích komunikačních technologiích. Dříve byly běžně využívány komunikační prostředky jako telefon, rozhlas či televize. Postupem času se do popředí dostává počítač, zejména internet a elektronická pošta (Průcha et al., 2009).

Zormanová (2017, s. 176) vymezuje **Dvz** jako „*formu řízeného studia, při níž učitelé a studenti nejsou v přímém kontaktu (studenti studují samostatně na základě multimediální podpory) a jež je určena těm, kteří se z různých důvodů (osobních, zdravotních, sociálních, finančních aj.) nemohou účastnit prezenční formy (denního) studia a mají dostatečnou motivaci k samostatnému studiu.*“

Naopak Zlámalová (2006, s. 9) v Příručce pro autory distančních vzdělávacích opor popisuje Dvz následující formulací: „*Distanční studium je multimediální forma vzdělávání, založená na řízeném samostatném studium, při kterém jsou vzdělavatelé a vzdělávání trvale nebo převážně navzájem fyzicky odděleni. Multimediálnost zde znamená využití všech dostupných a účelných didaktických postupů a technických prostředků, kterými lze prezentovat učivo, komunikovat se studujícími, prověřovat studijní pokroky a hodnotit studijní výsledky.*“

Učitelé a žáci jsou během vzdělávání od sebe vzdáleni a využívají různé komunikační prostředky určené k Dvz. Studium je pro každého jedince individuální a vyžaduje velkou míru koncentrace k učení, a proto v rámci Dvz má klíčovou úlohu student (Zormanová, 2017).

Dvz významně eliminuje fyzickou přítomnost mezi studenty a učiteli. Vhodné je zajistit a zabezpečit dostupné a kvalitní materiály a zvolit vhodné vyučovací metody a prostředky do výuky. V rámci DiV je důležité dbát převážně na vhodné hodnocení. Důležitým prvkem je do jisté míry také sledování pokroku žáka, které přispívá k vyšší efektivitě a personalizaci vzdělávacího procesu (Rohlíková, 2023).

Vymezení charakteristiky Dvz nalezneme v odborných publikacích mnoho, převážně se ale setkáváme s vymezením takovým, které Dvz přisuzují velkou míru samostatnosti, multimediálnosti a interaktivity (Průcha a Míka, 2000).

1.1.1 PRINCIPY DISTANČNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

V rámci celoživotního vzdělávání distanční vzdělávání reaguje na individuální zájmy, potřeby a schopnosti každého občana. Díky rozmanitosti zřizovatelů vznikají instituce Dvz téměř na celém území státu, což zajišťuje jeho vysokou dostupnost. Mezi další výhody patří možnost propojení s evropským systémem Dvz. Implementace tohoto systému přinese značné rozšíření možností studia a lepší přístup ke vzdělávání. Je třeba zdůraznit, že vybudování takového systému je náročné jak časově, tak i z hlediska financí. Autorka mezi základní principy Dvz zařazuje především individualizaci a flexibilitu při studiu, samostatnost studia, multimediálnost a podpora studujících (Zlámalová, 2006).

Princip individualizace je skvělou alternativou pro studenty, kteří jsou nuceni využívat např. individuálního studijního plánu a výukových strategií, které dovolují studentům sestavit si vlastní program z jednotlivých kurzů, přednášek či seminářů. **Princip flexibility** dovoluje studentům přizpůsobit si obsah a cíle ve vzdělávání, které si mohou přizpůsobit dle vlastního tempa a potřeb ke vzdělávání. Jedním ze základních a zároveň nejnáročnějších je princip samostatnosti. **Princip samostatnosti** a sebevzdělávání klade důraz na samostudium studenta. Předpokládá se, že student na základě vlastního rozhodnutí stanoví, kdy, kde, co a jakým způsobem se bude učit. Učivo je studentovi rozloženo do menších dávek, aby byl student schopen sám si učivo osvojit. Po uplynutí určitého období proběhne kontrola na základě zadaných úkolů a otázek, kde zjistíme, jestli požadované učivo odpovídá znalostem studenta. **Princip multimediálnosti** aktivizuje lidské smysly, díky tomu přispívá k lepšímu pochopení učiva a nahrazení každodenního kontaktu učitele a studenta ve škole. Z hlediska možností aktivizujících lidské smysly při Dvz to je zejména zrak a sluch. Tyto smysly jsou nedílnou součástí Dvz. Pomocí oka vnímáme obrazovou složku, příkladem jsou různé texty, internetové zdroje, aplikace apod. Díky sluchu dokážeme vnímat zvuk, který je přenášen pomocí videa, mobilního telefonu nebo nahrávky. Díky technologiím je pochopení učiva jednodušší a efektivnější. Princip, který je založený na **podpoře studujících**, zajišťuje vzdělávací instituce. Nedílnou součástí je důkladné informování studenta o průběhu celého studia, vykonání zkoušek a možnostech konzultací a podpůrných programech, které vedou ke zlepšení Dvz. Nejdůležitějším bodem v podpoře studentů je bezpochyby zpětná vazba (Burgerová a Piskura, 2021; Klement et al., 2012; Zlámalová, 2006).

1.2 FORMY VZDĚLÁVÁNÍ SE ZAMĚŘENÍM NA DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ ZÁKLADNÍ FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Mezi základní formy vzdělávání zařazujeme především prezenční formu studia, distanční formu studia a kombinovanou formu studia (Černý et al., 2015).

Dle Telnarové (2003) se za základní formu vzdělávání považuje také dálková forma studia. V následujících bodech si všechny tyto formy studia vymezíme.

Prezenční forma studia reprezentuje tradiční pedagogický přístup, kde je výuka realizována v přítomnosti pedagoga a studentů ve společném fyzickém prostoru. Tato forma výuky umožňuje interakci mezi vyučujícím a studenty, jež zahrnuje přímou výuku, diskuse, praktická cvičení a zasazení nových informací do existujících znalostí. V prezenčním studiu je kladen důraz na osobní setkání, které poskytuje příležitost k okamžité zpětné vazbě, řešení otázek a k aktivnímu dialogu (Černý et al., 2015).

Distanční forma studia je založena na samostatném studiu, známé též jako samostudium. Klíčovým prvkem této formy vzdělávání je, že vyučující ani studenti nemusí být přítomni fyzicky, ale setkávají se pomocí online platform. Výhodou je studijní balíček, který obsahuje potřebné materiály a eliminuje se potřeba hledání těchto materiálů v knihovnách. Potřebné výukové materiály by měly být poskytovány vzdělávací institucí. Studenti by měli být v kontaktu se svým pedagogem neboli tutorem. Výhodou distanční formy studia je, že student volí při učení své vlastní tempo. Klíčovým prvkem studia je, že nabízí flexibilní, nezávislý a svobodný přístup ke vzdělávání (Černý et al., 2015).

Kombinovaná forma studia je vhodná ke vzdělávání dospělých. Smyslem kombinované formy studia je propojení prezenční a distanční formy studia (Zlámalová, 2006).

Ve skutečnosti se jedná o formu studia, kde se student výuky účastní převážně na dálku, tedy distančním způsobem. Někdy se vyžaduje prezenční účast například u přednášek, workshopů nebo cvičeníh (Černý et al., 2015).

Dálkové studium neboli večerní studium je vhodné v tom, že umožňuje lidem vzdělávat se, především v odpoledních nebo večerních hodinách. Dálkové studium se dokáže přizpůsobit potřebám lidí, kteří mají během dne, zejména v dopoledních hodinách, určité závazky. Příkladem by mohly být pracovní nebo rodinné povinnosti. Studium může být provozováno buď formou tradičních večerních kurzů v učebnách nebo prostřednictvím dálkových vzdělávacích programů. Večerní dálkové studium může být vhodné pro ty, kteří chtějí

zdokonalit své dovednosti, získat novou kvalifikaci nebo změnit své dosavadní vzdělání, aniž by museli opustit svou současnou práci nebo zasahovat do běžného denního rozvrhu (Telnarová, 2003).

1.2.1 DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ A E-LEARNING

Burgerová a Piskura (2021) tvrdí, že Dvz a **e-learning** jsou v těsném kontaktu a navzájem spolu korespondují. Jedná se o koncepce v oblasti moderního vzdělávání. Oba pojmy odrážejí využívání moderních informačních a komunikačních technologií neboli ICT k usnadnění a posílení vzdělávacích procesů.

Termín e-learning je nejčastěji používán v anglickém originále. Pokud si slovo e-learning rozebereme podrobněji, zjistíme, že „e“ znamená elektronický a „learning“ znamená učení. Obecně můžeme říci, že termín e-learning můžeme formulovat jako elektronické učení. Termín e-learning lze vymezit jako „*kombinaci elektronického a učení, kde klíčovou roli sehrává učení a kde elektronické (zde ve významu technologii) je pouhým nástrojem, i když nezbytným a účinným*“ (Egerová, 2012 s. 23-24).

Podle definice Rohlíkové a Vejvodové (2012 s. 182) charakterizujeme e-learning následovně:

„E – learning je v podstatě jakékoliv využívání elektronických materiálních a didaktických prostředků k efektivnímu dosažení vzdělávacího cíle s tím, že je realizován zejména/nejenom prostřednictvím počítačových sítí. V českém prostředí je spojován zejména s řízeným studiem v rámci LMS.“

Z hlediska dostupnosti výukových materiálů, které jsou důležité pro absolvování studia lze e-learning rozčlenit do dvou základních variant. První variantou je **online výuka** a druhou variantou je **offline výuka** (Klement et al., 2012).

- **Online e-learning** představuje formu vzdělávání, při níž studenti a učitelé interagují prostřednictvím počítačové sítě, přičemž mají přístup k e-learningovým materiálům a strukturovaným online kurzům. Online e-learning rozdělujeme ještě na synchronní a asynchronní online e-learning (Rohlíková a Vejvodová, 2012).

Synchronní učení je forma učení, kdy se studenti účastní výuky prakticky na dálku s možností virtuálního setkání se spolužáky a učiteli. Všichni studenti jsou online a učí se ve stejnou dobu. Výhodou pro studenty je, že se učitele mohou zeptat na otázku a dostanou okamžitou odpověď. Tímto způsobem můžeme předcházet riziku nedorozumění. Nevýhodou jsou problémy s technikou například s připojením

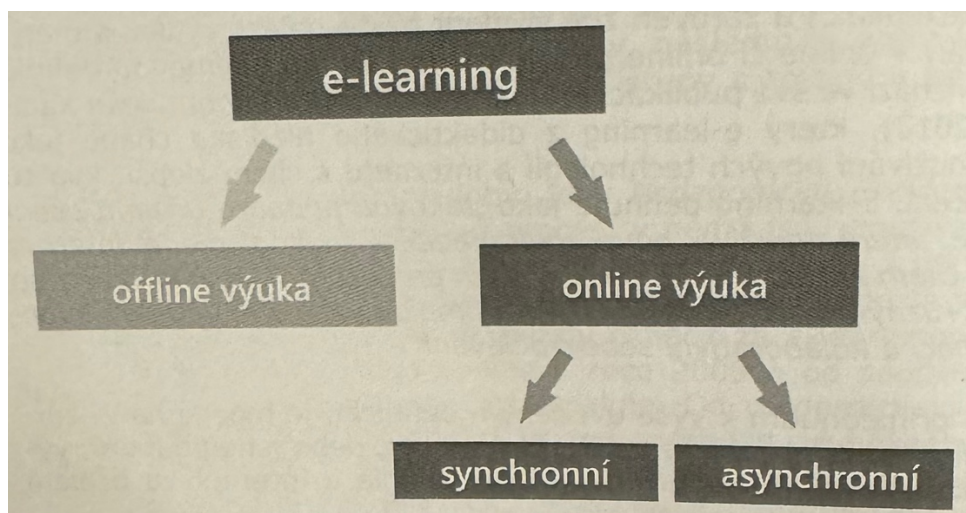
k internetu a požadavek na sjednocení společného času při online výuce (Rohlíková, 2023).

Asynchronní učení je forma učení, při které student studuje tzv. řízeným samostudiem převážně dle jeho vlastního rozvrhu (Klement et al., 2012). Velmi důležitým prvkem v této formě učení je samostatnost. Principem je, že se student přihlásí do platformy, ve které pracuje na zadaných úkolech podle vlastního tempa a v čase, který je pro něj dostupný. V asynchronním učení jsou pro studenty předpřipravené materiály například videa, prezentace nebo články, na kterých mohou pracovat samostatně nebo v menších skupinách. Výhodou je převážně flexibilita ve formě času. Nevýhodou můžeme spatřovat v nedostatečné sociální interakci mezi studenty. Další nevýhodou je nemožnost klást učitelům otázky, což zvyšuje riziko nepochopení tématu (Rohlíková, 2023).

- **Offline e-learning** je forma učení, při které studenti studují nezávisle na připojení k internetu, to znamená, že počítač nemusí být vůbec připojený k síti. Materiály a kurzy jsou předem staženy na zařízení nebo do lokálního úložiště, což umožňuje přístup k nim bez přímého online připojení. V souvislosti s těmito důvody je tato forma e-learningu téměř na ústupu (Klement et al., 2012).

V obrázku 1 je v přehledném schématu znázorněno rozdělení e-learningu .

Obrázek 1: Rozdělení e-learningu

Zdroj: (Herout, 2016, s. 32)

1.2.2 BLENDED LEARNING

Zounek et al., (2016) popisuje **blended learning** jako spojení online a tradiční výuky. Dle jeho slov se jedná o tzv. smíšené vzdělávání. Smíšené vzdělávání si lze představit jako kombinaci prezenční formy výuky spolu s e-learningem, do kterého se do jisté míry částečně prolíná i Dvz. Naopak Bednaříková (2013) vnímá blended learning jako specifický přístup ke vzdělávání, který zdůrazňuje důležitost optimální kombinace organizačních forem v edukačním prostředí, spolu s efektivním využitím didaktických metod a technik. Klíčovým faktorem pro úspěšné dosažení vzdělávacích cílů a dosažení pozitivních individuálních a skupinových výsledků v učení je právě tato kombinace. Autorka tvrdí, že tato strategie by měla respektovat potenciál všech žáků a podporovat styl učení každého žáka.

Pokud se učitel rozhodne zařadit blended learning do klasické výuky je nezbytné, aby zvážil všechny následující didaktické prvky. Mezi tyto prvky řadí autor vzdělávací cíle a obsahy, vlastnosti studentů, klíčové úlohy fyzického i online prostředí, zajištění přítomnosti žáků ve vyučování, zpětnou vazbu nebo konzultace a podporu žáků (Zounek et al., 2016).

Blended learning je vhodný pro dnešní moderní dobu, protože kombinuje prvky fyzických a online aktivit, které jsou propojeny s celkovým životním stylem lidí. Přináší výhody nejen v ulehčení administrativních činností, ale zejména i učitelům a studentům. Mezi tyto výhody patří lepší dostupnost a pohodlí, zlepšení učení a snížené náklady. Tyto benefity lze získat v případě, že je tato kombinace výuky navržena přesně s ohledem na dosažení cílů učebního oboru (Stein a Graham, 2020).

1.2.3 MOBILE LEARNING

Mobile learning neboli m-learning. V této formě výuky se využívá malých přenosných zařízení, kterými mohou být mobilní telefony, tablety nebo v minulosti MP3 přehrávače či jiné zvukové záznamy (Clarke, 2004).

Díky rychlému nárůstu a rozvoji všech těchto mobilních technologií se m-learning již běžně využívá a jeho úkolem je zajistit, zabezpečit a posílit vzdělávání a učení na všech místech, kde to klasický e-learning do jisté míry nedokáže zajistit. Mezi benefity m-learningu patří vysoká míra využití mobilních zařízení téměř kdykoliv a kdekoliv a také jejich nižší finanční náklady na pořízení. K nevýhodám patří bezesporu malá obrazovka přístroje na těchto mobilních zařízeních, která může vést k omezení poskytování a sledování zobrazovaných informací. Dále je to snížená kvalita spojení nebo snížená kapacita paměti. Zmíněná technologie momentálně není schopna plně substituovat počítače a internet v oblasti vzdělávání. Její využití je především

orientováno na poskytování podpory ve vzdělávání a učení. Věříme, že mobilní učení, zejména v kontextu neustálého rozvoje informačních a komunikačních technologií a stále narůstajícího tlaku na získávání informací, bude mít výrazný dopad na všechny sféry vzdělávání (Egerová, 2012).

1.3 DISTANČNÍ VÝUKA Z HISTORICKÉHO A SPOLEČENSKÉHO KONTEXTU OD 18. STOLETÍ PO SOUČASNOST VE SVĚTĚ A V ČESKÉ REPUBLICE

Z hlediska historie DiV jsou kořeny datovány až do roku 1728, kdy Caleb Phillips započal první korespondenční kurz v Bostonu, který lze považovat za jeden z prvních systematických Dvz kurzů. Dalším následovníkem a průkopníkem této formy DiV se stal sir Izaak Pitman, který roku 1840 představil a zavedl kurz korespondenční stenografie. Thomas Alva Edison v roce 1910 vydal svůj první katalog instruktážních filmů, ve kterém se snažil propojit obraz do televize. Televize přinesla mnoho výhod, hlavně v průběhu 2. světové války, kdy byla nedílnou součástí mnoha žen a mužů, kteří pracovali hlavně v armádě, námořnictvu a letectvu, a byla nápomocná k zaškolování nových i stávajících členů. Zvýšený zájem o Dvz přinesl mnoho problémů, a proto v roce 1926 se začala zpochybňovat kvalita DiV a National Home Study Council nastínil, jak by tato forma studia měla vypadat (Černý et al., 2015).

Zormanová (2017, s. 179) ve své knize datuje kořeny Dvz do poloviny 19. století, kdy se začaly více propagovat poštovní služby, díky tomu se rozvíjely i korespondenční formy studia, které mají kořeny v Anglii a Francii. V roce 1937 se začaly pomocí rádií vysílat univerzitní kurzy. V USA v letech 1932-1933 se na univerzitě v Iowě natáčely první přednášky, které se následně pustily do televize. Francie je považována za jednu z průkopnických evropských zemí, které se zasloužily o rozvoj Dvz. V roce 1939 zde vzniklo Národní centrum distančního vzdělávání, které mělo za úkol rozvíjet primární a sekundární vzdělávání v okupovaných částech Francie pomocí korespondenční formy studia a rozhlasu (Zormanová, 2017).

Na konci 2. světové války zájem o vzdělávání rostl, a proto se DiV stále více prosazovala. V roce 1946 The University of South Afrika jako jedna z prvních univerzit založila distanční univerzitní program. První otevřenou univerzitou se stala v roce 1969 ve Velké Británii Open University (OU), která nabízela formu Dvz mnoha studentům, převážně v oboru průmyslu a služeb. Tato forma DiV se postupně rozvíjela a přinášela mnoho výhod, proto začaly po celém světě vznikat další univerzity například ve Španělsku, Izraeli, Thajsku, Kanadě, Austrálii atd (Bednaříková, 2013).

Díky rozvoji moderních informačních a komunikačních technologií se Dvz stává nedílnou součástí vzdělávání právě v osmdesátých a devadesátých letech (Rohlíková a Vejvodová, 2012). Přestává se využívat termín korespondenční vzdělávání a nahrazuje ho termín distanční vzdělávání. Změna v termínu má za úkol vyzdvihnout využívání technologií ve vzdělávání (Podškrubková et al., 2006).

Za největší rozmach Dvz považujeme rozvoj ICT, mobilních sítí, internetu a moderních technologií. Díky těmto službám je DiV stále jednodušší, praktičtější a častěji využívaná (Bednaříková, 2013).

V České republice se distanční vzdělávání dostává do popředí až po roce 1989. Díky prosazované formě dálkového studia bylo distanční vzdělávání stále opomíjeno. Dálkové studium bylo vhodné zejména pro studenty středních a vysokých škol, kteří studovali při zaměstnání. V roce 1993 vznikla Česká asociace distančního univerzitního vzdělávání (ČADUV), měla za úkol prosazovat právě distanční formu vzdělávání pomocí e-learningu. V roce 1995 vzniklo Národní centrum distančního vzdělávání (Klement a Dostál, 2019).

Zounek a Šed'ová (2009) uvádí, že v 90. letech se v tehdejším Československu začalo rozšiřovat připojení k internetu. V této době datujeme první vyhledávače a také manuály, jak se připojit k internetu i ze svých domovů. Ceny počítačů a moderních technologií se postupně začaly snižovat a dostávaly se tak do možností využívání i zcela běžným uživatelům.

Dvz bylo především koncipováno pro dospělé osoby nebo pro osoby s handicapem studující vysoké školy, doplňující si své dosavadní vzdělání. Proto byl vývoj Dvz od svého vzniku přizpůsoben zájmům a potřebám dospělých (Bednaříková, 2013).

Největší rozmach DiV zaznamenalo školství (od mateřských škol až po vysokoškolská studia) v roce 2020, kdy celosvětová pandemie nemoci COVID-19 ochromila prezenční výuku na všech stupních škol. Byla zakázána osobní účast v prezenční výuce a školy musely přejít na Dvz. Této problematice se budeme dále věnovat v druhé kapitole naší diplomové práce.

2 DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ NA 1. STUPNI ZÁKLADNÍCH ŠKOL

V druhé kapitole se věnujeme bližšímu vymezení distančního vzdělávání na 1. stupni základních škol. Kapitola je rozdělena na několik podkapitol, ve kterých je rozebírána problematika distanční výuky v rovině 1. stupně základních škol.

2.1 DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ A COVID-19

Dvz na 1. stupni základních škol započala pandemie COVID-19 v roce 2020. Na základních školách se distanční výuka dříve nevyužívala. S nástupem pandemie COVID-19 byly školy nuceny na DiV přejít doslova ze dne na den.

COVID-19 představuje onemocnění způsobené virem SARS-CoV-2, který byl poprvé identifikován koncem roku 2019 ve městě Wu-chan v Číně. Počáteční centrum nákazy ve Wu-chanu rychle expandovalo a postupně se rozšířilo do celého světa (Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2022).

Člověk nakažený virem SARS-CoV-2 představuje vysoké riziko přenosu nákazy dalších lidí. Šíří se mezi lidmi kapénkovým přenosem, především při kašlání, kýčání nebo mluvení. K přenosu onemocnění dochází při blízkém kontaktu s nakaženým, proto je důležité dbát na správnou hygienu (Dlouhý et al., 2022).

Významnými projevy nemoci COVID-19 jsou vysoké teploty a kašel, vyčerpání a celková únava organismu. Mezi další typické projevy této nemoci řadí odborníci také ztrátu chuti, čichu nebo bolest hlavy, svalů a kloubů. Významnými a častými přenašeči viru jsou podle odborníků děti. Masivní šíření onemocnění COVID-19 bylo zaznamenáno zejména v uzavřených prostorech s velkou kumulací lidí (Evropský informační portál o očkování, 2023).

Velmi důležité je onemocnění COVID-19 předcházet. V případě, kdy je osoba nakažená, je důležité dbát na její izolaci, aby se předešlo dalším nákazám. Důležitou prevencí je také dodržování distance od dalších osob, omezení kontaktu s ostatními osobami i přes bezpříznakové stavy onemocnění, a v neposlední řadě si chránit ústa a nos ochrannými prostředky (rouška, respirátor). Další účinnou zbraní v boji s onemocněním COVID-19 je očkování.

Vzhledem k těmto doporučením, aby se zabránilo šíření tohoto viru, se tato mimořádná situace nevyhnula ani základním školám, a z tohoto důvodu všechny školy dostaly nařízení přejít na distanční formu vyučování.

2.1.1 ZMĚNY A NAŘÍZENÍ V ČESKÉM ŠKOLSTVÍ V DOBĚ PANDEMIE COVID-19

V této podkapitole se budeme zabývat vydáváním platných nařízení vlády České republiky a Ministerstva zdravotnictví, které mají za úkol snížit počet nakažených tímto virem a eliminovat tak masivní nárůst potvrzených pozitivních případů v České republice. V textu se budeme převážně zmiňovat o vládních nařízeních pro 1. stupeň základních škol. V ostatních školních institucích se datумы mimořádných opatření a platných nařízení mohou lišit.

Z důvodu masivního šíření viru a potvrzení výskytu onemocnění SARS-CoV-19 na území České republiky vyhlásila vláda nouzový stav platný od 12. března 2020. V článku Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT) se zakazuje od 11. března 2020 osobní účast ve vzdělávání ve většině školských zařízeních. Povoleno je využití pouze nástrojů distančního vzdělávání ve školní výuce. Vláda omezila i volný pohyb osob v České republice (MŠMT, 2020 a).

Školy se náhle ocitly v situaci, kdy musely rychle hledat způsoby, jak účinně plnit svou funkci a zabezpečit vzdělávání žáků i v naprosto netradičních podmínkách. V publikaci České školní inspekce (dále jen ČŠI) se popisuje vybavenost škol z hlediska využívání digitálních technologií jako velmi rozdílná. Některé školy byly na vzdělávání na dálku připravené, jiným chybělo dostatečné vybavení, technologie a proškolení učitelů pro výuku distančním způsobem (Pavlas et al., 2020 a).

Z harmonogramu MŠMT víme, že za velmi přísných hygienických podmínek byla od 25. května povolena osobní účast ve výuce žákům prvního stupně základních škol. Velmi důležité bylo zajištění organizace tříd, aby žáci mohli tvořit soukromou skupinu a zamezit kontaktu s ostatními třídami. Ve společných prostorách bylo povinností každého žáka nebo učitele mít nasazenou ochranu dýchacích cest. Další rozvolnění z hlediska přítomnosti žáků při prezenční výuce ve školských zařízeních probíhalo 1. a 8. června 2020 (MŠMT, 2020 b).

S návazností na nový školní rok 2020/2021 MŠMT vydalo zpracovaný dokument Metodická doporučení pro vzdělávání distančním způsobem uzákoněný od 25. srpna 2020. V dokumentu je popsán legislativní rámec a podmínky, ve kterých má nebo nemá škola povinnost vzdělávat distančním způsobem. Dokument vymezuje pokyny k organizaci výuky při omezení osobní účasti při prezenční výuce, dále doporučuje, jak zapojit všechny žáky do Dvz. V dokumentu je zpracované doporučení učitelům pro pravidla hodnocení. Příručka se zabývá i doporučením pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami a jejich vzděláváním při DiV (MŠMT, 2020 a).

Na podzim bohužel došlo k opětovnému nárůstu nakažených a špatné prognóze vývoji pandemie. Z tohoto důvodu bylo od středy 14. října 2020 nařízeno uzavření základních škol a okamžitý přechod na DiV (Babiš, 2020 a).

Ve středu 18. listopadu dostali povolení žáci 1. a 2. ročníku vrátit se do škol k prezenčnímu vyučování, avšak za velmi přísných hygienických podmínek. Tato kritéria byla prezentována v oficiálním manuálu MŠMT (Babiš, 2020 b).

Další uvolnění opatření proběhlo dne 30. listopadu 2020, kdy vláda umožnila fyzickou přítomnost ve výuce i pro zbývající ročníky 1. stupně základní školy (Babiš, 2020 c).

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy Robert Plaga představil protiepidemický systém opatření, zvaný PES, který vznikl ve spolupráci mezi ministerstvem školství a zdravotnictví. Tento systém stanovil stupně opatření pro boj s pandemií COVID-19 a školy měly povinnost dodržovat jeho směrnice (MŠMT, 2020 c).

Začátek roku 2021 nepřinesl optimistické scénáře, a proto dle nařízení systému PES vyhlásila vláda stupeň 5, což povolovalo osobní přítomnost ve výuce pouze 1. a 2. ročníků základní školy (MŠMT, 2020 d).

Duben 2021 přinesl dobré zprávy pro prvostupňové žáky. Žáci se mohli vrátit do škol, avšak za podmínky vydané MŠMT, že se žáci i zaměstnanci školy budou testovat pomocí antigenních testů tzv. samoodběrem (MŠMT, 2021 b).

Do konce školního roku 2020/2021 byla veškerá platná mimořádná opatření postupně rozvolňována. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vydalo pro nový školní rok 2021/2022 metodické doporučení, kde bylo zdůrazněno především učitelům, aby společně se žáky zpětně reflektovali DiV. Dalším doporučením bylo zjistit míru zvládnutí probraného učiva při DiV. V posledním bodě bylo apelováno na intenzivnějším zařazení pohybových aktivit do výuky (MŠMT, 2021 a).

V podkapitole jsme popsali vývoj pandemie za celé 2 roky, kdy se neustále přecházelo z DiV na prezenční výuku a naopak. Popisovali jsme převážně mimořádná opatření a metodická doporučení pro 1. stupeň základní školy. Z tematické zprávy ČŠI z roku 2020 vyplývá, že hlavním cílem Dvz není za každou cenu s žáky probrat učivo, tak jak jsou zvyklí z klasické prezenční výuky. Cílem je udržet návyky žáků, jež jsou spojeny s prací ve školním prostředí (Pavlas et al., 2020 b).

2.2 METODICKÉ DOPORUČENÍ MINISTERSTVA ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

MŠMT na začátku nového školního roku 2020 vydalo dokument s názvem Metodické doporučení pro vzdělávání distančním způsobem, jako reakci na pandemii COVID-19. Dokument zahrnuje doporučení pro všechny stupně vzdělávání v případě Dvz. Dvz na 1. stupni ZŠ vyžaduje pečlivou přípravu a individuální přístup ke každému žákovi. DiV je velice náročná jak pro učitele, tak i pro žáky a jejich rodiče. Jedním z důvodů je, že mladší žáci ještě nemají dostatečnou úroveň digitální gramotnosti a nejsou tak schopni pracovat nezávisle. Odborníci doporučují tyto dovednosti rozvíjet postupně. Školní vzdělávací instituce by měla zajistit a ověřit si, aby všichni žáci zvládli bezpečně pracovat s komunikační platformou včetně vytvoření jejich vlastních účtů, hesel, a také ovládnutí jejich základních funkcí. Tímto opatřením by se dle MŠMT měl minimalizovat stres spojený s přechodem na DiV a umožnit žákům okamžitou účast při online výuce. Dále by měli učitelé propojovat synchronní a asynchronní aktivity a při online výuce žáky nepřetěžovat tak, jako při klasickém vyučování. Je důležité dbát na kontakt s žáky a pravidelně jim poskytovat zpětnou vazbu. V praxi se dle MŠMT osvědčilo, že pokud učitel každé ráno svolá tzv. třídnickou hodinu, kde si společně vysvětlí téma a zadají si úkoly, je výuka efektivnější. Učitel musí zohlednit individuální pokrok, podmínky a potřeby každého žáka a následně by se měl ujistit, zda je zadání pochopeno. V souvislosti s ostatními doporučeními by synchronní výuka neměla překročit déle než 1 hodinu. Je třeba si uvědomit a zvážit, že rodiče nejsou oprávněni přebírat zodpovědnost za povinnosti školy při DiV. Zákonní zástupci by měli vytvořit dítěti takové podmínky, aby bylo schopno se účastnit výuky na dálku, tzn. klidné pracovní místo, materiály a pomůcky do výuky, klidné prostředí apod. Rodič by se měl ujistit, zda dítě rozumí všem pokynům učitele a ví, co má dělat. Pokud zjistí, že dítě neví nebo nerozumí, co má dělat, měl by být schopný dítěti pomoci a pokusit se navést dítě k tomu, aby se zeptalo učitele. Velmi specifické a rozdílné je Dvz žáků v 1. ročníku. Žáci ještě nemají nastavené školní návyky a schopnosti samostatného učení, proto je v tomto případě velmi důležité zapojení ze strany zákonných zástupců. Škola by měla být zákonným zástupcům nápomocná z hlediska námětů a materiálů do výuky v této složité situaci (MŠMT, 2020 a).

2.2.1 KDY ZAVÁDĚT DISTANČNÍ VÝUKU

Z hlediska právního ustanovení je školní instituce povinna přejít na distanční formu vzdělávání ve dvou zvláště odůvodněných případech. Prvním z těchto případů je vyhlášení krizových opatření v kontextu krizového stavu, který je v souladu s platným krizovým zákonem. Druhým případem je výslovné nařízení mimořádného opatření, například ze strany Ministerstva zdravotnictví nebo krajské hygienické stanice, v souladu se zákonem o ochraně veřejného zdraví. Za předpokladu nařízené karantény je škola zavázána přejít na DiV, protože není možná osobní účast při prezenční výuce. Tato vyhláška se vztahuje na různé typy školních vzdělávacích institucí. Pokud jsou splněny všechny předpoklady pro zahájení Dvz, škola realizuje tuto formu výuky. Při realizaci Dvz má škola za úkol tuto formu výuky provádět s ohledem na příslušný rámcový vzdělávací program a školní vzdělávací program. Školní instituce má povolení se přizpůsobit aktuálním podmínkám a okolnostem. Tímto způsobem je školám umožněno adekvátní přizpůsobení a flexibilita k DiV. Nesmí být narušena kvalita poskytovaného vzdělávání. Je důležité zmínit i to, že škola není povinna poskytovat Dvz, a to zejména v případech, kdy ředitel školy vyhlásí ředitelské volno nebo MŠMT schválí změnu v organizaci roku. Dalším případem, kdy Dvz není povinné, je situace, kdy je nařízena karanténa nemocným žákům, ale týká se to pouze menšiny třídy, a to i za předpokladu, že v jiných třídách je povolena DiV. Stejně tomu tak je, pokud jsou žáci nepřítomni z jiných důvodů. MŠMT doporučuje učitelům, aby žákům, kteří se nemohou účastnit prezenční výuky poskytovali studijní oporu na dálku. Opora spočívá v zasílání materiálů včetně úkolů, pracovních listů nebo poznámek (MŠMT, 2020 a).

2.3 DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ POHLEDEM AKTÉRŮ VZDĚLÁVACÍHO PROCESU

V následující podkapitole se budeme věnovat distančnímu vzdělávání pohledem aktérů vzdělávacího procesu, kterými jsou učitelé, žáci a rodiče.

DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ POHLEDEM UČITELŮ

Společnost PAQ Research a projekt Kalibro realizovali v rozmezí května a června roku 2021 výzkum, aby zjistili poznatky a zkušenosti českých učitelů s Dvz v době celosvětové koronavirové pandemie. Výzkumu se zúčastnilo celkem 603 učitelů z různých základních škol. Výzkum prokázal, že více jak 80 % učitelů uvedlo, že učitelé při DiV trávili daleko více svého volného času než při běžném prezenčním vyučování. Učitelé uvedli jako hlavní důvod narůstající objem práce a v neposlední řadě množství hodin strávených přípravou pro DiV. Navýšila se i komunikace se studenty a rodiči, zatímco strávená doba při realizaci přímé výuky rapidně klesla. Učitelé ve výzkumu uvedli významné poznatky, které si odnesli z DiV. Někteří učitelé uvedli, že práce při DiV pro ně byla mnohonásobně stresující než při výuce ve škole. Výzkum zjistil, že kolem 38 % učitelů udává, že se u nich objevili příznaky úzkostí a deprese. Podle zjištěných výsledků z tohoto výzkumu vyplývá, že více než polovina učitelů konstatuje, že se rapidně zhoršila motivace žáků ke studiu. Většina učitelů proto doporučuje, aby se u žáků ihned po návratu do škol vzbudila motivace a chuť k učení (Bicanová et al., 2021).

ČŠI vydalo v roce 2020 tematickou zprávu, ze které vyplývá, že Dvz mělo pozitivní vliv na využívání digitálních technologií, protože více než polovina učitelů uvedla velký posun ve využívání a dovednostech spojených s digitálními technologiemi ve výuce (Pavlas et al., 2020 b).

DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ POHLEDEM ŽÁKŮ

Podle tematické zprávy ČŠI, která svým výzkumem zjišťovala zkušenosti žáků s DiV vyplývá, že žákům nejvíce vyhovovalo to, že byli při této formě výuky více flexibilní a mohli si dělat věci dle vlastního tempa. Mezi další zjištění, co žákům nejvíce vyhovovalo během Dvz byl: kratší čas strávený při učení, okamžitá zpětná vazba od učitelů a pomalejší probírání nového učiva. Někteří žáci uvedli, že jim při Dvz nevyhovovalo nic. Další zjišťování ČŠI patřilo tomu, co žákům naopak nevyhovovalo. Nejvíce zastoupenou odpovědí bylo to, že se nemohli vidět se spolužáky. Z této odpovědi lze usoudit, že pro žáky má zásadní vliv sociální kontakt. Mezi další, nejvíce zmiňované faktory, které žákům při DiV nevyhovovaly, byly následující: musel jsem být doma u počítače, hodně samostatné práce, rychlé probírání učiva a mnoho úkolů.

Z hlediska komunikace s učiteli, žáci 1. stupně ZŠ nejčastěji uváděli, že se s většinou učitelů dobře viděli a slyšeli (Pavlas et al, 2020 b).

DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ POHLEDEM RODIČŮ

Společnost Nielsen Atmosphere realizovala výzkum zvaný „*Vzdělávání v době pandemie*“, který se uskutečnil v druhé polovině dubna 2021. Výzkum měl za úkol zjistit pohled rodičů k Dvz. Díky respondentům výzkum odhalil a analyzoval mnoho důležitých a zajímavých poznatků. Výzkum byl realizován výzkumnou metodou online sběru dat. Výzkumu, realizovaného společností Nielsen Atmosphere se zúčastnilo celkem 1011 respondentů z celé České republiky. Všichni respondenti byli rodiči žáků ve věku 6-19 let. Výzkum prokázal zjištění, že se značná část rodičů obává, že Dvz během pandemie způsobilo významné problémy a mezery ve vzdělávání dětí. Tento názor sdílí 65 % rodičů. Respondenti se domnívají, že se jejich děti toho naučily méně než při klasické prezenční výuce. Celkem 56 % respondentů se domnívá, že DiV bude mít záporný vliv na vzdělávání jejich dítěte převážně v budoucích letech. Díky tomu by značná část rodičů přivítala doplnění neprobraného učiva během začátku nového školního roku. Převážná část rodičů vnímá velký problém v chybějících mimoškolních aktivitách během Dvz. Z tohoto důvodu jsou respondenti názoru, že Dvz přináší negativní následky do nepravidelnosti denního režimu žáka, jež mohou činit významné problémy. Mezi dalšími negativními dopady uvádí společnost nízkou koncentraci dítěte při online výuce a nedostatečnou motivaci dětí. Rodiče uvedli jako výhodu Dvz zlepšení v digitální dovednosti dětí, zvýšení samostatnosti a naučení se plné obsluhy výukové aplikace. Zhruba 20 % rodičů se domnívá, že jim DiV vyhovovala více než prezenční vyučování. Jako důvody respondenti uvádí, že dítě nemusí vstávat ráno do školy a dojíždět. Mezi významná zjištění výzkumu patří, že si respondenti myslí, že DiV byla výhodou převážně pro introvertní děti, protože výuka na dálku pomohla odbourat stres a stydlivost těchto dětí (Dopady distanční výuky očima rodičů, 2021).

2.4 VÝHODY A NEVÝHODY DISTANČNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Mezi **výhody distanční výuky** řadí Černý et al., (2015) především **čas a prostor**. Čas je klíčovou složkou DiV, protože představuje flexibilitu k učení, kterou DiV nabízí. Žáci mají dostatek času k prostudování výukových materiálů a učiva, následně si mohou zvolit své vlastní tempo v přístupu k učení. Je na místě zmínit, že pro některé žáky mohou být některé výhody spíše nevýhodami. Z hlediska času to může být právě to, že někteří žáci nejsou schopni svůj čas rozvrhnout, zorganizovat a efektivně se věnovat učení. To je důvod, proč mnoho žáků při Dvz zažívá prokrastinaci. Další nespornou výhodou Dvz je již zmiňovaný prostor. Tato klíčová složka v sobě skrývá označení vzdálenosti, kterou Dvz v sobě disponuje. Žáci se mohou výuky účastnit odkudkoliv tzn. že nemusí být při výuce přítomni fyzicky. Žáci využívají moderní nástroje a technologie, které rozvíjí znalost v počítačové gramotnosti. Jedná se převážně o internetové připojení k síti pomocí počítačů, tabletů, nebo chytrých telefonů, kde pomocí online nástrojů a platforem probíhá DiV (Černý, 2015).

Dvz představuje výhodnou formu vzdělávání pro **osoby s pohybovým handicapem nebo zdravotními problémy**, kteří se nemohou účastnit prezenční výuky (Zormanová, 2017).

Velkým benefitem DiV je **úspora financí** z hlediska nákladů spojených s dopravou do školního zařízení, stejně tak i úspora financí za materiál potřebný do výuky např. učebnice, protože veškeré výukové materiály jsou dostupné v online verzích (Zounek, 2016).

Zormanová (2017) uvádí mezi výhody Dvz také možnost **individualizace studia**. Vzdělávací obsah, tempo a metody se přizpůsobují individuálním potřebám a schopnostem každého studenta.

I přes dnešní moderní dobu, která se pojí s masivním rozvojem technologií, může být **nevýhodou Dvz** dostupnost právě těchto moderních technologií, jako jsou **počítače, připojení k internetu či základní technologické vybavení** žáků v domácnostech. Mezi hlavní překážky patří vysoké pořizovací náklady těchto pomůcek, na které některé rodiny nemají finanční prostředky. Nejedná se jen o domácnosti, ale i některé školy nedisponují vhodným vybavením k realizaci DiV (Zounek, 2016).

Černý et al., (2015) popisuje jako nevýhodu Dvz **socializační faktor**. Žáci jsou při DiV izolováni od ostatních spolužáků a jsou odkázáni na komunikaci pouze přes moderní technologie.

Nevýhodou Dvz je neschopnost adekvátně zprostředkovat **praktickou výuku** a rozvoj praktických dovedností. Problém nastává v oblastech, kde je nezbytná fyzická interakce

a přímá praxe pro efektivní osvojení a zdokonalení konkrétních praktických dovedností (Černý, 2015).

V souvislosti s nevýhodami Dvz někteří autoři uvádí, že některé dovednosti lze získat pouze v prezenční formě studia, a proto je u některých oborů zakázáno studovat pouze v distanční formě studia. Domníváme se, že tato významná nevýhoda se pojí i s DiV žáků na 1. stupni ZŠ. Jako další nevýhodu autorka popisuje ztrátu motivace a aktivního přístupu studentů k učení. Tyto dva prvky hrají zásadní roli při DiV. Zařazujeme je mezi nevýhody DiV, protože se velmi často stává, že studenti ztrácejí motivaci ke studiu (Zormanová, 2017).

Dvz s sebou nese i řadu **zdravotních rizik** z důvodu nekonečné doby strávené u obrazovky počítače. Problémy mohou souviset s bolestmi zad, psychickými obtížemi nebo únavou očí či celkovou únavou organismu (Zounek, 2016).

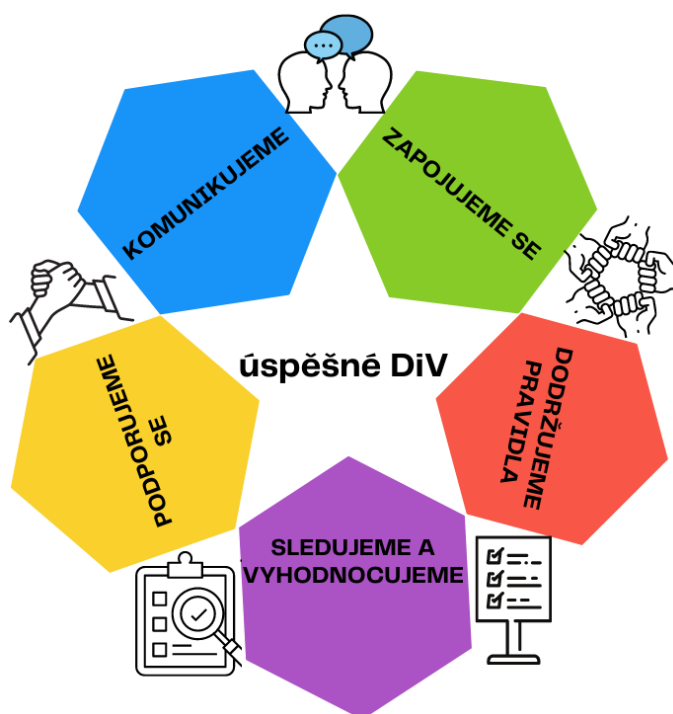
Výše jsme uvedli hlavní výhody a nevýhody distančního vzdělávání. Je třeba zmínit, že zde nejsou uvedeny veškeré informace, dostupné z hlediska výhod a nevýhod DiV. Vybrali jsme pouze hlavní výčet výhod a nevýhod Dvz, které popisují zmínění autoři, a byli nám vhodné z hlediska žáků prvního stupně. Výhod a nevýhod, které jsou spojeny s Dvz existuje jistě větší množství.

2.4.1 ZÁSADY ÚSPĚŠNÉ DISTANČNÍ VÝUKY

MŠMT vydalo na přelomu roku 2020/2021 dokument, ve kterém shrnuje a doporučuje zásady pro úspěšné distanční vzdělávání. Stanovené principy a zásady, které před vydáním tohoto dokumentu byly dostupné, se zaměřovaly převážně na vysoké školy. Díky tomuto dokumentu byly stanoveny zcela nové principy a zásady, které zohledňují Dvz i na nižších stupních škol. MŠMT představilo celkem pět zásad Dvz, které by měli pedagogové, žáci a organizace dodržovat, aby DiV dokázala plně nahradit prezenční výuku.

Mezi těchto pět zásad (viz obrázek 2) MŠMT zařadilo: „*Komunikujeme, zapojujeme se, máme jasná pravidla, podporujeme se, monitorujeme a vyhodnocujeme*“ (MŠMT, 2020 e).

Obrázek 2: Pět zásad úspěšného DiV

Zdroj: (Fojtů, 2022, s. 34)

Z obrázku č. 2 vyplývají zásady úspěšného Dvz. První zásadou úspěšného Dvz je **komunikace**. Cílem je komunikovat s každým podle jasně daných pravidel. Důležitým bodem je zvolit jednotnou komunikační platformu. Druhou zásadou je **zapojení každého žáka** do Dvz a vytvořit individuální vyhovující potřeby a podmínky pro žáky. Třetí zásadou je to, že jsou daná jasná **pravidla**. Cílem je dodržovat jednotná pravidla pro každého. Čtvrtou zásadou je **podpora**. Cílem je zajistit kvalitní podporu pro DiV, ať už ze strany technické nebo odborné, dále také podpořit vzájemnou interakci mezi kolegy. Pátou zásadou je **monitorování a vyhodnocování** výuky. V tomto případě je velice důležitá obezřetnost a zpětná vazba k Dvz (MŠMT, 2020 e).

2.5 NÁSTROJE V ONLINE VÝUCE NA 1. STUPNI ZÁKLADNÍCH ŠKOL

Learning Management System (LMS) v českém překladu znamená System pro řízení výuky. Jsou to aplikace vhodné především pro řízení výuky umožňující učitelům vytvářet a poskytovat vzdělávací obsah svým žákům. Výhodou LMS je, že učitelé mohou sledovat účast žáků v hodinách a hodnotit jejich výkony. Všichni uživatelé (žáci, učitelé), mohou v rámci těchto systémů vzájemně komunikovat například pomocí diskusních fór, chatu či audio a videokonferencí. Lze vytvářet online kurzy, tematické stránky, studijní skupiny, testy a úkoly. V užším pojetí se školním prostředím lze LMS brát v úvahu jako důležitou klíčovou součást e-learningu. Moodle je mezi odborníky považován za jednu z nejrozšířenějších online výukových platform a je zdarma ke stažení a používání. Všechny systémy LMS hrají neodmyslitelnou roli v distančním vzdělávání, jsou velmi efektivní a plní svou důležitou roli ve výukovém procesu. Důležité platformy využívané při Dvz jsou **Microsoft Teams, Google meet a Google Classroom** (Vaněček, 2011).

MICROSOFT TEAMS

Microsoft Teams je komunikační platforma vyvinutá společností Microsoft, která umožňuje uživatelům komunikovat a spolupracovat. Tuto platformu lze stáhnout a instalovat na různá zařízení, jako jsou počítače nebo telefony a každý uživatel má své vlastní přihlašovací údaje pro přístup k ní. V aplikaci je možné, že učitel vytvoří tzv. tým, ve kterém interaguje s žáky prostřednictvím zpráv nebo příspěvků. Další výhodou je, že může sdílet studijní materiály nebo zadávat úkoly, které žáci mají splnit v zadaném čase. Úkoly, které zkontroluje učitel mohou být žákům ve velmi krátkém čase vyhodnoceny a případně vráceny k dalšímu přepracování zadaných úkolů. Žáci mají možnost své hodnocení zobrazit ve složce známky. Během vyučovacích hodin probíhá komunikace mezi učitelem a žáky pomocí chatu nebo videohovorů. Učitel má při online schůzkách široké spektrum možností, jako je sdílení obrazovky a používání virtuální tabule pro zápis poznámek. Výhodou je, že učitel může účastníky hovoru rozdělit do skupin, jako při prezenční výuce. Učitel může kdykoliv přepínat mezi skupinami nebo ukončit skupinovou práci. Pokud učitel ukončí možnost skupinových prací, může žáky vrátit na hlavní stránku online schůzky. Hlavním benefitem této platformy je možnost záznamu, tedy nahrávání schůzky pro ty, kteří se z jakéhokoliv důvodu nemohli zúčastnit (Microsoft Teams, nedatováno).

GOOGLE MEET

Tato aplikace od společnosti Googlem dokáže propojit žáky a učitele při online výuce díky videohovorům. Aplikace je vhodná pro skupinové hovory či videohovory s možností chatování, sdílení obrazovky nebo jejího nahrávání. Hovoru se může současně účastnit až 100 přihlášených. Nahrávky lze vložit na Google disk nebo zveřejnit odkaz do LMS Moodle. Ovládání této aplikace je velice jednoduché (Česká zemědělská univerzita, nedatováno).

GOOGLE CLASSROOM

Google Classroom je vzdělávací platforma od společnosti Google, která usnadňuje organizaci a správu online výuky. Tato aplikace pracuje na podobném způsobu jako aplikace MS Teams. Aplikace je bezplatná a stačí mít pouze přihlašovací údaje a kód díky kterému se žáci zapíší do kurzu. V aplikaci učitelé mohou vytvářet virtuální třídy, sdílet studijní materiály, zadávat úkoly a sledovat pokrok studentů. Naopak žáci mají přístup k učebním materiálům, mohou odevzdávat úkoly a komunikovat s učitelem nebo spolužáky prostřednictvím virtuálních tříd či kurzů. Učitelé mohou žákům vytvářet online úkoly, které žáci odevzdávají přímo prostřednictvím platformy, které mohou být následně ohodnoceny a mohou tak rychle získat přístup ke zpětné vazbě. Tato platforma umožňuje vytváření diskusních fór a komunikaci mezi učiteli a žáky. Google Classroom je v poslední době stále populárnější zejména díky své jednoduchosti. Dokáže kombinovat i jiné online nástroje vytvořené společností Google. Příkladem je Google meet, Gmail, Google Drive nebo Google Kalendář.

2.5.1 ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE V DOBĚ DISTANČNÍ VÝUKY

Kromě platforem a různých online systémů byly hojně využívány rovněž informační a komunikační technologie (ICT). Důležitou součástí pro dobré nastavení distanční výuky je zapotřebí zvolit **jednotnou komunikační platformu**, kterou bude využívat škola ke komunikaci s rodiči a žáky. Cílem je omezit využívání masivního množství nástrojů, ke kterým je zapotřebí spoustu hesel a přístupových údajů. Vhodné je nastavení školských systémů jako jsou: Bakaláři, Škola OnLine, iŠkola apod, do kterého mají přístup nejen rodiče a žáci, ale také učitelé. Komunikační technologie by měly být nastaveny tak, aby vyhovovaly všem druhům komunikace. Příkladem je **e-mailová komunikace**, která má své specifické výhody i nevýhody (MŠMT, 2020 a).

Velký rozmach v době distanční výuky zažily komunikační platformy **Facebook, Messenger nebo WhatsApp**. Platformy lze stáhnout do všech mobilních zařízeních, ale i počítačů. Jsou oblíbené zejména díky rychlému komunikačnímu spojení mezi učiteli, rodiči a žáky.

V těchto aplikacích lze založit skupiny, kam učitel může hromadně psát a vidí, kdo si zprávu přečetl.

Některé školy v době distanční výuky tvořily různé **podcasty a blogy**, které byly žákům přístupné kdykoliv a odkudkoliv. Výhodou bylo pro žáky zpřístupnění a upevnění učiva i v tak náročné době.

2.6 DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ A NAPLŇOVÁNÍ RVP ZV A ŠVP ZV

Škola je povinna poskytovat distanční vzdělávání v souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (RVP ZV) a školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (ŠVP ZV) v souladu s aktuálními stanovenými podmínkami. V době Dvz se nedoporučuje, aby školy vzdělávaly žáky podle platných ŠVP ZV v celkovém rozsahu. Školní instituce by měly v jasné míře věnovat vyučovací jednotky na aplikaci žakových znalostí a dovedností, převážně v rovině z českého jazyka, matematiky a také cizího jazyka. Pokud Dvz probíhá **krátkodobě**, tedy nejvýše 10 dnů, MŠMT doporučuje vhodně cílit na aktivity projektovým způsobem, díky kterým lze propojit průřezová témata s oblastmi vzdělávání. Příkladem je samostatná práce žáka, výuková videa, učební materiály přístupné v digitální formě apod. Některé vybrané oblasti lze vynechat a vrátit se k nim po návratu zpět do prezenčního studia. Pokud zákaz osobní účasti při prezenční výuce trvá **déle než 14 dnů** je důležité upřednostnit vzdělávací oblasti v ŠVP ZV a věnovat se očekávaným výstupům podle odpovídajícího RVP ZV. Důležité je se zaměřit převážně na všeobecné předměty (MŠMT, 2020 a).

V rámcovém vzdělávacím programu dochází pravidelně po několika letech k revizím. Před revizí v roce 2021 došlo k revizi v roce 2017. **RVP ZV v roce 2021** prošel změnou týkající se digitálních technologií. S účinností od 1.9.2021 jsou školy povinni vyučovat od 2. období předmět informatika. Předmět informatika je ve větší míře určen pro žáky od čtvrtých tříd a výše. Cílem tohoto předmětu je, aby žáci pronikli do světa digitálních technologií prostřednictvím her, experimentů a dalších aktivit a na základě jejich poznávání prohlubovali znalosti a dovednosti v oblasti digitálních technologií. Došlo k navýšení časové dotace, a to k navýšení 2 hodin na prvním stupni, oproti stávající 1 hodině týdně. V celé koncepci RVP ZV se přidávají pojmy jako digitální kompetence a digitální gramotnost (RVP, 2021).

2.7 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRO PRAKTICKOU ČÁST

Distanční vzdělávání bylo dříve využíváno převážně ve vyšších stupních vzdělávání. Někteří odborníci se domnívají, že pro žáky mladšího věku je distanční vzdělávání nevhodné. Základní školy tuto formu výuky zpravidla nevyužívaly. S nástupem pandemie COVID-19 se distanční výuka dotkla celého světa a nevyhnula se ani základním školám konkrétně 1. stupni.

V teoretické části první kapitoly je analyzována problematika Dvz v obecné rovině. V druhé kapitole je analyzována problematika Dvz, která se specifikuje a zaměřuje na 1. stupeň základních škol.

Pro praktickou část považujeme za nejdůležitější celou druhou kapitolu diplomové práce, která je zaměřena na Dvz z hlediska 1. stupně základních škol.

V kapitole jsme vysvětlili, z jakého důvodu byla náhle zavedena DiV na základních školách. Dále jsme interpretovali metodická doporučení MŠMT pro zavádění Dvz.

V podkapitole 2.3 je rozebrána distanční výuka ze tří pohledů, a to z pohledů žáka, rodiče a učitele na základě realizovaných výzkumů z minulých let.

Za důležité podkapitoly vzhledem k praktické části považujeme také podkapitoly 2.4 a 2.5, ve kterých se zabýváme výhodami a nevýhodami distanční výuky, zásadami úspěšné DiV a nejvyužívanějšími online nástroji a elektronickou komunikací na 1. stupni základních škol.

Poslední podkapitola 2.6 se zaměřuje na DiV a naplňování RVP ZV a ŠVP ZV.

3 VÝZKUMNÁ SONDA DO PRAXE 1. STUPNĚ ZÁKLADNÍCH ŠKOL – PRAKTICKÁ ČÁST

Cílem praktické části diplomové práce byla realizace výzkumné sondy do praxe 1. stupně základních škol, konkrétně 5. ročníků. Výzkumná sonda byla realizovaná na jihu Plzeňského kraje.

Podle doporučení Gavory (2010) jsme plánování a realizaci výzkumu rozdělili do několika etap, které jsme vypsali do základních bodů níže:

1. Stanovení hlavního cíle, dílčích cílů a výzkumných otázek.
2. Vymezení zkoumaného souboru a výběr vhodného vzorku respondentů.
3. Volba výzkumných metod.
4. Předvýzkum.
5. Realizace výzkumného šetření.
6. Sběr a zpracování získaných údajů.
7. Interpretace výsledků výzkumné sondy.
8. Závěry výzkumné sondy.

3.1 CÍLE A VÝZKUMNÉ OTÁZKY

Hlavním cílem diplomové práce bylo zjistit postoje žáků, rodičů a učitelů 5. tříd městské a vesnické školy k Dvz.

Z hlavního cíle vyplývají další dílčí cíle:

a) (Dílčí cíl č. 1)

Na základě metody dotazníku zjistit, jaké výhody a nevýhody vnímali žáci 5. třídy během Dvz z hlediska městské a vesnické školy.

b) (Dílčí cíl č. 2)

Na základě metody rozhovoru zjistit, jaké problémy a nedostatky pocíťovali učitelé 5. tříd při Dvz z hlediska městské a vesnické školy.

c) (Dílčí cíl č. 3)

Na základě metody dotazníku zjistit, jestli Dvz žáků 5. tříd bylo efektivní z hlediska městské a vesnické školy z pohledu rodičů.

Z daných cílů vyplývají následující výzkumné otázky:

1. Jaké výhody a nevýhody vnímali žáci 5. tříd během Dvz v městské a vesnické škole?
2. Jaké problémy a nedostatky pocítovali učitelé při Dvz v městské a vesnické škole?
3. Bylo Dvz z pohledu rodičů pro žáky městské a vesnické školy 5. tříd efektivní?

Uvedené výzkumné otázky jsou popisné neboli deskriptivní.

3.2 METODY VÝZKUMNÉ SONDY

Z daných cílů jsme zkonstruovali vlastní dotazníky pro rodiče a žáky. V další fázi jsme připravili strukturovaný rozhovor pro učitele 1. stupně základních škol.

Podkladem při vytváření vhodných výzkumných metod do našeho výzkumného šetření byla nejprve odborná literatura. Dále jsme vytyčili cíle diplomové práce a v další fázi jsme všechny zvolené metody konzultovali s vedoucí diplomové práce.

V první fázi byl realizován předvýzkum výzkumné sondy, kterým jsme si ověřili platnost dotazníků a rozhovoru.

Za důležitou fázi výzkumného šetření považujeme předvýzkum, který byl realizovaný ke konci února 2024. Pro předvýzkum byl vybrán shodný vzorek respondentů. V předvýzkumu jsme oslovili celkem 2 rodiče žáků 5. tříd, dále 2 žáky 5. třídy a 1 učitele 5. třídy. Po realizaci předvýzkumu došlo k finálním úpravám otázek (položek) v obou dotaznících a rozhovoru.

3.2.1 DOTAZNÍK

„Dotazník je způsob písemného kladení otázek (dotazování se osob – respondentů), který vede k hromadnému získávání odpovědí. Patří mezi nejfrekventovanější výzkumné metody“ (Šafránková, 2019, s. 147).

Dotazník bývá často označován jako velmi ekonomicky výzkumný nástroj, kterým se získávají údaje od velkého počtu respondentů. Základní podmínkou správně vytvořeného dotazníku je jeho jasně vymezený cíl. Je zapotřebí dbát na to, aby byl cíl konkrétní. Pokud se stane, že cíl dotazníku není jednoznačný, srozumitelný a promyšlený, odrazí se to negativně v celém dotazníku. Základním pilířem dotazníku je zvolení vhodných otázek (položek). Dle vymezení autora otázky (položky) v dotazníku mohou být uzavřené, otevřené, polouzavřené nebo škálové (Gavora, 2010).

Při konstrukci vlastních dotazníků (rodiče, žáci) jsme postupovali v několika základních bodech:

- 1) Formulovali jsem konkrétní cíle dotazníků.
- 2) Stanovili jsme základní strukturu dotazníků.
- 3) Formulovali jsme jednotlivé otázky (položky) dotazníků.
- 4) Konzultovali jsme otázky (položky) dotazníků s vedoucí diplomové práce.
- 5) Ověřili jsme platnost dotazníků pomocí předvýzkumu.
- 6) Finálně jsme dotazníky upravili.

Celý vytvořený dotazník pro rodiče se nachází v **příloze č. 1**.

Ukázka vyplněného dotazníku rodičem z vybrané městské školy se nachází v **příloze č. 4**.

Dotazník pro rodiče se skládal ze dvou hlavních částí:

- **vstupní část** (oslovení respondenta, cíl dotazníku, poděkování za vyplnění a vstupní údaje o respondentovi – jeho pohlaví a nejvýše dosažené vzdělání)
- **vlastní otázky (položky) dotazníku**

Dotazník se skládal z celkem 10 otázek (položek). Dvě otázky zjišťovaly pouze pohlaví a nejvýše dosažené vzdělání respondentů, tyto dvě otázky byly informativního charakteru o respondentech, proto uvádíme, že v dotazníku bylo pouze 8 otázek. V dotazníku jsme využili otázek škálových, uzavřených a polouzavřených. Poslední otázka byla zadaná ve formě otevřené otázky.

Celý vytvořený dotazník pro žáky se nachází v **příloze č. 2**.

Ukázka vyplněného dotazníku žákem vybrané vesnické školy se nachází v **příloze č. 5**.

Dotazník pro žáky se skládal také ze dvou hlavních částí:

- **vstupní část** (oslovení respondentů, cíl dotazníku, poděkování za vyplnění a vstupní údaj o respondentech – ročník, věk)
- **vstupní otázky (položky) dotazníku**

V dotazníku bylo celkem 8 otázek, z toho jedna otázka zjišťovala věk respondentů. V dotazníku jsme využili pouze uzavřených a polouzavřených otázek.

3.2.2 ROZHOVOR

Interview (neboli rozhovor) je slovo, které pochází z anglického původu. V překladu znamená *inter* mezi a *view* názor nebo nadhled. Název vypovídá, že se jedná o kontakt tváří v tvář. Interview označuje výzkumnou pedagogickou metodu, která získává nejen fakta, ale orientuje se i na motivy a postoje dotazovaného. U interview může výzkumný pracovník pozorovat vnější reakce respondenta a snadněji reagovat na další kladení otázek. V každém interview je důležitým prvkem navození přátelské atmosféry, kde se respondent bude cítit dobře. Takto navozené přátelské a otevřené prostředí se označuje termínem *raport*. Pokud je přístup výzkumného pracovníka k respondentovi chladný a nevlídný, respondent může odmítnout realizování interview (Gavora, 2010).

Chráška (2007, s. 182-183) vymezuje celkem čtyři druhy interview: strukturované, nestrukturované, polostrukturované a skupinové. **Strukturované interview** má jasně dané otázky, které jsou přesně určeny a nelze je v průběhu rozhovoru změnit. Tato forma interview se přibližuje k výzkumné metodě pomocí dotazníku, protože tazatel nemůže k otázkám přidávat vlastní komentáře, pouze čte otázky a odpovědi zaznamenává. **Nestrukturované interview** lze přirovnat k běžné komunikaci, protože umožňuje úplnou volnost v odpovědích. Výzkumník stanoví pouze téma, obsah a otázky plynou samy, výzkumník je nemá nikde napsané. Tento druh interview je oproti strukturovanému interview daleko náročnější. **Polostrukturované interview** se považuje za kompromis mezi výše zmíněnými druhy interview. Zde má výzkumný pracovník připravené základní otázky, ke kterým často vznikají další otázky v průběhu rozhovoru. **Skupinové interview** se užívá pro to, aby se respondent cítil bezpečněji při rozhovoru s výzkumným pracovníkem. Maximální počet respondentů ve skupině je 6-10 osob. Důležité je zvolit vhodné místo, kde se uskutečňuje interview. Místo by mělo být klidné a tiché. Vhodným prostředím je například kabinet nebo prázdná třída (Gavora, 2010).

Při konstrukci rozhovoru jsme postupovali v následujících bodech:

- 1) Formulovali jsem konkrétní cíl rozhovoru.
- 2) Stanovili jsme základní strukturu rozhovoru.
- 3) Formulovali jsme jednotlivé otázky (položky) v rozhovoru.
- 4) Konzultovali jsme otázky (položky) v rozhovoru s vedoucí diplomové práce.
- 5) Platnost rozhovoru jsme ověřili pomocí předvýzkumu.
- 6) Finálně jsme upravili otázky (položky) rozhovoru.

Pro výzkum jsme zvolili strukturovaný rozhovor, jehož cílem je dostat od respondenta přesnější a výstižnější odpovědi. Rozhovor probíhal s celkem 6 učiteli z městské i vesnické školy.

Rozhovor se skládal ze dvou hlavních částí:

- **vstupní část** (zjištění celkové pedagogické praxe učitelů)
- **vlastní otázky (položky) rozhovoru**

V rozhovoru bylo celkem 10 otázek, z toho 1 otázka zjišťovala délku pedagogické praxe učitelů. Ostatní otázky se zaměřovaly na výzkumný cíl a celkové postoje učitelů k DiV.

Kompletní rozhovor pro učitele se nachází **v příloze č. 3.**

Ukázka přepisu rozhovoru s učitelem z vybrané městské školy se nachází **v příloze č. 6.**

3.3 VYMEZENÍ ZKOUMANÉHO VZORKU

Pro výzkum jsme zvolili tzv. **záměrný výběr**. Záměrný výběr se vyznačuje tím, že **zjištěné údaje a tvrzení v této práci nelze zobecňovat a jsou platné pouze pro tento vzorek neboli výběr** (Gavora, 2010). Stanoveným kritériem pro výběr zkoumaného vzorku byli učitelé, rodiče a žáci 5. tříd z městské a vesnické školy, kterých se týkala distanční výuka v době pandemie COVID-19.

Výzkumnou část diplomové práce jsme realizovali na dvou základních školách na jihu Plzeňského kraje. Žádná z těchto dvou škol nám nedala souhlas se zveřejněním jejich údajů, a proto zde nebudeme uvádět názvy škol. Vedení škol nám udělilo pouze souhlas s realizací anonymního výzkumného šetření na těchto dvou základních školách. Budeme uvádět pouze to, že se jednalo o městskou základní školu a vesnickou základní školu, což bylo naším kritériem.

Dotazníkové šetření probíhalo ve formě papír tužka. Dotazníky jsme zhotovili v tištěné podobě a odnesli jsme je třídním učitelům, se kterými jsme se domluvili na realizaci dotazníkového šetření. Dotazníky pro rodiče jsme v tištěné podobě předali žákům. Rodiče byli informováni a požádáni emailem o vyplnění dotazníku. Během týdne se nám dotazníky vrátily vyplněné. Záznam z rozhovoru byl dělaný ručním zápisem pomocí krátkých poznámek, který jsme doplnili také audio záznamem na mobilní telefon. Všichni respondenti projevili souhlas s nahráváním. Rozhovory byly vedené s každým učitelem zvlášť.

Oslovili jsme celkem 3 učitele z městské školy, kteří vyučují v 5. třídě, a 3 učitele z vesnické školy, kteří učí napříč různými ročníky, a realizovali jsme s nimi rozhovor. V městské škole byla vybraná jedna 5. třída. Z 26 žáků 5. třídy z městské školy se dotazníkového šetření zúčastnilo 20 žáků. Ve vesnické škole byla pouze jedna 5. třída, ze které se z celkem 22 žáků zúčastnilo pouze 20. Rodiče těchto žáků byli osloveni pro naše dotazníkové šetření. Z městské školy jsme získali dotazníky od 19 rodičů, z vesnické školy jsme získali dotazníky celkem od 19 rodičů.

3.4 VÝSLEDKY VÝZKUMNÉ SONDY A INTERPRETACE ZÍSKANÝCH DAT

Výzkumná sonda byla realizovaná první týden v březnu roku 2024.

Tato kapitola je členěna do tří základních podkapitol podle způsobu zvolené metody výzkumného šetření. V první podkapitole analyzujeme zjištěné výsledky dotazníků rodičů, ve druhé podkapitole analyzujeme zjištěné výsledky dotazníků žáků a ve třetí podkapitole jsou interpretovány rozhovory s učiteli. Kvantitativně jsme zpracovali zjištěné údaje z obou dotazníků. Kvalitativně jsme zpracovali rozhovory s učiteli.

3.4.1 ANALÝZA VÝSLEDKŮ DOTAZNÍKU PRO RODIČE

Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 38 respondentů, z toho bylo 19 rodičů z městské školy a 19 rodičů z vesnické školy.

Nejprve jsme všechny odpovědi zpracovali do tabulek, které jsou zdrojovými daty k následujícím grafům. V tabulkách uvádíme absolutní četnost (počet odpovědí) a relativní četnost vyjádřenou v %. Neuvádíme zde četnost kumulativní. Následně jsme zpracovali odpovědi vyjádřené v relativní četnosti v % do sloupcových grafů. Tabulky i grafy jsme zpracovávali v programu Excel. V barvě modré vidíme zastoupené odpovědi rodičů z městské školy. V barvě růžové vidíme zastoupené odpovědi rodičů z vesnické školy.

V následující tabulce č. 1 a grafu č. 1 vidíme genderové zastoupení respondentů. V tabulce č. 2 a grafu č. 2 vidíme jejich nejvýše dosažené vzdělání.

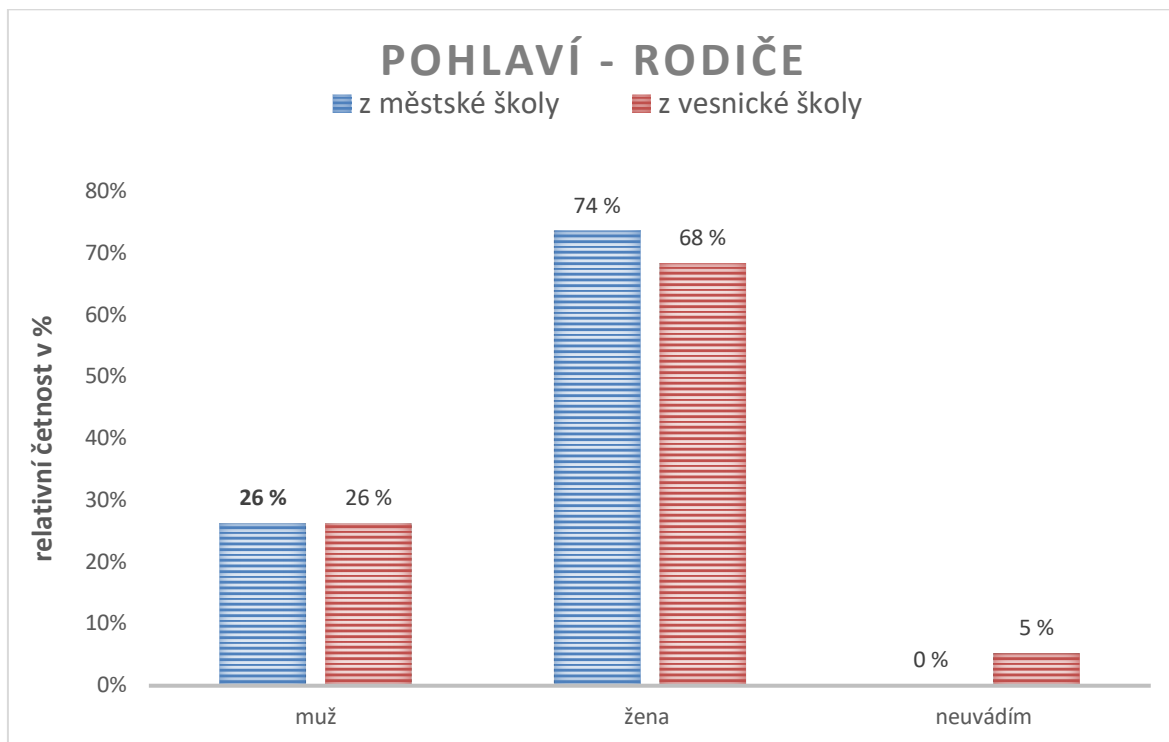
Tabulka 1: Pohlaví rodičů

Odpovědi rodičů	z městské školy		z vesnické školy	
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost
muž	5	26 %	5	26 %
žena	14	74 %	13	68 %
neuvádím	0	0 %	1	5 %
celkem	19	100 %	19	100 %

Zdroj: (vlastní)

Graf 1: Pohlaví rodičů

Cílem bylo zjistit zastoupení pohlaví rodičů z městské a vesnické školy.

Zdroj: (vlastní)

Z tabulky č. 1 a grafu č. 1 vyplývá, že se dotazníkového šetření v celkovém srovnání zúčastnilo více žen než mužů z obou škol.

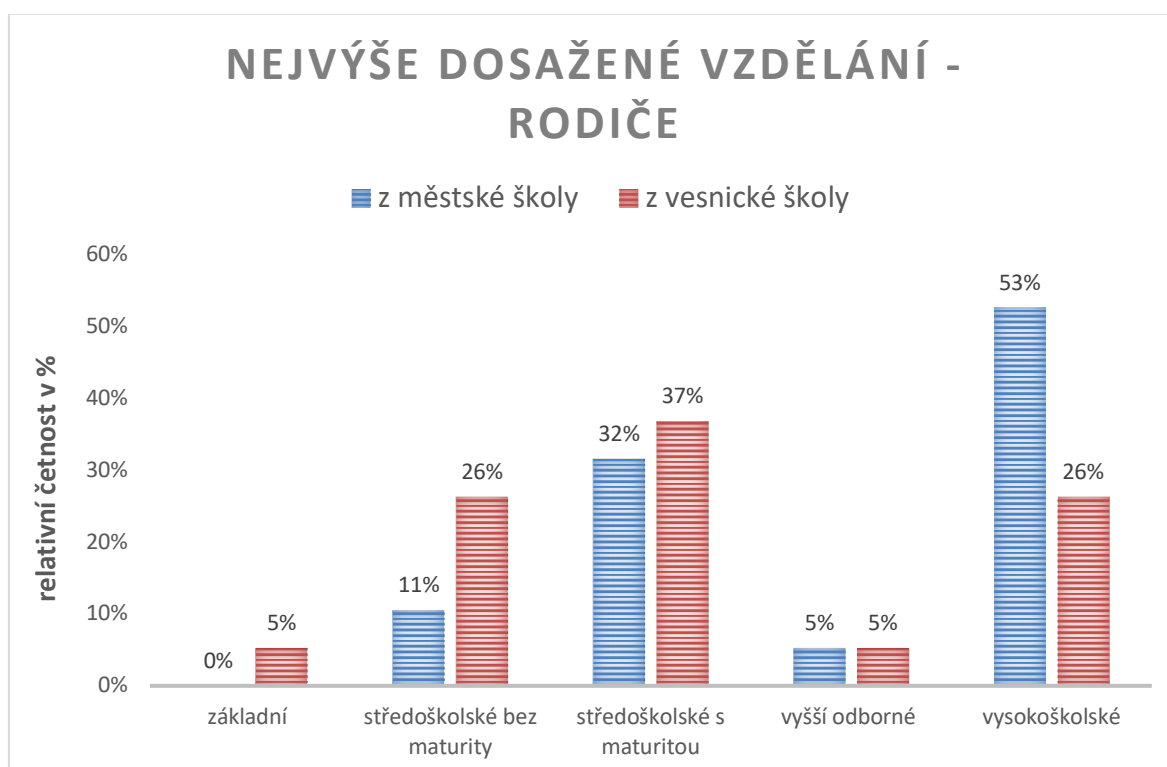
Tabulka 2: Vzdělání rodičů

Nejvýše dosažené vzdělání rodičů	z městské školy		z vesnické školy	
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost
základní	0	0 %	1	5 %
středoškolské bez maturity	2	11 %	5	26 %
středoškolské s maturitou	6	32 %	7	37 %
vyšší odborné	1	5 %	1	5 %
vysokoškolské	10	53 %	5	26 %
celkem	19	100 %	19	100 %

Zdroj: (vlastní)

Graf 2: Nejvýše dosažené vzdělání rodičů

Cílem bylo zjistit, jaké je nejvýše dosažené vzdělání rodičů v městské a vesnické škole.

Zdroj: (vlastní)

Z tabulky č. 2 a grafu č. 2 vidíme, že rodiče z městské školy dosahují ve větší míře vysokoškolského vzdělání než rodiče z vesnické školy. U rodičů z vesnické školy vidíme, že nejvýše dosahují vzdělání středoškolského s maturitou. Ve stejném zastoupení rodiče z vesnické školy zvolili možnost „středoškolského vzdělání bez maturity“ a „vysokoškolského“ vzdělání. Možnost „vyšší odborné“ zvolil z každé školy pouze 1 respondent.

Otázka č. 1: Distanční výuka byla efektivní.

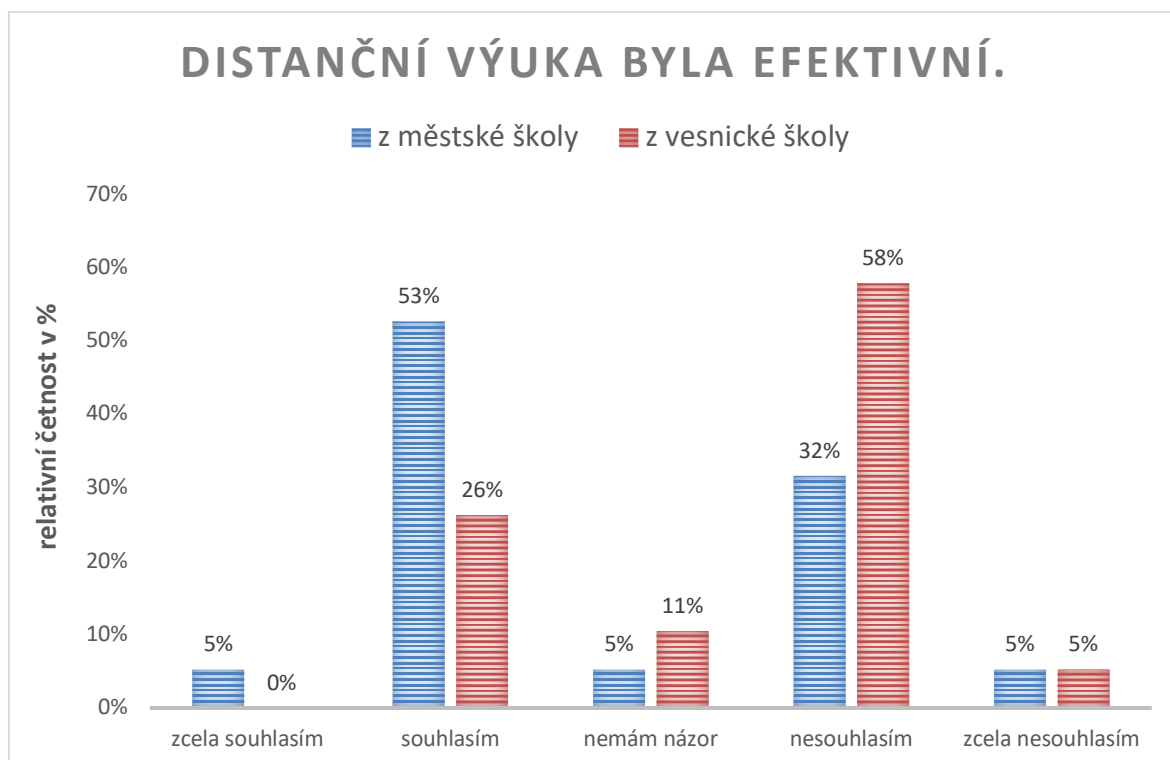
V otázce č. 1 bylo využito Likertovy škály. Zvolili jsme výrok a cílem respondenta bylo na stupnici vyjádřit míru svého souhlasu, respektive nesouhlasu s výrokem.

Tabulka 3: Efektivita distanční výuky

Odpovědi rodičů	z městské školy		z vesnické školy	
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost
zcela souhlasím	1	5 %	0	0 %
souhlasím	10	53 %	5	26 %
nemám názor	1	5 %	2	11 %
nesouhlasím	6	32 %	11	58 %
zcela nesouhlasím	1	5 %	1	5 %
celkem	19	100 %	19	100 %

Zdroj: (vlastní)

Graf 3: Efektivita distanční výuky

Zdroj: (vlastní)

Z tabulky č. 3 a grafu č. 3 vyplývá, že názory rodičů na efektivitu Dvz se liší podle typu školy. Z městské školy jsme získali větší míru souhlasu s efektivitou Dvz, zatímco z vesnické školy respondenti spíše nesouhlasili. Celkově respondenti z městské školy více souhlasí s efektivitou Dvz, zatímco respondenti z vesnické školy jsou spíše skeptičtí.

Otázka č. 2: Komunikace mezi rodinou a školou v době distanční výuky byla skvělá.

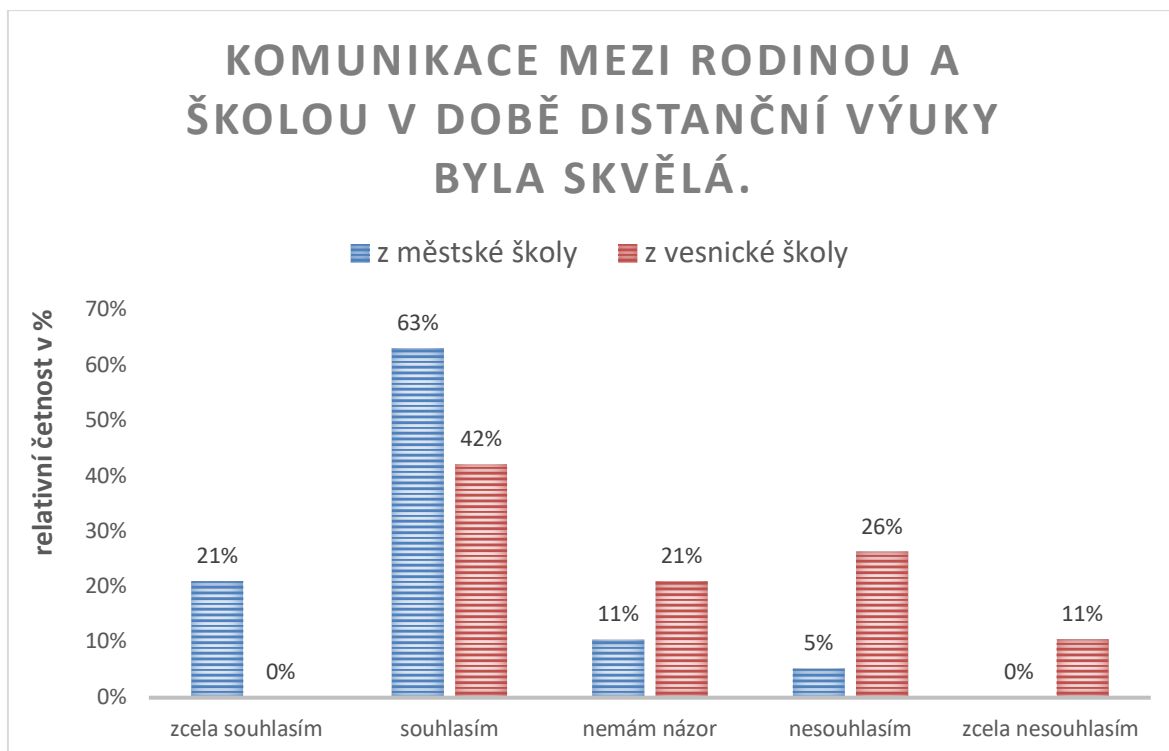
Otázka č. 2 byla také formulována pomocí Likertovy škály. Ke zvolenému výroku měli respondenti vyjádřit na stupnici míru souhlasu, respektive nesouhlasu s tímto výrokem.

Tabulka 4: Komunikace mezi rodinou a školou

Odpovědi rodičů	z městské školy		z vesnické školy	
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost
zcela souhlasím	4	21 %	0	0 %
souhlasím	12	63 %	8	42 %
nemám názor	2	11 %	4	21 %
nesouhlasím	1	5 %	5	26 %
zcela nesouhlasím	0	0 %	2	11 %
celkem	19	100 %	19	100 %

Zdroj: (vlastní)

Graf 4: Komunikace mezi rodinou a školou

Zdroj: (vlastní)

Z tabulky č. 4 a grafu č. 4 vyplývá, že v této otázce respondenti nejvíce volili možnost „*souhlasím*“ a to z obou škol. V celkovém srovnání více respondentů z městské školy souhlasilo, že komunikace během DiV mezi rodinou a školou byla skvělá, zatímco z vesnické školy respondenti spíše nesouhlasili.

Otázka č. 3: Mělo Vaše dítě/děti nějaké problémy v době distanční výuky?

Cílem otázky bylo zjistit, jaké problémy měly děti v době distanční výuky z pohledu jejich rodičů.

V otázce měli respondenti na výběr tyto možnosti:

- a) Připojení k internetu
- b) Komunikace s vyučujícím
- c) Motivace k učení
- d) Jiné, prosím uveďte

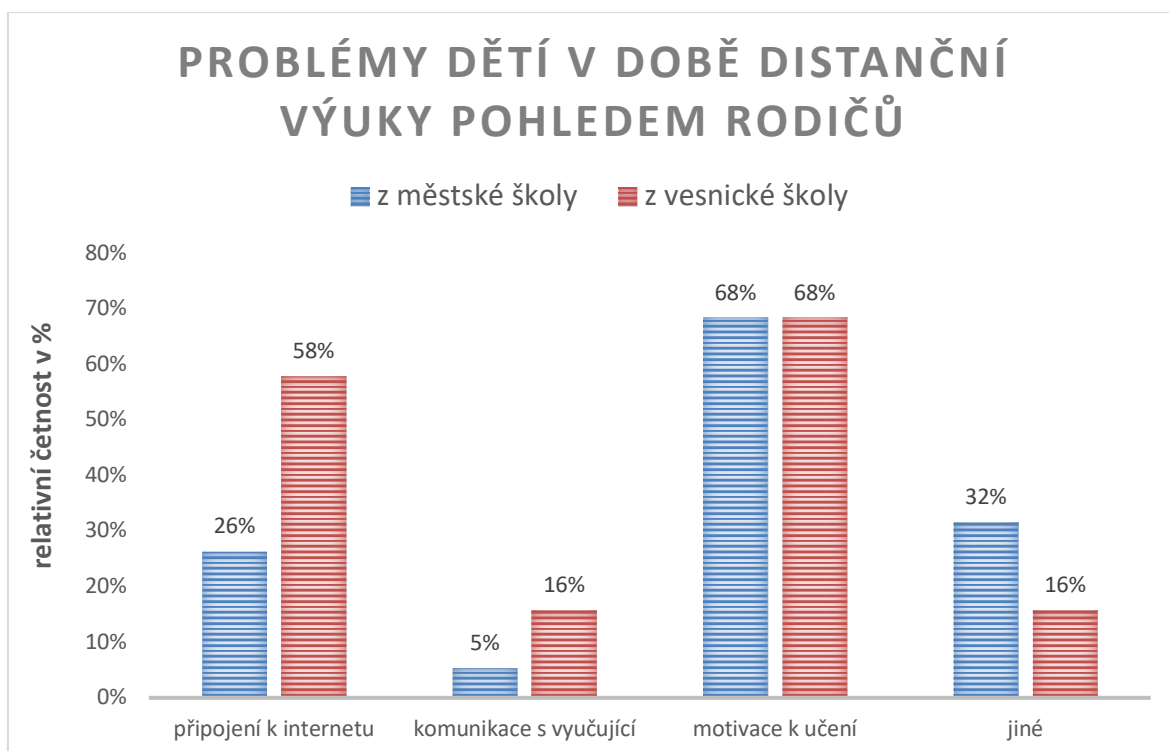
Respondenti měli na výběr jednu nebo více možností, proto se uvedené odpovědi v absolutní a relativní četnosti vyjádřené v % neshodují s celkovým počtem respondentů.

Tabulka 5: Problémy v době distanční výuky

Odpovědi rodičů	z městské školy		z vesnické školy	
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost
připojení k internetu	5	26 %	11	58 %
komunikace s vyučujícím	1	5 %	3	16 %
motivace k učení	13	68 %	13	68 %
jiné	6	32 %	3	16 %

Zdroj: (vlastní)

Graf 5: Problémy v době distanční výuky

Zdroj: (vlastní)

Z tabulky č. 5 a grafu č. 5 vyplývá, že největším problémem dětí byla motivace k učení, kterou zvolila většina respondentů z obou škol. Druhým nejčastějším problémem bylo připojení k internetu, což se výrazněji projevilo u respondentů z vesnické školy. Dalšími problémy byla komunikace s vyučujícími, které bylo více zaznamenáno u respondentů z vesnické školy. Možnost „jiné“ zvolilo v celkovém součtu obou škol 48 % respondentů. Nejvíce se rodiče obou škol shodovali v odpovědích, že jejich dítě/děti měly problémy s příliš dlouhou dobou strávenou u počítače, nesoustředěností a chybějícím osobním kontaktem s ostatními spolužáky.

Otázka č. 4: Materiály poskytované během distanční výuky byly z Vašeho pohledu:

Cílem otázky bylo zjistit postoje rodičů k poskytovaným materiálům během distanční výuky.

V otázce měli respondenti na výběr tyto možnosti:

- a) Dostupné
- b) Dostupné a kvalitní
- c) Nevím
- d) Nedostupné
- e) Nekvalitní

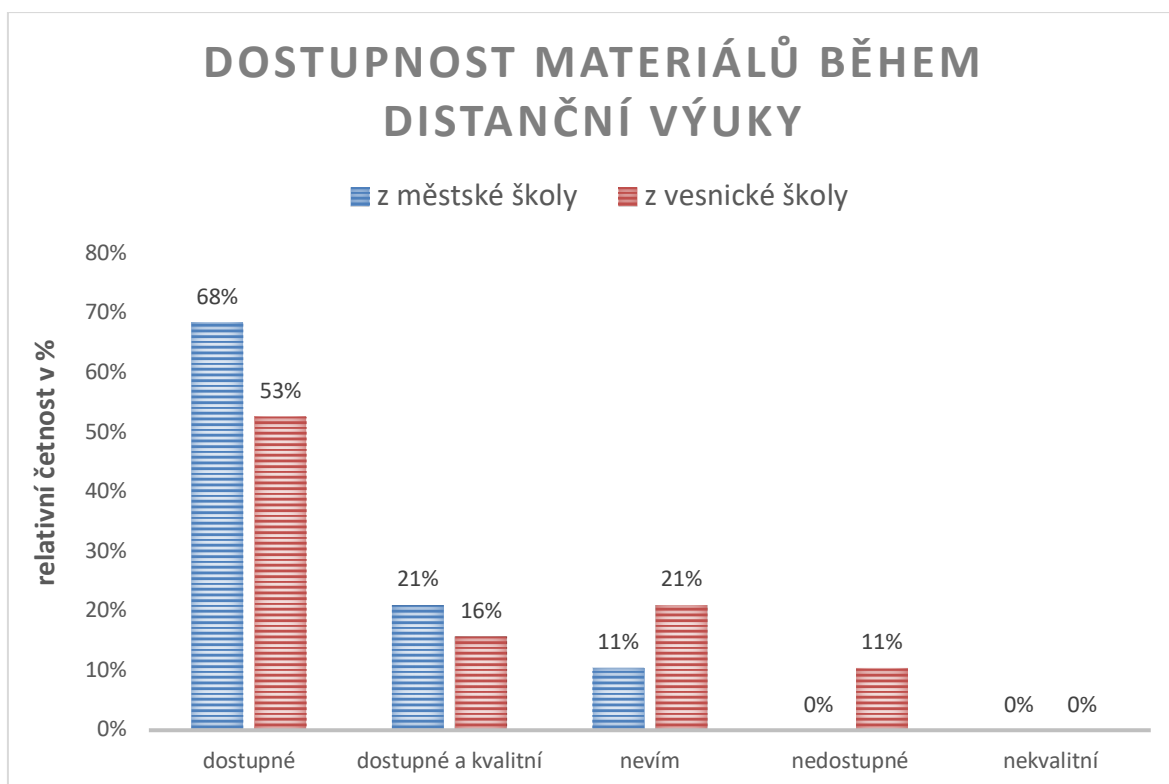
Respondenti měli na výběr zvolit jednu možnost.

Tabulka 6: Materiály při distanční výuce

Odpovědi rodičů	z městské školy		z vesnické školy	
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost
dostupné	13	68 %	10	53 %
dostupné a kvalitní	4	21 %	3	16 %
nevím	2	11 %	4	21 %
nedostupné	0	0 %	2	11 %
nekvalitní	0	0 %	0	0 %
celkem	19	100 %	19	100 %

Zdroj: (vlastní)

Graf 6: Materiály při distanční výuce

Zdroj: (vlastní)

Z tabulky č. 6 a grafu č. 6 vyplývá, že respondenti z obou škol se shodují, že materiály poskytované během DiV byly většinou dostupné. Z městské školy možnost „dostupné“ zvolilo více respondentů než z vesnické, ale i tak získala tato možnost vysoký podíl odpovědí od respondentů z vesnické školy. Celkově se respondenti z obou škol shodují, že materiály během DiV byly převážně dostupné.

Otázka č. 5: Distanční výuka měla na Vaše dítě/děti negativní vliv z hlediska:

Cílem této otázky bylo zjistit, jaký negativní vliv měla na děti distanční výuka z pohledu rodičů.

V otázce měli respondenti na výběr tyto možnosti:

- a) Psychického stavu
- b) Motivace k učení
- c) Socializace
- d) Přetíženosti
- e) Nevím
- f) Jiné, prosím uveďte

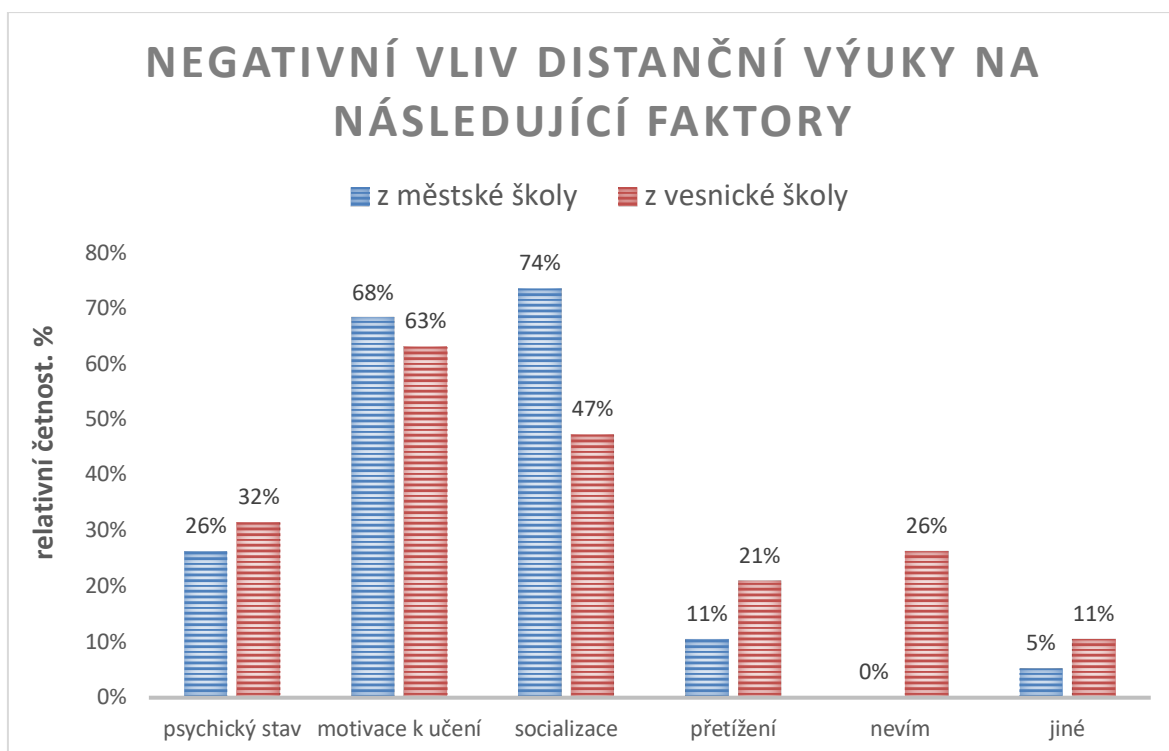
Respondenti měli na výběr jednu nebo více možností, proto se uvedené odpovědi v absolutní a relativní četnosti vyjádřené v % neshodují s celkovým počtem respondentů.

Tabulka 7: Negativní vliv distanční výuky

Odpovědi rodičů	z městské školy		z vesnické školy	
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost
psychický stav	5	26 %	6	32 %
motivace k učení	13	68 %	12	63 %
socializace	14	74 %	9	47 %
přetížení	2	11 %	4	21 %
nevím	0	0 %	5	26 %
jiné	1	5 %	2	11 %

Zdroj: (vlastní)

Graf 7: Negativní vliv distanční výuky

Zdroj: (vlastní)

Z tabulky č. 7 a grafu č. 7 vyplývá, že mezi negativní vlivy DiV, které ovlivnily žáky, se respondenti shodli v motivaci k učení a socializaci. Většina respondentů z obou škol vnímala tyto faktory jako negativní dopad. Dalšími negativními vlivy byly uváděné faktory jako „psychický stav“ a „přetížení“, které ve větší míře volili respondenti z vesnické školy. Možnost „jiné“ zvolilo v celkovém součtu dotazovaných celkem 16%. Ve všech případech rodiče uvedli, že vidí negativní vliv distanční výuky v nesoustředěnosti dětí k učení a negativní vliv na jejich zdravotní stav.

Otázka č. 6: Jaký přínos podle Vás měla distanční výuka pro Vaše dítě/děti?

Cílem otázky bylo zjistit, zda rodiče vnímají nějaký přínos distanční výuky.

V otázce měli respondenti na výběr tyto možnosti:

- a) Děti měly více volného času
- b) Děti nemusely dojíždět do školy
- c) Flexibilita
- d) Děti pracovaly dle vlastního tempa
- e) Jiné, prosím uveďte

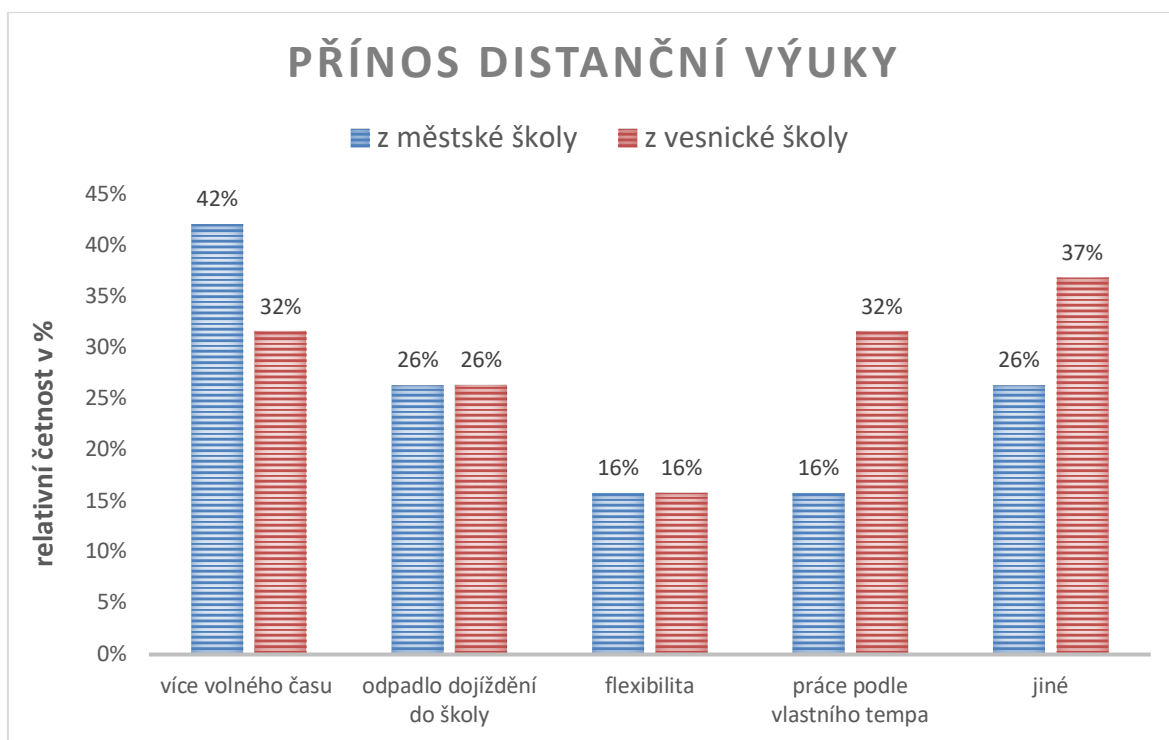
Respondenti měli na výběr jednu nebo více možností, proto se uvedené odpovědi v absolutní a relativní četnosti vyjádřené v % neshodují s celkovým počtem respondentů.

Tabulka 8: Přínos distanční výuky

Odpovědi rodičů	z městské školy		z vesnické školy	
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost
více volného času	8	42 %	6	32 %
odpadlo dojíždění do školy	5	26 %	5	26 %
flexibilita	3	16 %	3	16 %
práce podle vlastního tempa	3	16 %	6	32 %
jiné	5	26 %	7	37 %

Zdroj: (vlastní)

Graf 8: Přínos distanční výuky

Zdroj: (vlastní)

Z tabulky č. 8 a grafu č. 8 vyplývá, že DiV podle respondentů z obou škol přinesla několik výhod. Největší přínos vidí respondenti z obou škol v tom, že žáci měli více volného času. Dalším, kladně hodnoceným přínosem, bylo to, že odpadlo dojíždění do školy. Mezi další přínosy označili respondenti flexibilitu a možnost práce žáka dle vlastního tempa. Možnost „jiné“ zvolilo v celkovém součtu respondentů obou škol 63 % dotazovaných. Nejčastěji se respondenti shodli, že přínos v distanční výuce nevidí žádný. Jediný přínos distanční výuky vidí rodiče ve zlepšení práce s počítačem u dětí.

Otázka č. 7: V jakých případech byste doporučili kombinovat distanční výuku s prezenční výukou?

Cílem otázky bylo zjistit, v jakých případech by rodiče kombinovali distanční výuku s prezenční výukou.

V otázce měli respondenti na výběr tyto možnosti:

- a) Nemoc dítěte
- b) Dítě handicapované s postižením
- c) Při strachu dítěte ze školy
- d) Jiná odpověď, prosím napište

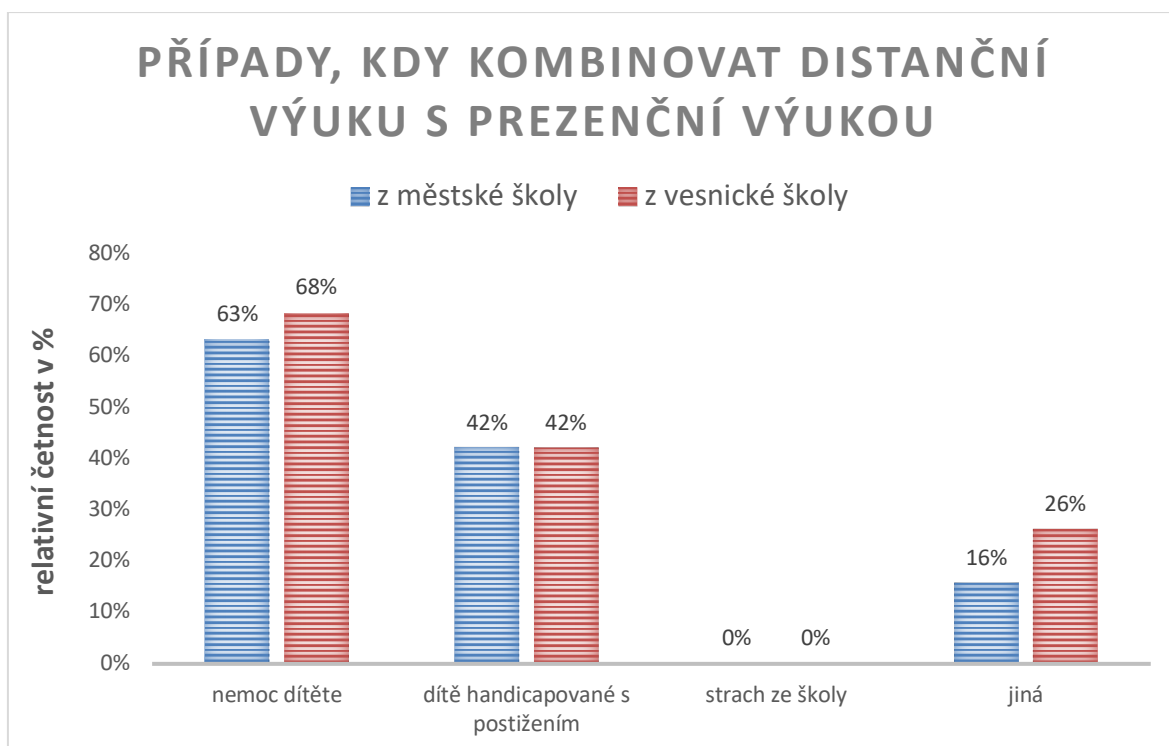
Respondenti měli na výběr jednu nebo více možností, proto se uvedené odpovědi v absolutní a relativní četnosti vyjádřené v % neshodují s celkovým počtem respondentů.

Tabulka 9: Kombinace distanční výuky s výukou prezenční

Odpovědi rodičů	z městské školy		z vesnické školy	
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost
nemoc dítěte	12	63 %	13	68 %
dítě handicapované s postižením	8	42 %	8	42 %
strach ze školy	0	0 %	0	0 %
jiná	3	16 %	5	26 %

Zdroj: (vlastní)

Graf 9: Kombinace distanční výuky s výukou prezenční

Zdroj: (vlastní)

Z tabulky č. 9 a grafu č. 9 vidíme, že nejvíce zastoupenou možností, na které se respondenti shodli z obou škol, je kombinace DiV s prezenční výukou v případě nemoci žáka. Také kombinace DiV s prezenční výukou v případě dětí s postižením je hodnocena pozitivně, a to od respondentů z obou škol. Možnost „*strach ze školy*“ nebyla vybrána žádným respondentem. Možnost „*jiné*“ zvolilo v celkovém součtu respondentů 42 % dotazovaných. Nejčastěji rodiče odpověděli, že by v žádném případě nedoporučovali kombinovat distanční výuku s prezenční výukou.

Otázka č. 8: Napište prosím, co Vás ještě napadá k tématu distanční výuka na 1. stupni základní školy.

Poslední otázka v dotazníku pro rodiče byla zadána formou otevřené otázky tak, aby respondenti mohli vyjádřit své další názory k tématu distanční výuka na 1. stupni základní školy. Celkem jsme na tuto otázku získali 8 odpovědí (42 %) od rodičů z městské školy a 8 odpovědí (42 %) od rodičů z vesnické školy. Celkem 11 respondentů z každé školy, tedy více než 50 % respondentů na tuto otázku neodpovědělo. Většina rodičů z městské i vesnické školy se v odpovědích shoduje, protože si myslí, že distanční výuka byla pouze nutností a pro žáky nebyla přínosem. Budeme zde citovat výčet některých odpovědí.

„Distanční výuka v době pandemie nebyla volba, ale nutnost, na kterou nebyl nikdo připraven. Velkým pozitivem byla digitalizace, zlepšení v počítačové gramotnosti včetně pedagogů, nárok na samostudium, sebekázeň, složitější látku bylo ale obtížnější vysvětlit a procvičit. Distanční výuka nebyla efektivní“.

„Z mého pohledu neměla distanční výuka přínos, spíše naopak“.

„Pro děti, které navštěvují 1. stupeň základní školy je distanční výuka nevhodná“.

„Distanční výuka na 1. stupni základní školy nebyla vůbec efektivní a měla by být zakázána“.

3.4.2 ANALÝZA VÝSLEDKŮ DOTAZNÍKU PRO ŽÁKY

Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 40 žáků, z toho bylo 20 žáků z městské školy a 20 žáků z vesnické školy. Všichni respondenti byli žáci 5. tříd.

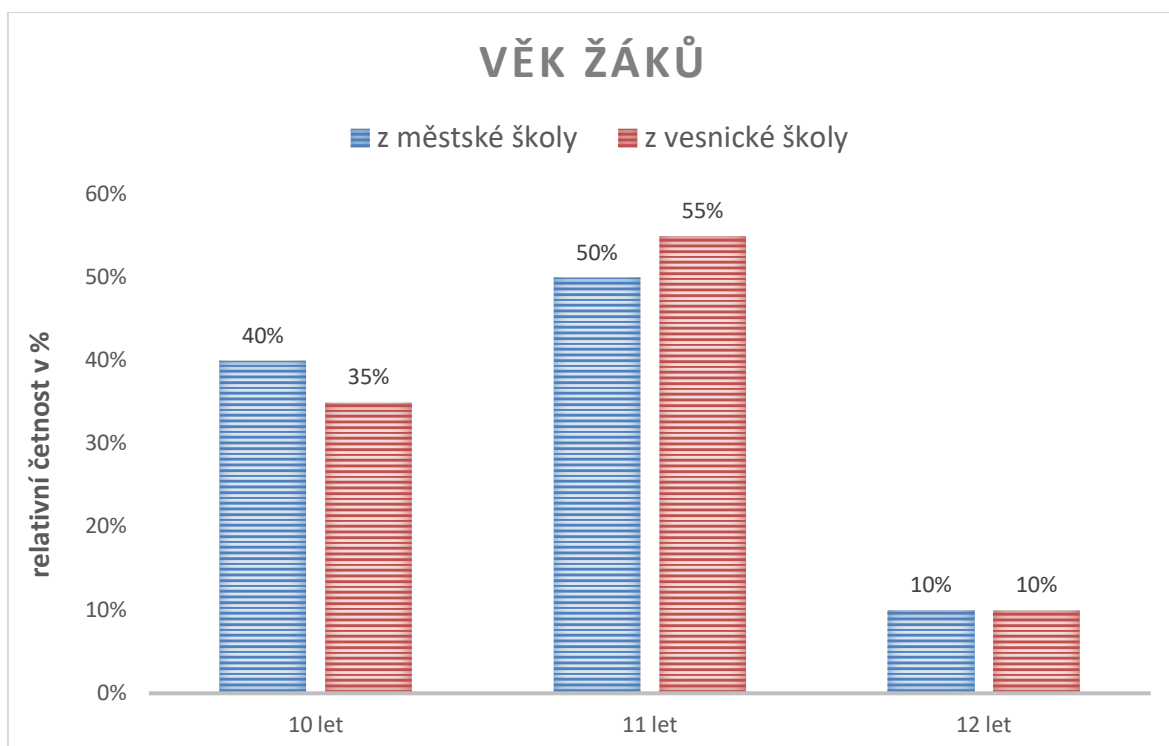
Prvně jsme získané odpovědi zpracovali do tabulek, které jsou zdrojovými daty k následujícím grafům. V tabulkách uvádíme absolutní četnost (počet odpovědí) a relativní četnost vyjádřenou v %. Neuvádíme zde četnost kumulativní. Následně jsme zpracovali odpovědi vyjádřené v relativní četnosti v % do sloupcových grafů. Tabulky i grafy jsme zpracovávali v programu Excel. V modré barvě jsme zpracovali odpovědi žáků z městské školy. V barvě růžové jsme zpracovali odpovědi žáků z vesnické školy. V následující tabulce č. 10 a grafu č. 10 vidíme věkové zastoupení žáků z městské a vesnické školy.

Tabulka 10: Věk žáků

Odpovědi žáků	z městské školy		z vesnické školy	
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost
10 let	8	40 %	7	35 %
11 let	10	50 %	11	55 %
12 let	2	10 %	2	10 %
celkem	20	100 %	20	100 %

Zdroj: (vlastní)

Graf 10: Věk žáků

Zdroj: (vlastní)

Z tabulky č. 10 a grafu č. 10 vyplývá, že nejčastěji uváděným věkem respondentů je 11 let, a to z obou škol. Další nejčastěji zvolenou věkovou skupinou bylo 10 let, přičemž větší zastoupení měla tato věková skupina od respondentů z městské školy. Věkovou skupinu „12 let“ zvolilo pouze malé procento respondentů z obou škol.

Otázka č. 1: Měla pro tebe distanční výuka nějaký přínos?

Cílem otázky bylo zjistit, zda pro žáky byla distanční výuka přínosem.

V otázce měli respondenti na výběr tyto možnosti:

- a) Ano
- b) Ne

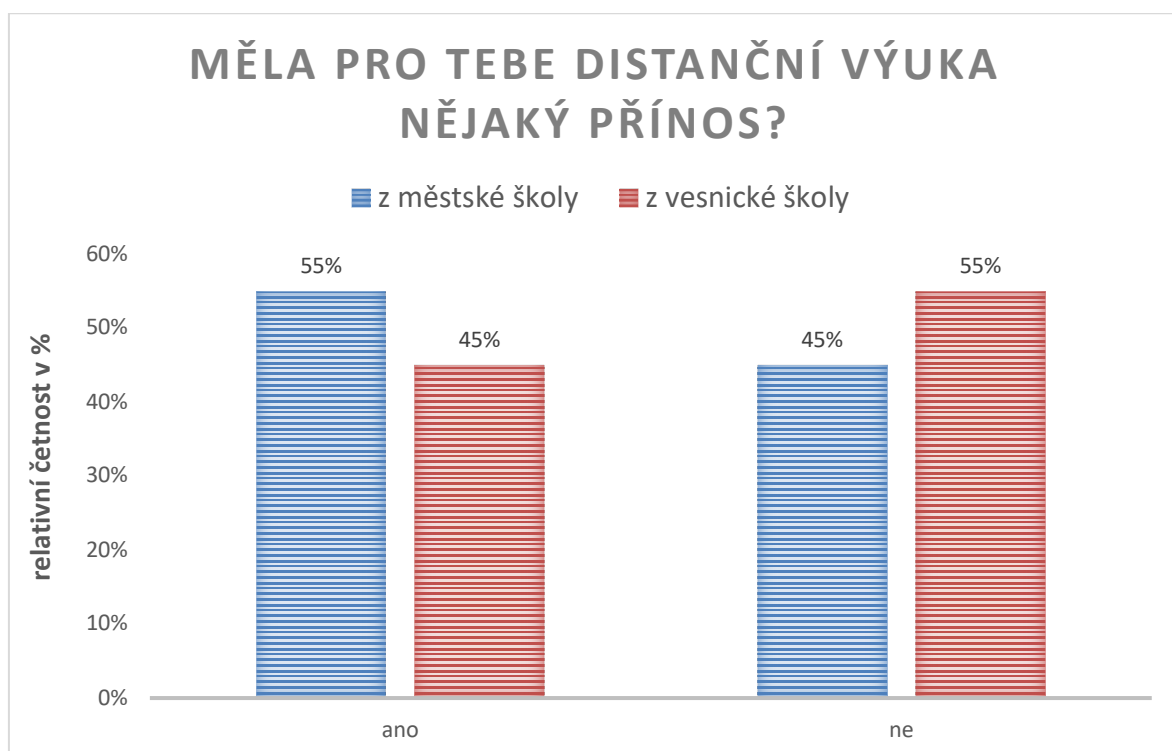
Respondenti měli na výběr zvolit jednu možnost, kterou mohli zdůvodnit.

Tabulka 11: Přínos distanční výuky

Odpovědi žáků	z městské školy		z vesnické školy	
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost
ano	11	55 %	9	45 %
ne	9	45 %	11	55 %
celkem	20	100 %	20	100 %

Zdroj: (vlastní)

Graf 11: Přínos distanční výuky

Zdroj: (vlastní)

V tabulce č. 11 a grafu č. 11 vidíme, že DiV měla rozdílný vliv na žáky z městské a vesnické školy. Většina žáků z městské školy uvedla, že DiV pro ně byla přínosem, zatímco u žáků z vesnické školy tomu bylo opačně. Respondenti, kteří viděli přínos v DiV uváděli, že se cítili méně unavení, zlepšili se v práci s počítačem a nemuseli docházet do školy. Ti, kteří nepovažovali DiV za přínosnou nejčastěji zmiňovali špatné internetové připojení, opakující se učivo, nedostatek kontaktu se spolužáky a zdravotní problémy.

Otázka č. 2: Který z uvedených předmětů tě při distanční výuce bavil nejvíce?

Cílem otázky bylo zjistit, jaké předměty žáky při distanční výuce bavily nejvíce.

V otázce měli respondenti na výběr tyto možnosti:

- a) Matematika
- b) Český jazyk
- c) Hudební výchova
- d) Výtvarná výchova
- e) Pracovní činnosti
- f) Tělesná výchova
- g) Prvouka
- h) Jiné

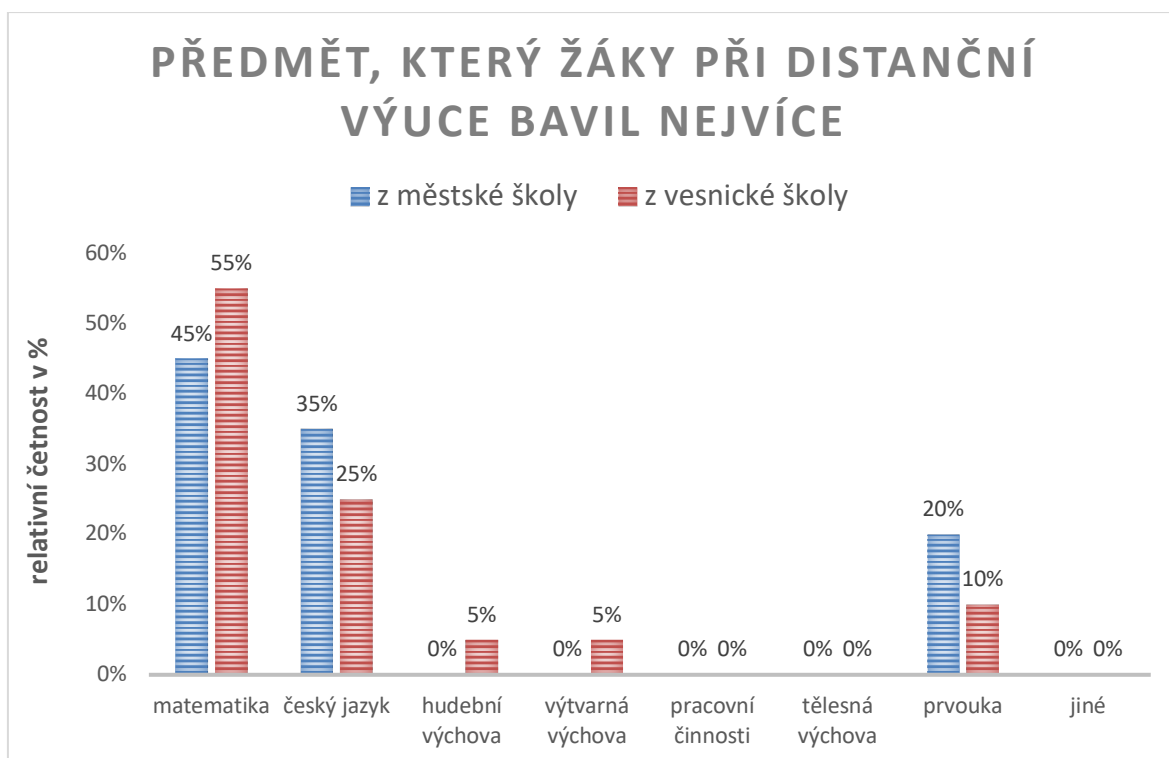
Respondenti měli na výběr zvolit jednu možnost.

Tabulka 12: Předmět, který žáky při distanční výuce bavil nejvíce

Odpovědi žáků	z městské školy		z vesnické školy	
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost
matematika	9	45 %	11	55 %
český jazyk	7	35 %	5	25 %
hudební výchova	0	0 %	1	5 %
výtvarná výchova	0	0 %	1	5 %
pracovní činnosti	0	0 %	0	0 %
tělesná výchova	0	0 %	0	0 %
prvouka	4	20 %	2	10 %
jiné	0	0 %	0	0 %
celkem	20	100 %	20	100 %

Zdroj: (vlastní)

Graf 12: Předmět, který žáky při distanční výuce bavil nejvíce

Zdroj: (vlastní)

Z analýzy tabulky č. 12 a grafu č. 12 vyplývá, že nejoblíbenějšími předměty byla matematika, český jazyk, hudební výchova, výtvarná výchova a prvouka. Matematiku preferovalo větší zastoupení respondentů z vesnické školy, zatímco český jazyk měl větší popularitu mezi respondenty z městské školy. Prvouka získala nižší zastoupení od respondentů z vesnické školy. „*Jinou*“ možnost nikdo z respondentů nezvolil.

Otázka č. 3: Který z uvedených předmětů tě při distanční výuce vůbec nebavil?

Cílem otázky bylo zjistit, jaké předměty žáky při distanční výuce vůbec nebavily.

V otázce měli respondenti na výběr tyto možnosti:

- a) Matematika
- b) Český jazyk
- c) Hudební výchova
- d) Výtvarná výchova
- e) Pracovní činnosti
- f) Tělesná výchova
- g) Prvouka
- h) Jiné

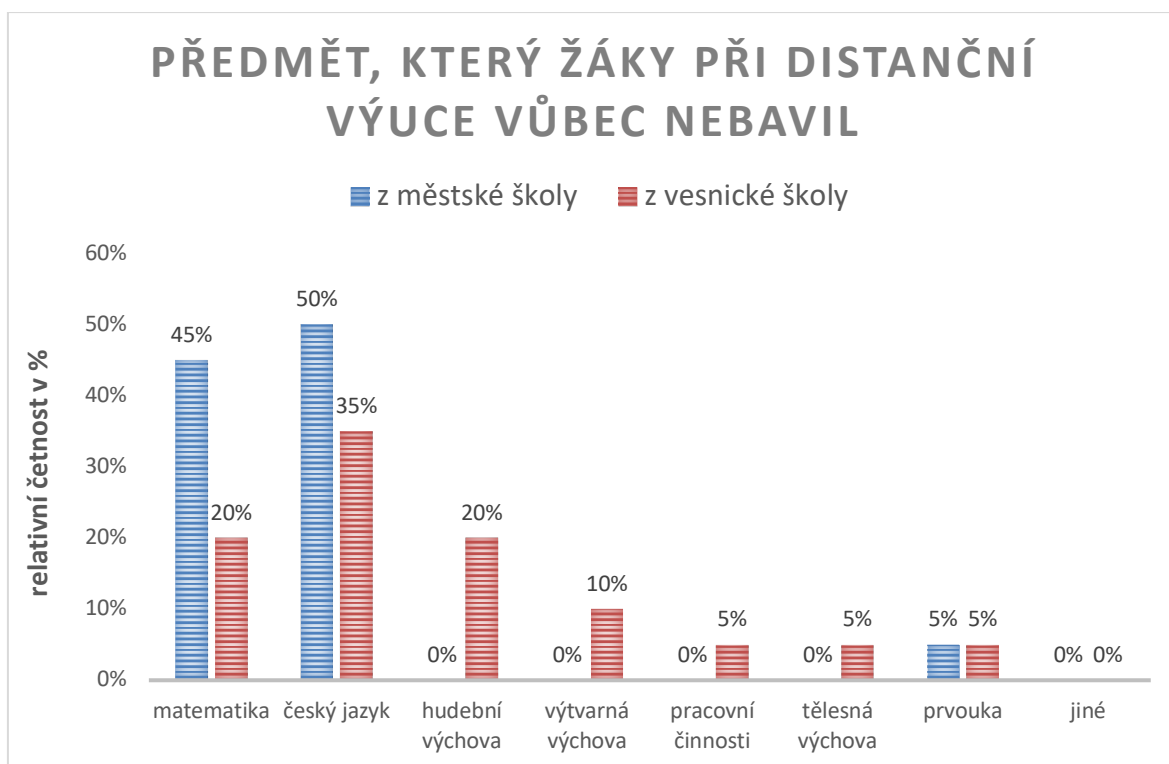
Respondenti měli na výběr zvolit jednu možnost.

Tabulka 13: Předmět, který žáky při distanční výuce vůbec nebavil

Odpovědi žáků	z městské školy		z vesnické školy	
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost
matematika	9	45 %	4	20 %
český jazyk	10	50 %	7	35 %
hudební výchova	0	0 %	4	20 %
výtvarná výchova	0	0 %	2	10 %
pracovní činnosti	0	0 %	1	5 %
tělesná výchova	0	0 %	1	5 %
prvouka	1	5 %	1	5 %
jiné	0	0 %	0	0 %
celkem	20	100 %	20	100 %

Zdroj: (vlastní)

Graf 13: Předmět, který žáky při distanční výuce vůbec nebyl

Zdroj: (vlastní)

Z analýzy tabulky č. 13 a grafu č. 13 vyplývá, že nejméně oblíbenými předměty byla matematika a český jazyk. Matematika byla méně oblíbená zejména u respondentů z vesnické školy, zatímco český jazyk byl méně oblíbený mezi respondenty z městské školy. Hudební, výtvarnou, tělesnou výchovu a pracovní činnosti označili za neoblíbené pouze respondenti z vesnické školy. Prvouka byla neoblíbená jak mezi městskými, tak i vesnickými respondenty. Možnost „jinou“ nikdo z respondentů ne zvolil.

Otázka č. 4: Jaké výhody vidíš v distančním vyučování?

Cílem této otázky bylo zjistit, jaké výhody vidí žáci v distančním vzdělávání.

V otázce měli respondenti na výběr tyto možnosti:

- a) mohu být doma a učit se z domova
- b) lépe se soustředím na práci
- c) nikdo mě neruší při práci
- d) jiné

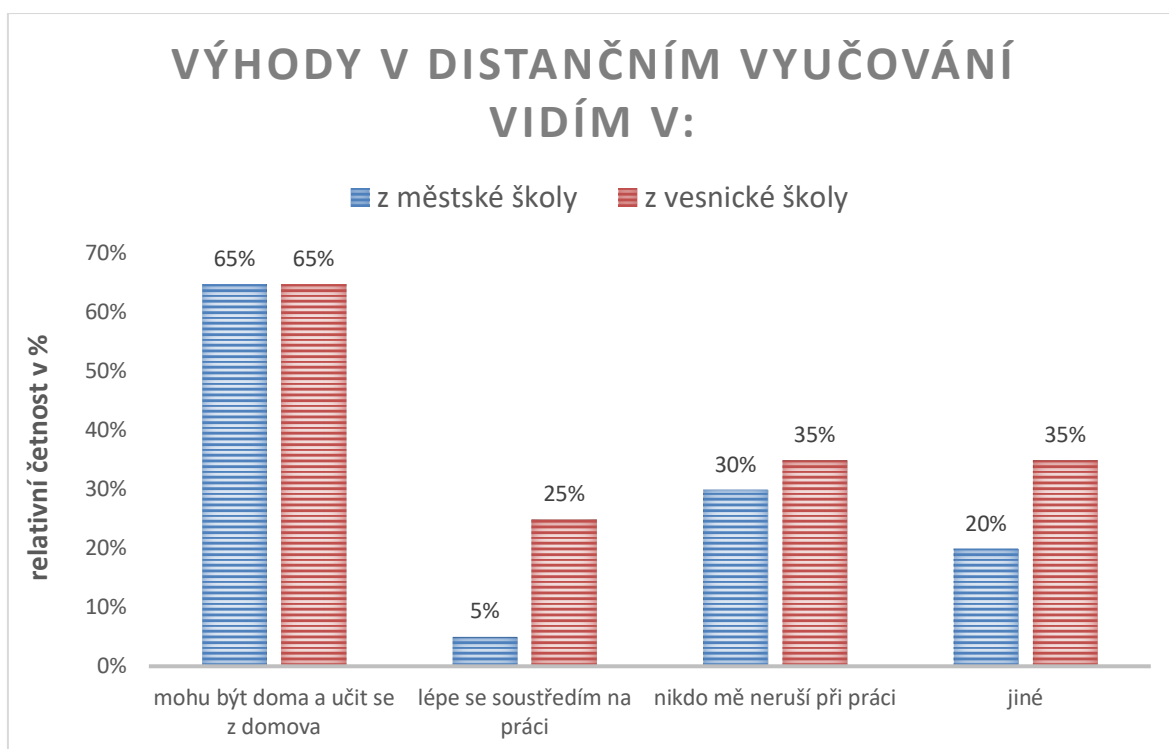
Respondenti měli na výběr jednu nebo více možností, proto se uvedené odpovědi v absolutní a relativní četnosti vyjádřené v % neshodují s celkovým počtem respondentů.

Tabulka 14: Výhody distanční výuky

Odpovědi žáků	z městské školy		z vesnické školy	
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost
mohu být doma a učit se z domova	13	65 %	13	65 %
lépe se soustředím na práci	1	5 %	5	25 %
nikdo mě neruší při práci	6	30 %	7	35 %
jiné	4	20 %	7	35 %

Zdroj: (vlastní)

Graf 14: Výhody distanční výuky

Zdroj: (vlastní)

Z tabulky č. 14 a grafu č. 14 lze vyčíst, že respondenti z obou škol nejčastěji vidí výhodu DiV v možnosti učit se z pohodlí domova. Menší část respondentů uvedla jako výhodu to, že je při práci nikdo neruší, přičemž tato možnost byla zastoupena zhruba u třetiny respondentů. Pouze menší podíl respondentů uvádí, že díky DiV lépe zvládají soustředění se na práci. „Jinou“ možnost zvolilo 20 % respondentů z městské školy a 35 % respondentů z vesnické školy. Nejčastější zdůvodnění výhod DiV z pohledu žáků bylo, že mohli trávit více času s rodinou, při výuce mohli jíst, pít, hrát hry a také to, že nemusí dojíždět do školy. Pouze jeden respondent uvedl, že žádné výhody nevidí.

Otázka č. 5: Jaké nevýhody vidíš v distančním vyučování?

Cílem této otázky bylo zjistit, jaké nevýhody vidí žáci v distančním vzdělávání.

V otázce měli respondenti na výběr tyto možnosti:

- a) chybí mi spolužáci a učitelé
- b) nemám motivaci k učení
- c) nechápu nové učivo
- d) jiné

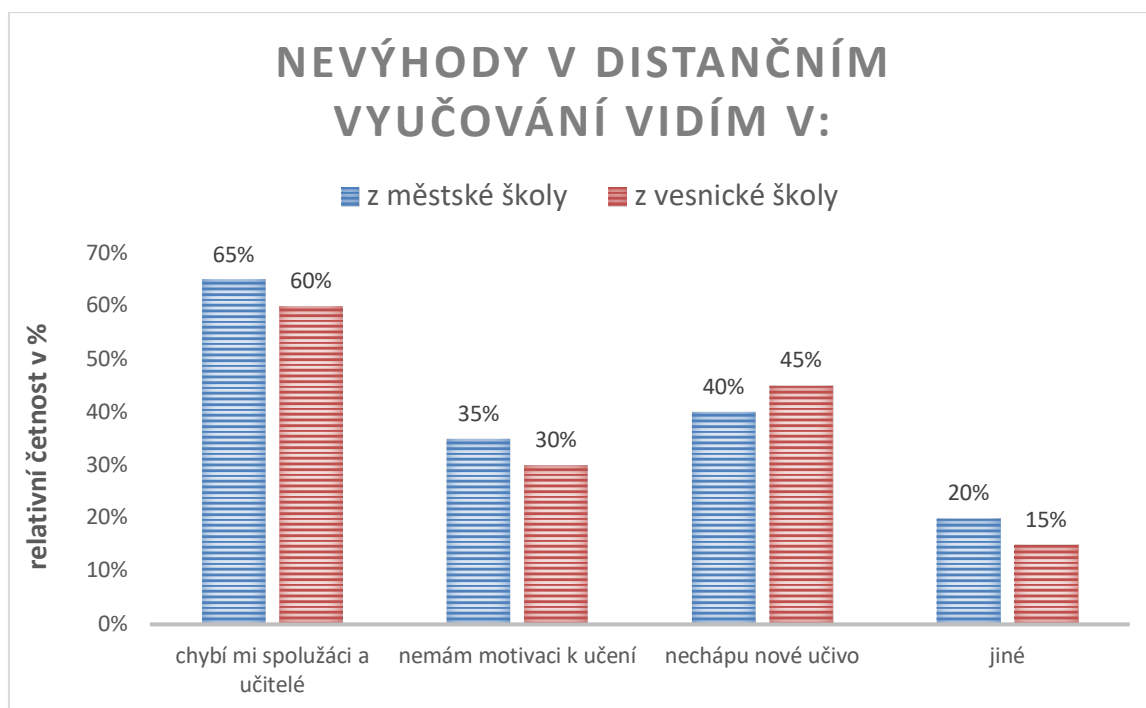
Respondenti měli na výběr jednu nebo více možností, proto se uvedené odpovědi v absolutní a relativní četnosti vyjádřené v % neshodují s celkovým počtem respondentů.

Tabulka 15: Nevýhody distanční výuky

Odpovědi žáků	z městské školy		z vesnické školy	
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost
chybí mi spolužáci a učitelé	13	65 %	12	60 %
nemám motivaci k učení	7	35 %	6	30 %
nechápu nové učivo	8	40 %	9	45 %
jiné	4	20 %	3	15 %

Zdroj: (vlastní)

Graf 15: Nevýhody distanční výuky

Zdroj: (vlastní)

Z tabulky č. 15 a grafu č. 15 vidíme, že se respondenti z obou škol většinou v odpovědích shodují. Největší nevýhodu DiV vidí v nedostatku interakce se spolužáky a učiteli. Další nevýhodu vidí v obtížném porozumění nového učiva. V menší míře za nevýhodu DiV považují respondenti to, že nemají motivaci k učení. Možnost „jiné“ zvolilo 20 % respondentů z městské a 15 % z vesnické školy. Nejčastěji respondenti uváděli to, že měli špatné připojení k internetu. Někteří respondenti uvedli, že nevidí žádné nevýhody v DiV.

Otázka č. 6: Při distančním vyučování jsem měl/měla doma:

Cílem této otázky bylo zjistit, co měli žáci doma k dispozici a co řešili za problémy při distančním vyučování.

V otázce měli respondenti na výběr tyto možnosti:

- a) vlastní počítač
- b) prostor pro učení
- c) pomoc od rodičů
- d) problém s připojením k internetu
- e) jiné

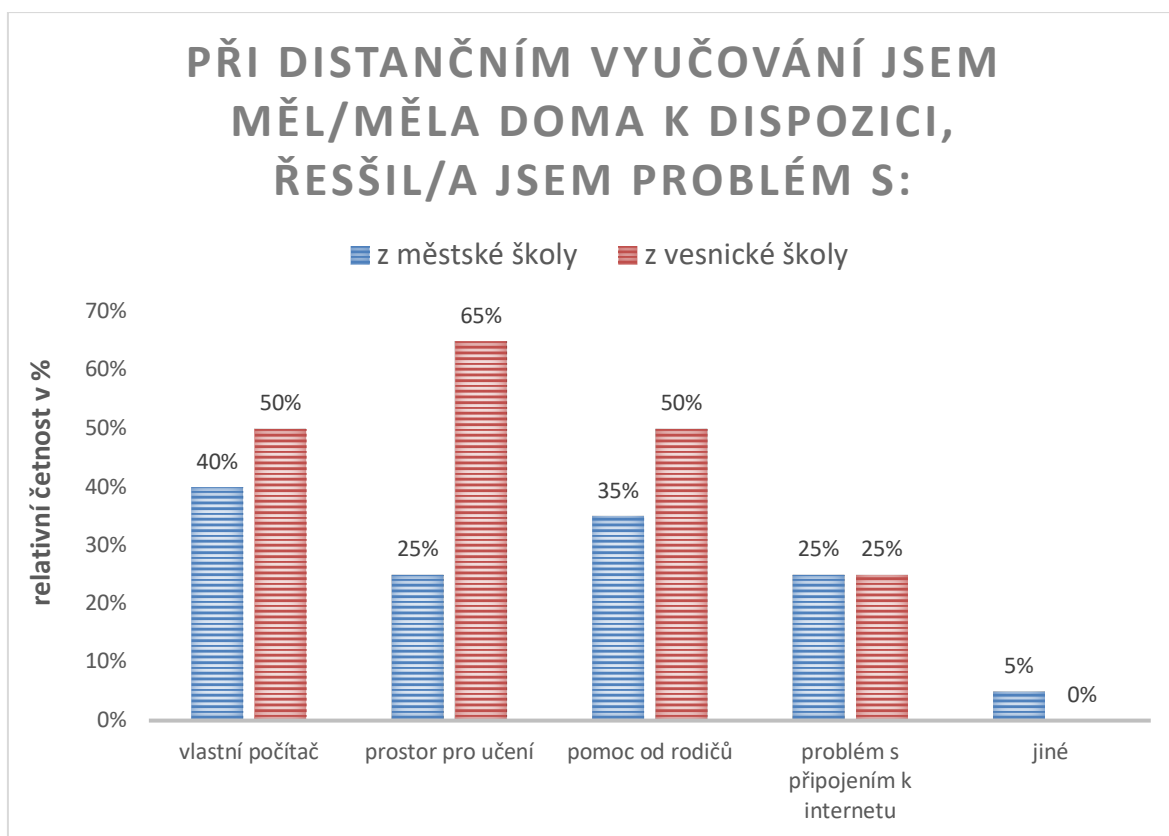
Respondenti měli na výběr jednu nebo více možností, proto se uvedené odpovědi v absolutní a relativní četnosti vyjádřené v % neshodují s celkovým počtem respondentů.

Tabulka 16: Co měli žáci při distanční výuce

Odpovědi žáků	z městské školy		z vesnické školy	
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost
vlastní počítač	8	40 %	10	50 %
prostor pro učení	5	25 %	13	65 %
pomoc od rodičů	7	35 %	10	50 %
problém s připojením k internetu	5	25 %	5	25 %
jiné	1	5 %	0	0 %

Zdroj: (vlastní)

Graf 16: Co měli žáci při distanční výuce

Zdroj: (vlastní)

Z tabulky č. 16 a grafu č. 16 vyplývá, že respondenti z obou škol často uváděli tři hlavní faktory zázemí pro DiV a to: vlastní počítač, prostor pro učení a podporu ze strany rodičů. Možnost „vlastní počítač“ měl vyšší zastoupení u respondentů z vesnické školy, na druhé straně respondenti z vesnické školy častěji uváděli, že měli dostatečný prostor pro učení a pomoc od rodičů. Problém s připojením k internetu byl zaznamenán respondenty z obou škol stejně. Pouze 1 respondent z městské školy zvolil „jinou“ možnost a uvedl, že nevěděl, co má při hodině dělat.

Otázka č. 7: Uvítal/a bys, aby se kombinovala distanční výuka s výukou ve škole?

Cílem otázky bylo zjistit, zda by žáci uvítali kombinaci distanční výuky s výukou prezenční.

V otázce měli respondenti na výběr tyto možnosti:

- a) Ano
- b) Ne

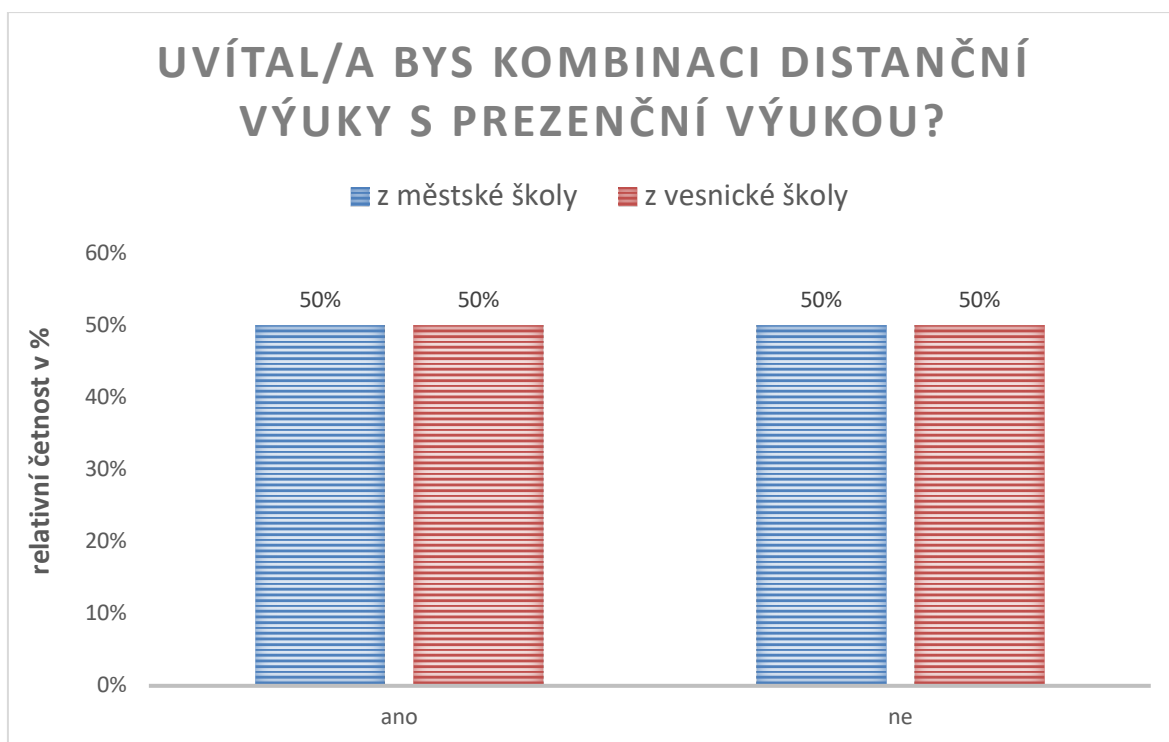
Respondenti měli na výběr zvolit jednu možnost, kterou mohli zdůvodnit.

Tabulka 17: Kombinace distanční výuky s výukou prezenční

Odpovědi žáků	z městské školy		z vesnické školy	
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost
ano	10	50 %	10	50 %
ne	10	50 %	10	50 %
celkem	20	100 %	20	100 %

Zdroj: (vlastní)

Graf 17: Kombinace distanční výuky s výukou prezenční

Zdroj: (vlastní)

Z tabulky č. 17 a grafu č. 17 vyplývá jednoznačná shoda respondentů z obou škol. Polovina respondentů z každé školy by byla pro kombinaci DiV s prezenční výukou, zatímco druhá polovina z každé školy nikoliv. Respondenti, kteří by byli pro nejčastěji zdůvodňovali, že by si mohli užívat doma a nemuseli by chodit do školy. Respondenti, kteří by byli proti nejčastěji tvrdili, že by se doma nic nenaučili a kombinace obou forem výuky by způsobila zmatek.

3.4.3 ANALÝZA VÝSLEDKŮ ROZHOVORŮ S UČITELI

Na základě výsledků analyzovaných pomocí rozhovorů jsme interpretovali odpovědi podle jednotlivých otázek. Celkem jsme realizovali 6 rozhovorů. Z městské školy jsme realizovali rozhovor s třemi učiteli. Z vesnické školy jsme realizovali rozhovor také s třemi učiteli. Všichni respondenti byli ženského pohlaví.

Otázka č. 1: Jaká je délka Vaší učitelské praxe?

Cílem otázky bylo zjistit, jaká je délka pedagogické praxe učitelů.

Interpretace odpovědí učitelů z městské školy: Dvě paní učitelky odpověděly, že učí 24 let. Jedna paní učitelka učí 30 let.

Interpretace odpovědí učitelů z vesnické školy: Učitelé z vesnické školy uvedli, že jejich pedagogická praxe je 9 let, 15 let a 23 let.

Otázka č. 2: Jaká byla Vaše reakce na zahájení distančního vzdělávání?

Cílem této otázky bylo zjistit, jak učitelé reagovali na zjištění, že musí přejít na distanční vzdělávání.

Interpretace odpovědí učitelů z městské školy: Učitelé se v této otázce shodli, že měli strach a obavy z neznámého. Jejich reakce byly negativní. Zde jsou některé odpovědi učitelů:

„Pocívala jsem nejistotu, protože jsem si s touto novou situací nevěděla rady“.

Interpretace odpovědí učitelů z vesnické školy: Učitelé z vesnické školy měli rozdílný názor. Učitelé reagovali na zahájení distančního vzdělávání pozitivně.

Otázka č. 3: Měla jste obavy z realizace distančního vzdělávání na 1. stupni základní školy? Jaké?

Cílem otázky bylo zjistit, jaké obavy měli učitelé z distančního vzdělávání.

Interpretace odpovědí učitelů z městské školy: Všechny tři paní učitelky uvedly, že měly obavy z realizace distanční výuky. Dvě paní učitelky odpověděly, že největší obavy měly z toho, zda jim neselže technika a připojení k internetu, jak z jejich strany, tak i ze strany dětí. Mezi specifické odpovědi zařazujeme odpověď třetí paní učitelky, protože největší obavy měla z toho, jak své žáky naučí číst a psát přes počítač bez možnosti osobního kontaktu.

Interpretace odpovědí učitelů z vesnické školy: Učitelé z vesnické školy se v odpovědích neshodli. Dvě paní učitelky měly obavy z toho, že dětem bude chybět ucelenost výuky, dále pak sociální vazby a osobní kontakt s učitelem během vyučování. Mezi specifickou odpověď

řadíme odpověď třetí paní učitelky, která uvedla, že žádné obavy z distančního vyučování neměla.

Otázka č. 4: Vnímala jste podporu při distančním vzdělávání ze strany vedení školy? Pokud ano, jaká to byla? Pokud ne, co Vám chybělo?

Cílem otázky bylo zjistit, jaká byla podpora vedení školy při distančním vzdělávání.

Interpretace odpovědí učitelů z městské školy: Všechny tři paní učitelky odpověděly, že vnímaly podporu při distančním vzdělávání ze strany vedení školy. Pro zajímavost zde uvedeme příklad odpovědi jedné paní učitelky: „*Ano, vnímala jsem podporu při distančním vzdělávání ze strany vedení školy, protože nám škola hned na začátku distanční výuky zajistila IT techniku, který nám byl k dispozici na telefonu během vyučování. Skvělá podpora byla také zajištění semináře k aplikaci MS Teams, ve kterém jsme se naučili s touto aplikací pracovat*“.

Interpretace odpovědí učitelů z vesnické školy: V této otázce se odpovědi oproti učitelům z městské školy lišily. Všechny paní učitelky z vesnické školy nevnímaly žádnou podporu ze strany vedení školy. Pro zajímavost zde uvádíme příklad odpovědi jedné paní učitelky:

„*Nevnímala jsem žádnou podporu ze strany vedení školy. Museli jsme se vypořádat s novou situací sami i přes technické nebo jiné problémy. Jediná podpora byla možnost zavolat IT technikovi a požádat ho o pomoc na dálku*“.

Otázka č. 5: Jaké online nástroje a elektronickou komunikaci jste využívali během distančního vzdělávání ke komunikaci s žáky a rodiči?

Cílem otázky bylo zjistit, jaké online nástroje a elektronickou komunikaci využívali učitelé ke komunikaci s rodiči a žáky.

Interpretace odpovědí učitelů z městské školy: Učitelky odpověděly, že při distančním vzdělávání využívaly převážně aplikaci MS Teams. Pro komunikaci s rodiči byla využívána zejména aplikace WhatsApp. Za specifickou odpověď lze považovat tvrzení jedné paní učitelky, která navíc uvedla, že při DiV využívala i interaktivní učebnice a různé aplikace k podpoře výukových procesů.

Interpretace odpovědí učitelů z vesnické školy: Dvě paní učitelky využívaly aplikaci MS Teams a ke komunikaci využívali e-mail nebo aplikaci WhatsApp. Mezi specifické odpovědi zařazujeme odpověď třetí paní učitelky, která odpověděla, že využívala Google Classroom. Ke komunikaci využívala také e-mail nebo WhatsApp.

Otázka č. 6: V čem jste vnímala výhody distančního vzdělávání z Vašeho pohledu a ze strany žáků a rodičů?

Cílem této otázky bylo zjistit, jaké výhody vnímají učitelé během distančního vzdělávání, a to z pohledu jejich, ale i žáků a rodičů.

Interpretace učitelů z městské školy: Všechny paní učitelky odpověděly, že vnímaly výhody z jejich strany ve zdokonalení práce s počítačem. Jedna paní učitelka uvedla, že vnímala jako výhodu z její strany, že se naučila spoustu věcí a byla méně unavená. Ze strany žáků se všechny paní učitelky shodly, že výhodou bylo zlepšení práce s počítačem a zdokonalení v oblasti informatiky. Ze strany rodičů dvě učitelky nevnímaly žádné výhody. Mezi specifickou odpověď uvádíme odpověď třetí paní učitelky, která uvedla, že jako výhodu vnímá to, že rodiče viděli její způsob práce s dětmi.

Interpretace učitelů z vesnické školy: První paní učitelka uvedla, že jako výhodu vnímá rychlé předání informací, a to ze všech tří pohledů. Druhá a třetí paní učitelka uvedla, že jako výhodu vnímá práci z domova, jak ze strany žáků, tak i z její strany. Třetí paní učitelka ještě dodala, že se dříve končí a je více času trávit čas venku. Ze strany rodičů paní učitelky nevidí žádnou výhodu.

Otázka č. 7: Jaké nevýhody distančního vzdělávání jste vnímala z Vaší strany a ze strany žáků a rodičů?

Cílem této otázky bylo zjistit, jaké nevýhody vnímají učitelé během distančního vzdělávání, a to z pohledu jejich, ale i žáků a rodičů.

Interpretace učitelů z městské školy: Dvě paní učitelky se shodly, že z jejich strany jim chyběl osobní kontakt s žáky, zpětná vazba a sebereflexe. Ze strany žáků vidí jako nevýhodu v socializaci dětí. Ze strany rodičů vidí nevýhodu v tom, že se rodiče musí více zapojovat do vzdělávání dětí, aby dokázaly učivo správně pochopit. Třetí paní učitelka byla stejného názoru jako její dvě kolegyně. Přidala navíc ještě nevýhodu ze strany žáků a učitelů, a to nedostatek pohybu během distančního vyučování.

Interpretace učitelů z vesnické školy: Všechny tři paní učitelky uvedly, že jako nevýhodu ze strany učitelů vidí to, že žáci mohou snadněji podvádět. Všechny paní učitelky se shodly, že jako nevýhodu ze strany žáků vidí chybějící osobní kontakt a nesoustředěnost během výuky. Všechny tři paní učitelky se shodly na tom, že jako nevýhodu ze strany rodičů vnímají v časové náročnosti strávené s dětmi u učení. Mezi specifické odpovědi zařazujeme odpověď jedné paní

učitelky, která navíc uvedla, že ještě vnímá jako nevýhodu ze její strany chybějící sebereflexi žáků.

Otázka č. 8: Setkala jste se během distančního vzdělávání s nějakými problémy a pokud ano, jak jste je řešila?

Cílem otázky bylo zjistit, s jakými problémy se učitelé setkali během distančního vzdělávání.

Interpretace odpovědí učitelů z městské školy: Všechny paní učitelky se shodly, že měly problémy s připojením k internetu. Dvě paní učitelky ještě uvedly, že měly problém s tím, že se žáci nepřipojili na hodinu a neplnili zadané úkoly. Uvádíme zde některé odpovědi jako příklad: *„Děti se hodně vmlouvaly na výpadky připojení a prodlužoval se nám čas při hodinách a stihli jsme probrat poměrně menší část učiva, které jsem měla připravené probrat“*.

Interpretace odpovědí učitelů z vesnické školy: Dvě paní učitelky uvedly, že se setkaly s problémy, a to se špatným připojením k internetu. Pro zajímavost zde uvádíme některé odpovědi: *„Ano, setkala jsem se s problémy. Největší problém byl s technikou, která mě pořád zlobila“*.

Mezi specifické odpovědi zařazujeme odpověď třetí paní učitelky, která uvedla, že se neseťkala s žádnými problémy.

Otázka č. 9: Jaké hodnocení jste využívali během distančního vzdělávání?

Cílem této otázky bylo zjistit, jaké hodnocení využívali učitelé během distančního vzdělávání.

Interpretace učitelů z městské školy: Všechny paní učitelky odpověděly, že žáci byli hodnoceni slovním hodnocením a za splněné úkoly je hodnotily známkami.

Interpretace učitelů z vesnické školy: I všichni učitelé z vesnické školy využívali převážně slovní hodnocení. Jako zajímavost zde citujeme jednu odpověď: *„Hodnocení v době distanční výuky bylo pro mě složité, protože jsem nevěděla, jak dlouho tato situace bude trvat. Pro všechny byla distanční výuka náročná a nechtěla jsem, aby klasické známkování dětem ještě více uškodilo. Nejprve jsem využívala slovní hodnocení a hodnocení ve formě emotikonů. Později jsem začala žáky klasifikovat známkami. Naštěstí jsme se brzy mohli vrátit zase ke klasické výuce“*

Otázka č. 10: Využila byste kombinaci distančního vzdělávání s prezenční výukou? Pokud ano, proč? Pokud ne, proč?

Cílem otázky bylo zjistit, zda by učitelé využili v budoucnu kombinaci distančního vzdělávání s prezenčním vzděláváním.

Interpretace učitelů z městské školy: V městské škole se všechny paní učitelky jednoznačně shodly, že by kombinaci distančního vzdělávání s prezenčním rozhodně nevyužily. Pro zajímavost zde budeme citovat všechny získané odpovědi: „Rozhodně ne. Mně osobně chybí osobní kontakt s dětmi. Při prezenční výuce mám větší klid na práci a více možností, jak udržet pozornost dětí, například střídáním činností během výuky “.

„Ne. Kombinace by byla velmi náročná na organizaci, přípravu a adaptaci dětí “.

„Určitě nevyužila, protože je důležitá pravidelná zpětná vazba. Pro žáky je důležitý osobní kontakt se spolužáky i s vyučující a kdyby se střídala distanční výuka s výukou prezenční, děti by se v tom za chvíli ztrácely. Myslím si, že při prezenční výuce se děti toho naučí více, než když jsme se učili z domova “.

Interpretace učitelů z vesnické školy: V této odpovědi se učitelky jednoznačně shodly. Všechny učitelky by využily kombinaci distanční výuky s výukou prezenční, protože by mohly více pracovat z domova a ušetřily by čas.

3.5 INTERPRETACE VÝSLEDKŮ VÝZKUMNÉ SONDY

V této části diplomové práce budeme interpretovat získané výsledky výzkumné sondy rodičů, žáků a učitelů 1. stupně ZŠ realizovaných na jihu Plzeňského kraje, a to z hlediska městské a vesnické školy.

3.5.1 INTERPRETACE K CÍLŮM PRÁCE

Hlavním cílem naší diplomové práce bylo zjistit postoje žáků, rodičů a učitelů 5. tříd z městské a vesnické školy k DiV.

Hlavní cíl mé diplomové práce byl splněn. Na základě metody dotazníků a rozhovoru jsme zjistili postoje žáků, rodičů i učitelů z městské a vesnické školy k DiV.

Rodiče z městské školy jsou názoru, že DiV byla efektivní a komunikace mezi rodinou a školou byla skvělá. Rodiče z vesnické školy jsou opačného názoru a jejich postoje k DiV jsou spíše negativní. Zjistili jsme, že v ostatních položkách se rodiče převážně shodují, a proto zde zjištěné postoje rodičů již nebudeme rozdělovat z hlediska městské a vesnické školy. Mezi největší problémy při DiV považují rodiče připojení k internetu a motivaci k učení. Rodiče uvedli, že za negativní vlivy DiV považují motivaci k učení, socializaci, nesoustředěnost a zdravotní problémy. Z hlediska přínosu DiV se rodiče shodli v tom, že děti měly více volného času, nemusely dojíždět do školy a zlepšila se jejich práce s počítačem. Z poslední položky v dotazníku jsme zjistili, že by rodiče nejvíce kombinovali DiV s prezenční výukou ve dvou případech, a to při nemoci žáka či nějakém handicapu.

Z dotazníku pro žáky jsme zjistili, že žáci z městské školy jsou názoru, že DiV pro ně byla přínosem. Žáci z vesnické školy jsou opačného názoru. Mezi největší výhody DiV žáci z městské i vesnické školy zařadili to, že mohou být doma, učit se z domova a mají větší klid na učení. Více žáků z vesnické školy uvedlo, že se během DiV lépe soustředili. Většina žáků z obou škol má podobný názor k nevýhodám DiV. Mezi největší nevýhody DiV zařadili žáci chybějící kontakt se spolužáky a učiteli a že nechápou nově probírané učivo. Zjistili jsme, že vlastní počítač, pomoc od rodičů a prostor pro učení mělo více žáků z vesnické školy oproti žáků v městské škole. Problém s připojením k internetu mělo stejně žáků z obou škol. Pro kombinaci DiV s prezenční výukou jsou žáci stejného názoru – polovina žáků z každé školy je pro a druhá polovina žáků z každé školy je proti.

Zjistili jsme, že učitelé z městské školy mají delší pedagogickou praxi než učitelé z vesnické školy. Učitelé z městské školy se obávali zavedení Dvz a jejich reakce byla negativní, naopak učitelé z vesnické školy byli spíše pozitivního názoru. Obavy z realizace DiV byly v obou

případech. Větší podporu při DiV vnímali učitelé z městské školy. Zjistili jsme, že nejvíce využívaná aplikace na obou školách při DiV byla aplikace MS Teams, pro komunikaci s rodiči e-mail, nebo WhatsApp. Mezi výhodami DiV uváděli učitelé z městské školy zlepšení práce s počítačem, z vesnické školy učitelé vidí výhody v práci z domova a rychlém předávání informací. Za největší nevýhody DiV učitelé z městské školy považují chybějící sociální kontakt. Učitelé z vesnické školy uvedli, že nevýhodou je pro ně chybějící sociální kontakt a že žáci mohou snadněji podvádět. Většina učitelů z městské i vesnické školy se shodla, že měli největší problémy s připojením k internetu. Pouze jedna učitelka z vesnické školy uvedla, že žádné problémy neměla. Učitelé z městské školy uvedli, že žáci byli hodnoceni slovním hodnocením a za splněné úkoly dostali známku. Učitelé z vesnické školy hodnotili žáky pouze slovním hodnocením. Rozdílné odpovědi jsme získali na poslední otázku, která si kladla za cíl zjistit, zda by učitelé byli pro kombinaci DiV s výukou prezenční. Učitelé z městské školy jsou striktně proti a učitelé z vesnické školy by se zavedením kombinace DiV s výukou prezenční souhlasili.

Z hlediska splnění dílčích cílů uvádíme pouze jejich obecné splnění. Podrobněji tuto problematiku rozebíráme v podkapitole 3.5.2.

(Dílčí cíl č. 1)

Na základě metody dotazníku zjistit, jaké výhody a nevýhody vnímali žáci 5. tříd během Dvz z hlediska městské a vesnické školy.

První dílčí cíl mé diplomové práce byl splněn. Podle položek č. 4 a 5 v dotazníku jsme zjistili nejčastější výhody a nevýhody DiV pohledem žáků 5. tříd z hlediska městské a vesnické školy. Získané výsledky si podrobněji rozebereme v podkapitole 3.5.2.

(Dílčí cíl č. 2)

Na základě metody rozhovoru zjistit, jaké problémy a nedostatky pocítovali učitelé 5. tříd při Dvz z hlediska městské a vesnické školy.

Druhý dílčí cíl diplomové práce byl splněn. Pomocí rozhovoru převážně z položek č. 7 a 8 jsme zjistili, jaké problémy a nedostatky pocítovali učitelé v době distančního vyučování viz. podkapitola 3.5.2.

(Dílčí cíl č. 3)

Na základě metody dotazníku zjistit, jestli Dvz žáků 5. tříd byla efektivní z hlediska městské a vesnické školy z pohledu rodičů.

Třetí dílčí cíl diplomové práce byl také splněn. Podle položky č. 1 a č. 2 v dotazníku jsme zjistili názor rodičů z hlediska městské a vesnické školy, který blíže rozebírá podkapitola 3.5.2.

3.5.2 INTERPRETACE K VÝZKUMNÝM OTÁZKÁM

Výzkumná otázka: Jaké výhody a nevýhody vnímali žáci 5. tříd během Dvz v městské a vesnické škole?

Cílem výzkumné otázky bylo zjistit, jaké výhody a nevýhody vnímali žáci 5. tříd během DiV v městské a vesnické škole.

Na základě výzkumného šetření jsme zjistili, že žáci z městské i vesnické školy se v odpovědích shodují. Zjistili jsme, že žáci vnímají výhody DiV tyto: být doma a učit se z domova, větší klid na práci, více času s rodinou, možnost hraní her při hodinách a také to, že žáci nemusí do školy dojíždět. S nevýhodami DiV se žáci městské a vesnické školy také shodli. Zjistili jsme, že mezi největší nevýhody DiV považují chybějící kontakt se spolužáky a učiteli, chybí jim motivace k učení a někteří nechápou nové učivo.

Výzkumná otázka: Jaké problémy a nedostatky pociťovali učitelé při Dvz v městské a vesnické škole?

Cílem výzkumné otázky bylo zjistit, jaké problémy a nedostatky pociťovali učitelé při DiV v městské a vesnické škole.

Výzkum ukázal, že největšími problémy a nedostatky, které pociťovali učitelé v městské i vesnické škole, bylo špatné připojení k internetu a časté selhávání techniky. Dalším problémem bylo to, že žáci často při hodinách podváděli a neplnili zadané úkoly. Učitelé v městské i vesnické škole se shodli, že mezi nedostatky DiV považují chybějící osobní kontakt s žáky.

Výzkumná otázka: Bylo Dvz z pohledu rodičů pro žáky městské a vesnické školy 5. tříd efektivní?

Cílem výzkumné otázky bylo zjistit, jestli DiV byla pohledem rodičů pro žáky 5. tříd efektivní.

Z výzkumného šetření vyplývá, že nemůžeme s jistotou říci, jestli DiV byla nebo nebyla efektivní. Usuzujeme tak z otázky č. 1, 2 a 8 v dotazníku, který ukázal značně rozdílné odpovědi respondentů z městské a vesnické školy. Respondenti z městské školy souhlasí, že distanční výuka byla pro žáky efektivní. Respondenti z vesnické školy nesouhlasí, protože uvedli, že DiV nebyla pro jejich děti efektivní. Na zjištění efektivity DiV navazovala otázka č. 2, jejíž cílem bylo zjistit postoje rodičů v komunikaci během DiV mezi rodinou a školou. Tato otázka získala značně rozdílné odpovědi rodičů z obou škol stejně jako v otázce č. 1. Rodiče z městské školy souhlasí, že komunikace během DiV byla skvělá, a rodiče z vesnické školy jsou opačného názoru. Domníváme se, že tyto dvě otázky spolu úzce souvisí z důvodu toho, že pokud byla nastavena dobrá komunikace mezi školou a rodinou, DiV byla pro žáky efektivní a naopak. Otázka č. 8 byla otevřená. Na tuto otázku odpovědělo pouze 42 % respondentů z každé školy. Většina respondentů byla názoru, že DiV nebyla efektivní.

3.6 ZÁVĚRY VÝZKUMNÉ SONDY

Výzkumnou sondu jsme zrealizovali pomocí vlastně zkonstruovaných dotazníků (rodiče, žáci) a pomocí námi sestavených rozhovorů (učitelé). Pro naši výzkumnou sondu se nám po stanovení výzkumného zkoumaného vzorku stala vhodnou městská a vesnická škola. Níže rozdělujeme zjištěné výsledky výzkumné sondy do několika závěrů, a to do závěru obsahového, závěru metodologického a závěru praktického.

3.6.1 OBSAHOVÝ ZÁVĚR

V oblasti obsahové bylo dosaženo úspěšného zodpovězení výzkumných otázek a cílů. Hlavní cíl, dílčí cíle a výzkumné otázky byly naplněny prostřednictvím metody dotazníků a rozhovoru.

Z výsledků vyplynulo, že žáci vnímají výhody a nevýhody DiV v následujících bodech: výhody – být doma a učit se z domova, větší klid na práci, více času s rodinou, možnost hraní her při hodinách a také to, že žáci nemusí do školy dojíždět, nevýhody – chybějící kontakt se spolužáky a učiteli, chybí motivace k učení a někteří nechápou nové učivo. Učitelé vnímají největší problémy a nedostatky ve špatném připojení k internetu a častém selhávání techniky, někteří žáci při hodinách podvádějí. Zjistili jsme, že rodiče z městské školy souhlasí, že distanční výuka v době pandemie byla efektivní a rodiče z vesnické školy nesouhlasí, že DiV byla efektivní v době pandemie. Nemůžeme tedy jednoznačně říct, zda DiV byla pro žáky efektivní.

3.6.2 METODOLOGICKÝ ZÁVĚR

Pro naše výzkumné šetření jsme se rozhodli použít výzkumnou metodu dotazníku a rozhovoru. Tyto vybrané výzkumné metody byly vhodné pro ověření formulovaných cílů a výzkumných otázek. Pomocí dotazníků jsme zjistili potřebné informace od žáků a rodičů. Pomocí rozhovoru jsme měli možnost realizovat rozhovor s učiteli a zjistit tak potřebné informace pro naši diplomovou práci. Pro příště bych v realizaci výzkumu doporučila využít strukturované pozorování, abychom viděli názorné využití Dvz v praxi.

3.6.3 PRAKTICKÝ ZÁVĚR

Výzkumné šetření přineslo několik důležitých poznatků k tématu DiV na 1. stupni ZŠ, které bychom rádi shrnuli v několika následujících bodech. Tyto body jsou zároveň doporučeními pro případ, že by se muselo znovu přejít k Dvz.

1. Při realizaci DiV zajistit kontakt žáků a učitelů alespoň v online formě a věnovat více času ke komunikaci mezi nimi.
2. Zlepšit a více podporovat motivaci k učení při Dvz.
3. Učitelé by měli více dbát na zpětnou vazbu a ověření znalostí při vysvětlování nového učiva.
4. Zajistit učitelům lepší technické vybavení a možnost konzultace ohledně připojení k internetu.
5. Učitelé by měli dbát na kvalitu DiV jako při prezenční výuce, aby byla výuka co nejefektivnější.
6. Pokud by se měla kombinovat DiV s výukou prezenční tak pouze za předpokladu, že je žák nemocný nebo má nějaký handicap.

Uvědomujeme si, že **získané výsledky jsou platné pouze pro náš zkoumaný vzorek a nelze je zobecňovat**. Výsledky jsou důležité pro naši budoucí pedagogickou praxi, pokud by znovu nastala DiV.

Domníváme se, že ale DiV nikdy nemůže plně nahradit výuku prezenční, hlavně na 1. stupni ZŠ. V případě nastalé potřeby DiV je velice důležité dbát na zajištění její vysoké kvality srovnatelné s prezenční výukou.

ZÁVĚR

Diplomová práce si kladla za cíl zjistit a analyzovat postoje rodičů, žáků a učitelů k distančnímu vzdělávání na 1. stupni základních škol na jihu Plzeňského kraje. Výzkumná sonda byla realizovaná na dvou základních školách. Jednalo se o městskou a vesnickou školu.

V teoretické části diplomové práce jsme přiblížili, co je to vzdělávání, a zabývali jsme se jeho základním vymezením a charakteristikou. Dále jsme vymezili pojem distanční vzdělávání v obecné rovině a poté jsme se zabývali vymezením distanční výuky z hlediska 1. stupně základních škol.

V praktické části diplomové práce jsme se zabývali nejprve přípravou výzkumného šetření, poté předvýzkumem, kterým jsme si ověřili platnost zvolených výzkumných metod a později realizací výzkumného šetření do praxe 1. stupně základních škol. Do našeho výzkumného šetření jsme vytvořili dva dotazníky (rodiče, žáci) a rozhovor (učitelé). Hlavní cíl naší diplomové práce jsme odborně rozpracovali do tří dílčích cílů a tří výzkumných otázek. Zjištěné výsledky odpovědí rodičů a žáků jsme zaznamenali do přehledných tabulek, ke kterým jsme vytvořili grafy. Ke každé tabulce a grafu jsme doplnili slovní komentář. Odpovědi učitelů jsme nejprve rozdělili podle kritérií, analyzovali jsme je a následně jsme je interpretovali.

Z výsledků vyplynulo, že rodiče z městské školy jsou názoru, že distanční výuka byla efektivní a rodiče z vesnické školy nikoliv.

Žáci z městské i vesnické školy se shodují ve svých odpovědích v tom, jaké výhody a nevýhody vidí v distančním vzdělávání. Mezi výhody žáci zařadili to, že mohou být doma a učit se z domova, mají větší klid na práci a více času s rodinou. Dalším benefitem je pro ně možnost hraní her při hodinách a také to, že nemusí do školy dojíždět. Za nevýhody žáci považují chybějící kontakt se spolužáky a učiteli, chybějící motivaci k učení a někteří nechápou nové učivo.

Zjistili jsme, že učitelé v městské i vesnické škole považují za největší problémy a nedostatky při distančním vzdělávání špatné připojení k internetu a časté selhávání techniky. Dalším nedostatkem, který uváděli učitelé obou škol, byl chybějící sociální kontakt.

Domníváme se, že distanční vzdělávání na 1. stupni základních škol by mělo být více prozkoumáno a analyzováno, pokud bychom se opět museli vrátit k této formě výuky na základních školách.

Lze konstatovat, že distanční vzdělávání, zejména na 1. stupni základních škol, by se mělo dále rozvíjet a prohlubovat, jak kvalitou, tak kvantitou, aby bylo možné kvalitně naplnit potřeby a očekávání rodičů, učitelů, a především žáků.

RESUMÉ

Diplomová práce s názvem „*Možnosti a meze distanční (online) výuky na 1. stupni ZŠ*“ se zabývala problematikou DiV na 1. stupni ZŠ.

Cílem práce bylo zjistit a analyzovat postoje rodičů, žáků a učitelů k DiV v době pandemie COVID-19 z hlediska městské a vesnické školy. Výzkumná sonda byla realizovaná na jihu Plzeňského kraje na dvou základních školách. Jedna škola byla městská a druhá škola byla vesnická.

Teoretická část diplomové práce se skládala ze dvou hlavních kapitol. V první kapitole byl objasněn pojem vzdělávání a jeho celkové vymezení, následně jsme se zabývali distanční výukou a distančním vzděláváním v obecné rovině. Druhá kapitola se zaměřila na distanční vzdělávání z hlediska 1. stupně základních škol.

V praktické části diplomové práce bylo realizované výzkumné šetření, které objasnilo postoje rodičů, žáků a učitelů k DiV.

Výzkumným nástrojem se nám staly dotazníky a rozhovor, které jsme si sami vytvořili. Výzkumný vzorek byl záměrný, a proto jsou veškerá zjištěná data platná pouze pro tento vzorek.

Zjištěné výsledky byly zpracovány do přehledných tabulek a grafů, které jsme doplnili slovním komentářem.

Závěr diplomové práce shrnuje získané poznatky z empirického výzkumu. V celkovém shrnutí jsme závěry výzkumného šetření rozdělili do obsahového, metodologického a praktického závěru.

Klíčová slova:

Distanční výuka, distanční vzdělávání, výhody a nevýhody distančního vzdělávání, efektivita distančního vzdělávání, rodič, učitel, žák, 1. stupeň ZŠ, výzkumná sonda, metoda dotazníku, metoda rozhovoru.

SUMMARY

The diploma thesis entitled „*The Possibilities and Limits of Distance (Online) Learning at the First Grade of Primary Schools*“ deals with the issue of distance education at the first grade of primary school.

The aim of this thesis was to find out and analyze the attitudes of parents, pupils and teachers towards the distance education during the COVID-19 pandemic from the perspective of town and village school. The research probe was conducted at two schools in the south of the Pilsen region. One school was a town school and second one was a village school.

The theoretical part of the thesis consisted of two main chapters. The first chapter explained the concept of education and its general definition. Furthermore, the distance education and the distance learning in general were discussed. The second chapter focused on the distance education precisely at the first grade of primary schools.

The practical part of the thesis presented the implemented research and further clarified the attitudes of parents, pupils and teachers towards the distance education.

Questionnaires and an interview created by myself were used as research tools. The research sample was chosen deliberately and therefore all the data found is valid only for this sample.

The results were interpreted into clear tables and graphs which were supplemented with verbal comments.

The conclusion of the thesis summarized the findings of the empirical research. In the overall summary, findings of the research investigation were divided the into a substantive, methodological and practical conclusion.

Keywords:

Distance learning, distance education, advantages and disadvantages of distance education, effectiveness of distance education, parent, teacher, pupil, the first grade of primary schools, research probe, questionnaire method, interview method.

SEZNAM LITERATURY

BEDNAŘÍKOVÁ, Iveta. *Tutor a jeho role v distančním vzdělávání a v e-learningu*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. ISBN 978-80-244-3795-8.

BURGEROVÁ, Jana a PISKURA, Vladimír. *Hodnotenie a porovnanie vybraných aspektov dištansčného vzdelávania počas pandémie COVID 19*. Univerzita Hradec Králové: GAUDEAMUS, 2021. ISBN 978-80-7435-845-6.

CLARKE, Alan. *E-learning skills*. 2nd edition. Basingstoke: Palgrave Macmillian, 2004. ISBN 978-0-230-57312-3.

ČERNÝ, Michal; CHYTKOVÁ, Dagmar; MAZÁČOVÁ, Pavlína a ŠIMKOVÁ, Gabriela. *Distanční vzdělávání pro učitele*. Brno: Flow, 2015. ISBN 978-80-905480-7-7.

DLOUHÝ, Pavel; ŠTEFAN, Marek a CHRDLÉ, Aleš. *COVID-19: Diagnostika, léčba a prevence*. Praha: Maxdorf, 2022. ISBN 978-80-7345-735-8.

EGEROVÁ, Dana. *E-learning jako možný nástroj vzdělávání a rozvoje pracovníků*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2012. ISBN 978-80-261-01-39-0.

GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. 2., rozšířené české vydání. Brno: Paido, 2010. ISBN 978-80-7315-185-0.

CHRÁSKA, Miroslav. *METODY PEDAGOGICKÉHO VÝZKUMU: Základy kvantitativního výzkumu*. Praha: Grada Publishing, 2007. ISBN 978-80-247-1369-4.

KLEMENT, Milan; CHRÁSTKA, Miroslav; DOSTÁL, Jiří a MAREŠOVÁ, Hana. *E-LEARNING: Elektronické studijní opory a jejich hodnocení*. Olomouc: agentura GEVAK, 2012. ISBN 978-80-86768-38-0.

PODŠKRUBKOVÁ, Jaroslava; POSPÍŠIL, Jiří; BEDNAŘÍKOVÁ, Iveta; SMÉKALOVÁ, Lucie; POSPÍŠILOVÁ, Helena. *Didaktika distančního vzdělávání v prostředí vysoké školy*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006. ISBN 80-244-1541-0.

PRŮCHA, Jiří a MÍKA, Jiří. *Distanční studium v otázkách*. U Lužického semináře 13/90, 118 00 Praha 1 - Malá Strana: CSVŠ – Národní centrum distančního vzdělávání, 2000. ISBN 80-86302-16-4.

PRŮCHA, Jan, WALTEROVÁ, Eliška a MAREŠ, Jiří. *Pedagogický slovník*. 6. vyd. Praha: Portál, s. r. o, 2009. ISBN 978-80-7367-647-6.

ROHLÍKOVÁ, Lucie. *Flexibilní učení a flexibilní formy vzdělávání na vysoké škole*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2023. ISBN 978-80-261-1154-2.

ROHLÍKOVÁ, Lucie a VEJVODOVÁ, Jana. *Vyučovací metody na vysoké škole: Praktický průvodce výukou v prezenční i distanční formě studia*. Praha: Grada Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-4152-9.

STEIN, Jared a GRAHAM, Charles R. *Essentials for Blended Learning: A Standards-Based Guide*. Second edition. New York: Routledge, 2020. ISBN 978-1-138-48632-4.

ŠAFRÁNKOVÁ, Dagmar. *Pedagogika*. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Pedagogika. Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN 978-80-271-1190-9.

TELNAROVÁ, Zdeňka. *Úvod do problematiky distančního vzdělávání*. Ostrava: Ostravská univerzita, 2003. ISBN 80-742-954-2.

VANĚČEK, David. *Elektronické vzdělávání*. Praha: České vysoké učení technické v Praze, 2011. ISBN 978-80-01-04952-5.

Zlámalová, Helena. *Příručka pro autory distančních vzdělávacích opor. Jak tvořit distanční studijní text*. Praha: CSVŠ-Národní centrum distančního vzdělávání, 2006. ISBN 80-86302-39-3.

ZORMANOVÁ, Lucie. *Didaktika dospělých*. Praha: Grada Publishing, a. s., 2017. ISBN 978-80-271-0051-4.

ZORMANOVÁ, Lucie. *Obecná didaktika*. Praha: Grada Publishing, a. s., 2014. ISBN 978-80-247-4590-9.

ZOUNEK, Jiří; JUHAŇÁK, Libor; STAUDKOVÁ, Hana a POLÁČEK, Jiří. *E-learning: Učení (se) s digitálními technologiemi*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s, 2016. ISBN 978-80-7552-217-7.

ZOUNEK, Jiří a ŠEĎOVÁ, Klára. *Učitelé a technologie: Mezi tradičním a moderním pojetím*. Brno: Paido, 2009. ISBN 978-80-7315-187-4.

Elektronické zdroje

BABIŠ, Andrej. *Usnesení vlády České republiky: o přijetí krizového opatření.*

Online. VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. 12.10.2020 a. Dostupné z:

<https://vlada.gov.cz/assets/media-centrum/aktualne/1--hromadne-akce-1021.pdf>. [cit. 2024-01-31].

BABIŠ, Andrej. *Usnesení vlády České republiky: o přijetí krizového opatření.*

Online. VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. 16.11.2020 b. Dostupné z:

<https://vlada.gov.cz/assets/media-centrum/aktualne/uv201116-1191.pdf>. [cit. 2024-01-31].

BABIŠ, Andrej. *Usnesení vlády České republiky: o přijetí krizového opatření.*

Online. VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. 20.11.2020 c. Dostupné z:

<https://vlada.gov.cz/assets/media-centrum/aktualne/Omezeni-skol-od-30--listopadu-1199.pdf>. [cit. 2024-01-31].

BICANOVÁ, Jana; GARGULÁK, Karel a PROKOP, Daniel. *Zkušenosti českých učitelů s distanční výukou: Výzkum analýza pro organizaci Učitel naživo.* Online. Učitel naživo: PAQ Research. 2021. Dostupné z: <https://www.ucitelnazivo.cz/files/zkusenosti-ucitelupaq.pdf>. [cit. 2024-02-08].

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE. *Google meet.* Online. ČZU. Dostupné z: <https://prezentace.czu.cz/pefonline/google-hangouts-meet?editmode=0>. [cit. 2024-03-26].

DOPADY DISTANČNÍ VÝUKY OČIMA RODIČŮ: Děti se toho naučí méně a výpadek školy se negativně projeví na dalším vzdělávání. Online. In: Nielsen Admosphere, a.s. 2021. Dostupné z: <https://www.nielsen-admosphere.cz/news/dopady-distancni-vyuky-ocima-rodicu-deti-se-toho-nauci-mene-a-vypadek-skoly-se-negativne-projevi-i-na-dalsim-vzdelavani>. [cit. 2024-02-08].

EVROPSKÝ INFORMAČNÍ PORTÁL O OČKOVÁNÍ: Covid-19. Online. Evropský informační portál o očkování: Iniciativa evropské unie. 2023. Dostupné z: <https://vaccination-info.europa.eu/cs/informacni-listy-o-onemocnenich/covid-19>. [cit. 2024-01-18].

MICROSOFT TEAMS. Online. In: Microsoft. Nedatováno. Dostupné z:

<https://www.microsoft.com/cs-cz/microsoft-teams/group-chat-software>. [cit. 2024-02-03].

MŠMT: *Další etapy rozvolňování ve školách od 1. a 8. června*. Online. In: MŠMT. 2020 b. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/dalsi-etapy-uvolnovani-opatreni-ve-skolach-od-1-6-a-8-6-2020>. [cit. 2024-01-18].

MŠMT: *Metodické doporučení pro práci se vzdělávacím obsahem*. Online. In: Edu.cz. Praha. 2021 a. Dostupné z: <https://www.edu.cz/msmt-vydava-metodicke-doporuceni-jak-pracovat-se-vzdelavacim-obsahem-ve-skolnim-roce-2021-2022/>. [cit. 2024-01-31].

MŠMT: *FAQ k první fázi návratu do škol*. Online. In: MŠMT. 2021 b. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/faq-k-prvni-fazi-navratu-do-skol>. [cit. 2024-01-31].

MŠMT: *Metodické doporučení pro vzdělávání distančním způsobem*. Online. In: MŠMT. 23.09.2020 a. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/file/53906/>. [cit. 2024-01-17].

MŠMT: *Ministr školství představil školskou část PES*. Online. In: MŠMT. 2020 c. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/ministr-skolstvi-predstavil-skolskou-cast-pes>. [cit. 2024-01-31].

MŠMT: *Informace k provozu škol od 27. prosince do 10. ledna*. Online. In: MŠMT. 2020 d. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/aktualni-informace-k-provozu-skol>. [cit. 2024-01-31].

MŠMT. *Principy a zásady úspěšného vzdělávání na dálku*. Online. MŠMT. 2020 e. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/file/53583/>. [cit. 2024-03-21].

KLEMENT, Milan a DOSTÁL, Jiří. *Teorie, východiska, principy a rozvoj distančního vzdělávání realizovaného formou e-learningu*. Online. In: Univerzita Palackého v Olomouci. Olomouc. 2019. Dostupné z: https://www.pdf.upol.cz/fileadmin/userdata/PdF/katedry/ktiv/Studijni_materialy/Klement/2019/LMS_2019_skripta1.pdf. [cit. 2024-01-31].

PAVLAS, Tomáš; PRAŽÁKOVÁ, Dana; ZATLOUKAL, Tomáš; ADRYS, Ondřej; NOVOSÁK, Jiří et al. *Vzdělávání na dálku v základních a středních školách*. Online. In: Česká školní inspekce. 2020 a. Dostupné z: https://www.csicr.cz/Csicr/media/Prilohy/PDF_el._publikace/Tematicke%20zpravy/Vzdelavani-na-dalku-v-ZS-a-SS-Tematicka-zprava.pdf. [cit. 2024-01-18].

PAVLAS, Tomáš; ZATLOUKAL, Tomáš; ANDRYS, Ondřej; PRAŽÁKOVÁ, Dana a ŠLAJCHOVÁ, Ladislava. *Zkušenosti žáků a učitelů základních škol s distanční výukou ve 2.*

pololetí školního roku 2019/2020: Shrnutí vybraných zjištění a doporučení pro následující období. Online. In: Česká školní inspekce. 2020 b. Dostupné z:

https://www.csicr.cz/Csicr/media/Prilohy/PDF_el._publikace/Tematicke%20zpravy/TZ_Zkusenosti-zaku-a-ucitelu-ZS-s-distancni-vyukou-2-pol-2019-2020.pdf. [cit. 2024-02-08].

RVP ZV – *RÁMCOVÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ.* Online. Edu.cz. 2021. Dostupné z:

<https://www.edu.cz/rvp-ramcove-vzdelavaci-programy/ramcove-vzdelavacici-program-pro-zakladni-vzdelavani-rvp-zv/>. [cit. 2024-03-09].

ÚSTAV ZDRAVOTNICKÝCH INFORMACÍ A STATISTIKY ČR, Státní zdravotní ústav. *COVID-19: úvod, inkubační doba, původce a sezónnost onemocnění.* Online. In: Národní zdravotnický informační portál. 2022. Dostupné z:

<https://www.nzip.cz/clanek/447-covid-19-zakladni-informace>. [cit. 2024-01-17].

ZLÁMALOVÁ, Helena. *Distanční vzdělávání a eLearning: Učební text pro distanční studium.* Online. 2006. Dostupné z:

https://is.muni.cz/el/1441/podzim2016/UOPK_1005/um/44123581/Distančni_vzdelavani.pdf?lang=en;so=pd. [cit. 2023-12-26]

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK, GRAFŮ A DIAGRAMŮ

OBRÁZEK 1: ROZDĚLENÍ E-LEARNINGU	14
OBRÁZEK 2: PĚT ZÁSAD ÚSPĚŠNÉHO DIV	28
TABULKA 1: POHLAVÍ RODIČŮ	39
TABULKA 2: VZDĚLÁNÍ RODIČŮ	41
TABULKA 3: EFEKTIVITA DISTANČNÍ VÝUKY	42
TABULKA 4: KOMUNIKACE MEZI RODINOU A ŠKOLOU	43
TABULKA 5: PROBLÉMY V DOBĚ DISTANČNÍ VÝUKY	45
TABULKA 6: MATERIÁLY PŘI DISTANČNÍ VÝUCE	47
TABULKA 7: NEGATIVNÍ VLIV DISTANČNÍ VÝUKY	49
TABULKA 8: PŘÍNOS DISTANČNÍ VÝUKY	51
TABULKA 9: KOMBINACE DISTANČNÍ VÝUKY S VÝUKOU PREZENČNÍ	53
TABULKA 10: VĚK ŽÁKŮ	56
TABULKA 11: PŘÍNOS DISTANČNÍ VÝUKY	58
TABULKA 12: PŘEDMĚT, KTERÝ ŽÁKY PŘI DISTANČNÍ VÝUCE BAVIL NEJVÍCE	60
TABULKA 13: PŘEDMĚT, KTERÝ ŽÁKY PŘI DISTANČNÍ VÝUCE VŮBEC NEBAVIL	62
TABULKA 14: VÝHODY DISTANČNÍ VÝUKY	64
TABULKA 15: NEVÝHODY DISTANČNÍ VÝUKY	66
TABULKA 16: CO MĚLI ŽÁCI PŘI DISTANČNÍ VÝUCE	68
TABULKA 17: KOMBINACE DISTANČNÍ VÝUKY S VÝUKOU PREZENČNÍ	70
GRAF 1: POHLAVÍ RODIČŮ	40
GRAF 2: NEJVÝŠE DOSAŽENÉ VZDĚLÁNÍ RODIČŮ	41
GRAF 3: EFEKTIVITA DISTANČNÍ VÝUKY	42
GRAF 4: KOMUNIKACE MEZI RODINOU A ŠKOLOU	44
GRAF 5: PROBLÉMY V DOBĚ DISTANČNÍ VÝUKY	46
GRAF 6: MATERIÁLY PŘI DISTANČNÍ VÝUCE	48
GRAF 7: NEGATIVNÍ VLIV DISTANČNÍ VÝUKY	50
GRAF 8: PŘÍNOS DISTANČNÍ VÝUKY	52
GRAF 9: KOMBINACE DISTANČNÍ VÝUKY S VÝUKOU PREZENČNÍ	54
GRAF 10: VĚK ŽÁKŮ	57
GRAF 11: PŘÍNOS DISTANČNÍ VÝUKY	58
GRAF 12: PŘEDMĚT, KTERÝ ŽÁKY PŘI DISTANČNÍ VÝUCE BAVIL NEJVÍCE	61

GRAF 13: PŘEDMĚT, KTERÝ ŽÁKY PŘI DISTANČNÍ VÝUCE VŮBEC NEBAVIL.....	63
GRAF 14: VÝHODY DISTANČNÍ VÝUKY	65
GRAF 15: NEVÝHODY DISTANČNÍ VÝUKY	67
GRAF 16: CO MĚLI ŽÁCI PŘI DISTANČNÍ VÝUCE	69
GRAF 17: KOMBINACE DISTANČNÍ VÝUKY S VÝUKOU PREZENČNÍ	71

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 - Dotazník pro rodiče

Příloha č. 2 - Dotazník pro žáky

Příloha č. 3 - Rozhovor s učiteli

Příloha č. 4 - Ukázka vyplněného dotazníku rodičem vybrané městské školy

Příloha č. 5 - Ukázka vyplněného dotazníku žákem vybrané vesnické školy

Příloha č. 6 - Ukázka přepisu rozhovoru s učitelem z vybrané městské školy

Příloha č. 1 Dotazník pro rodiče

DOTAZNÍK PRO RODIČE

Vážení rodiče žáků 5. tříd,

Jsem studentkou pedagogické fakulty v Plzni. Dovoluji si Vás oslovit a požádat Vás o vyplnění krátkého dotazníku k mé diplomové práci. Diplomová práce se zabývá distanční výukou a cílem dotazníku je zjistit, jak efektivní byla z vašeho pohledu distanční výuka Vašich dětí při epidemii COVID-19. Dotazník je anonymní.

Předem Vám velice děkuji. ☺

Prosím zakroužkujte.

Pohlaví:

- muž
- žena
- neuvádím

Vaše nejvýše dosažené vzdělání:

- základní
- středoškolské bez maturity
- středoškolské s maturitou
- vysokoškolské
- Jiné, prosím uveďte: _____

Vyberte prosím.

1. Distanční výuka byla efektivní.

zcela souhlasím – souhlasím – nemám názor – nesouhlasím – zcela nesouhlasím

2. Komunikace mezi rodinou a školou v době distanční výuky byla skvělá.

zcela souhlasím – souhlasím – nemám názor – nesouhlasím – zcela nesouhlasím

Vyberte prosím jednu nebo více možností.

3. Mělo Vaše dítě/děti nějaké problémy v době distanční výuky?

- a) připojení k internetu
- b) komunikace s vyučujícími
- c) motivace k učení
- d) Jiné, prosím uveďte: _____

Vyberte prosím jednu možnost.

4. Materiály poskytované během distanční výuky byly z Vašeho pohledu:
- a) dostupné
 - b) dostupné a kvalitní
 - c) nevím
 - d) nedostupné
 - e) nekvalitní

Vyberte prosím jednu nebo více možností.

5. Distanční výuka měla na Vaše dítě/děti negativní vliv z hlediska:
- a) psychického stavu
 - b) motivace k učení
 - c) socializace
 - d) přetíženosti
 - e) nevím
 - f) Jiné, prosím uveďte: _____

6. Jaký přínos podle Vás měla distanční výuka pro Vaše dítě/děti?
- a) děti měly více volného času
 - b) děti nemusely dojíždět do školy
 - c) flexibilita
 - d) děti pracovaly dle vlastního tempa
 - e) Jiné, prosím uveďte: _____

7. V jakých případech byste doporučili kombinovat distanční výuku s prezenční výukou?
- a) nemoc dítěte.
 - b) dítě handicapované s postižením.
 - c) při strachu dítěte ze školy.
 - d) Jiná odpověď, prosím napište: _____

8. Napište prosím, co vás ještě napadá k tématu distanční výuka na 1. stupni základní školy.

Příloha č. 2 Dotazník pro žáky

DOTAZNÍK PRO ŽÁKY

Milí žáci a milé žákyně,

Jsem studentkou pedagogické fakulty v Plzni. Tento rok dokončuji svoji diplomovou práci, a proto bych Vás chtěla poprosit o pomoc s vyplněním dotazníku. Dotazník má za úkol zjistit, jaké výhody a nevýhody považujete při distančním vyučování. Zkuste si prosím vzpomenout na dobu, kdy jste zažili distanční výuku a odpovědět na otázky podle pravdy. Dotazník je anonymní, nemusíte se podepisovat.

Děkuji Vám za spolupráci. ☺

Prosím napište.

Třída: 5. / Věk: ____

Vyber prosím jednu možnost a zdůvodni ji.

1. Měla pro tebe distanční výuka nějaký přínos?

- a) ano
- b) ne

Odpověď zdůvodni: _____

Vyber prosím jednu možnost.2. Který z uvedených předmětů tě při distanční výuce **bavil nejvíce**?

- a) matematika
- b) český jazyk
- c) hudební výchova
- d) výtvarná výchova
- e) pracovní činnosti
- f) tělesná výchova
- g) prvouka
- h) jiné

3. Který z uvedených předmětů tě při distanční výuce **vůbec nebavil**?

- a) matematika
- b) český jazyk
- c) hudební výchova
- d) výtvarná výchova
- e) pracovní činnosti
- f) tělesná výchova
- g) prvouka
- h) jiné

Vyber prosím jednu nebo více možností.

4. Jaké **výhody** vidíš v distančním vyučování?

- a) mohu být doma a učit se z domova
- b) lépe se soustředím na práci
- c) nikdo mě neruší při práci
- d) Jiné, prosím napiš:

5. Jaké **nevýhody** vidíš v distančním vyučování?

- a) chybí mi spolužáci a učitelé
- b) nemám motivaci k učení
- c) nechápu nové učivo
- d) Jiné, prosím napiš:

6. Při distančním vyučování jsem měl/a doma:

- a) vlastní počítač
- b) prostor pro učení
- c) pomoc od rodičů
- d) problém s připojením k internetu
- e) Jiné, prosím napiš:

Vyber jednu možnost a zdůvodni ji.

7. Uvítal/a bys, aby se kombinovala distanční výuka s výukou ve škole?

- a) Ano
- b) Ne

Odpověď zdůvodni: _____

Příloha č. 3 Rozhovor s učiteli

ROZHOVOR S UČITELI

1. Jaká je délka Vaší učitelské praxe?
2. Jaká byla Vaše reakce na zahájení distančního vzdělávání?
3. Měla jste obavy z realizace distančního vzdělávání na 1. stupni základní školy?
Jaké?
4. Vnímala jste podporu při distančním vzdělávání ze strany vedení školy?
Pokud ano, jaká to byla?
Pokud ne, co Vám chybělo?
5. Jaké online nástroje a elektronickou komunikaci jste využívali během distančního vzdělávání ke komunikaci s žáky a rodiči?
6. V čem jste vnímala výhody distančního vzdělávání z Vašeho pohledu a ze strany žáků a rodičů?
7. Jaké nevýhody distančního vzdělávání jste vnímala z Vaší strany a ze strany žáků a rodičů?
8. Setkala jste se během distančního vzdělávání s nějakými problémy a pokud ano, jak jste je řešila?
9. Jaké hodnocení jste využívali během distančního vzdělávání?
10. Využila byste kombinaci distančního vzdělávání s prezenční výukou?
Pokud ano, proč?
Pokud ne, proč?

Příloha č. 4 Ukázka vyplněného dotazníku rodičem z vybrané městské školy

DOTAZNÍK PRO RODIČE

Vážení rodiče žáků 5. tříd,

Jsem studentkou pedagogické fakulty v Plzni. Dovoluji si Vás oslovit a požádat Vás o vyplnění krátkého dotazníku k mé diplomové práci. Diplomová práce se zabývá distanční výukou a cílem dotazníku je zjistit, jak efektivní byla z vašeho pohledu distanční výuka Vašich dětí při epidemii COVID-19. Dotazník je anonymní.

Předem Vám velice děkuji. ☺

Prosím zakroužkujte.

Pohlaví:

- muž
- žena
- neuvádím

Vaše nejvýše dosažené vzdělání:

- základní
- středoškolské bez maturity
- středoškolské s maturitou
- vysokoškolské
- Jiné, prosím uveďte: _____

Vyberte prosím.

1. Distanční výuka byla efektivní.

zcela souhlasím – souhlasím – nemám názor – nesouhlasím – zcela nesouhlasím

2. Komunikace mezi rodinou a školou v době distanční výuky byla skvělá.

zcela souhlasím – souhlasím – nemám názor – nesouhlasím – zcela nesouhlasím

Vyberte prosím jednu nebo více možností.

3. Mělo Vaše dítě/děti nějaké problémy v době distanční výuky?

- a) připojení k internetu
- b) komunikace s vyučujícím
- c) motivace k učení
- d) Jiné, prosím uveďte: _____

Vyberte prosím jednu možnost.

4. Materiály poskytované během distanční výuky byly z Vašeho pohledu:

- a) dostupné
- b) dostupné a kvalitní
- c) nevím
- d) nedostupné
- e) nekvalitní

Vyberte prosím jednu nebo více možností.

5. Distanční výuka měla na Vaše dítě/děti negativní vliv z hlediska:

- a) psychického stavu
- b) motivace k učení
- c) socializace
- d) přetíženosti
- e) nevím
- f) Jiné, prosím uveďte: _____

6. Jaký přínos podle Vás měla distanční výuka pro Vaše dítě/děti?

- a) děti měly více volného času
- b) děti nemusely dojíždět do školy
- c) flexibilita
- d) děti pracovaly dle vlastního tempa
- e) Jiné, prosím uveďte: _____

7. V jakých případech byste doporučili kombinovat distanční výuku s prezenční výukou?

- a) nemoc dítěte.
- b) dítě handicapované s postižením.
- c) při strachu dítěte ze školy.
- d) Jiná odpověď, prosím napište: _____

8. Napište prosím, co vás ještě napadá k tématu distanční výuka na 1. stupni základní školy.

DISTANČNÍ VÝUKA JE NEEFEKTIVNÍ Z HLEDISKA NESOUSTŘEDĚNÍ
DÍTĚTE A NÁSLEDNÉHO ZAPAMATOVÁNÍ VĚUV. PRO
ZAMĚŠTNANÉ RODIČE JE TATO VÝUKA Zcela VYČERÁVÁJÍCÍ!

Příloha č. 5 Ukázka vyplněného dotazníku žákem vybrané vesnické školy

DOTAZNÍK PRO ŽÁKY

Milí žáci a milé žákyně,

Jsem studentkou pedagogické fakulty v Plzni. Tento rok dokončuji svoji diplomovou práci, a proto bych Vás chtěla poprosit o pomoc s vyplněním dotazníku. Dotazník má za úkol zjistit, jaké výhody a nevýhody považujete při distančním vyučování. Zkuste si prosím vzpomenout na dobu, kdy jste zažili distanční výuku a odpovědět na otázky podle pravdy. Dotazník je anonymní, nemusíte se podepisovat.

Děkuji Vám za spolupráci. ☺

Prosím napíšte.
Třída: 5. / Věk: 11

Vyber prosím jednu možnost a zdůvodni ji.

1. Měla pro tebe distanční výuka nějaký přínos?

a) ano
 b) ne
 Odpověď zdůvodni: *Distanční výuka mi nic nepřinesla, protože se mi pořád celá počítač.*

2. Který z uvedených předmětů tě při distanční výuce havlí nejvíce?

a) matematika
 b) český jazyk
 c) hudební výchova
 d) výtvarná výchova
 e) pracovní činnosti
 f) tělesná výchova
 Odpověď zdůvodni: *Matematika mi nejvíce bavila, protože mi baví do lidí.*

3. Který z uvedených předmětů tě při distanční výuce vůbec nebaví?

a) matematika
 b) český jazyk
 c) hudební výchova
 d) výtvarná výchova
 e) pracovní činnosti
 f) tělesná výchova
 Odpověď zdůvodni: *Český jazyk, protože jsem ho přes počítač nechápla.*

Vyber prosím jednu nebo více možností.

4. Jaké **výhody** vidíš v distančním vyučování?

- a) mohu být doma a učit se z domova
- b) lépe se soustředím na práci
- c) nikdo mě neruší při práci
- d) Jiné, prosím napiš:

5. Jaké **nevýhody** vidíš v distančním vyučování?

- a) chybí mi spolužáci a učitelé
- b) nemám motivaci k učení
- c) nechápu nové učivo
- d) Jiné, prosím napiš:

6. Při distančním vyučování jsem měl/a doma:

- a) vlastní počítač
- b) prostor pro učení
- c) pomoc od rodičů
- d) problém s připojením k internetu
- e) Jiné, prosím napiš: _____

Vyber jednu možnost a zdůvodni ji.

7. Uvítal/a bys, aby se kombinovala distanční výuka s výukou ve škole?

- a) Ano
- b) Ne

Odpověď zdůvodni: Podobně jsem to viděl u nás v práci.

Příloha č. 6 Ukázka přepisu rozhovoru s učitelem z vybrané městské školy

ROZHOVOR S UČITELI

1. Jaká je délka Vaší učitelské praxe?
Celkem 24 let.
2. Jaká byla Vaše reakce na zahájení distančního vzdělávání?
Měla jsem trochu strach a obavy z neznámého, co bude.
3. Měla jste obavy z realizace distančního vzdělávání na 1. stupni základní školy?
Jaké?
Ano, jestli bude fungovat připojení z mé strany i ze strany dětí.
4. Vnímala jste podporu při distančním vzdělávání ze strany vedení školy?
Pokud ano, jaká to byla?
Ano, hlavně zajištění přítomnosti IT technika během výuky a semináře pro osvojení aplikace MS Teams, za který jsem byla moc ráda.
Pokud ne, co Vám chybělo? ---
5. Jaké online nástroje a elektronickou komunikaci jste využívali během distančního vzdělávání ke komunikaci s žáky a rodiči?
Nejvíce jsem využívala MS Teams, různé internetové aplikace a také interaktivní učebnice, kterých mám k dispozici spoustu.
6. V čem jste vnímala výhody distančního vzdělávání z Vašeho pohledu a ze strany žáků a rodičů?
Myslím, že v zdokonalení v oblasti digitální gramotnosti, a to ze všech pohledů, ať mě, žáků nebo rodičů, přece jenom to pro nás byl krok do neznáma, ale našli jsme si i zde nějaká pozitiva.
7. Jaké nevýhody distančního vzdělávání jste vnímala z Vaší strany a ze strany žáků a rodičů?
Podle mého názoru je to rozhodně sociální izolace mě i žáků a také nedostatek pohybu, což se projevilo i do výuky. Všichni neměli možnost kvalitního připojení a vybavení. Jako další nevýhodu vidím v omezené komunikaci (konzultaci) s ostatními učiteli.
8. Setkala jste se během distančního vzdělávání s nějakými problémy a pokud ano, jak jste je řešila?
Setkala jsem se minimálně, pokud nastal nějaký problém vyřešila jsem ho přes telefon nebo e-mail.

9. Jaké hodnocení jste využívali během distančního vzdělávání?

Slovní, známkami

10. Využila byste kombinaci distančního vzdělávání s prezenční výukou?

Pokud ano, proč? ---

Pokud ne, proč?

Rozhodně ně. Chybí mi osobní kontakt s dětmi. Při prezenční výuce mám větší klid na práci a víc možností, jak udržet pozornost dětí (střídání činností apod.).